

baptria

Suomen Perhostutkijain Seura ry
Lepidopterologiska Sällskapet i Finland rf

VOL 22 1997 N:o 2

BAPTRIA

Julkaisija - Utgivare

Suomen Perhostutkijain Seura ry.
Lepidopterologiska Sällskapet i Finland rf.
PL 17, 00014 HELSINGIN YLIOPISTO

Ilmestyminen - Utkommer

4 numeroa vuodessa - 4 häften per år

Tilaushinta - Prenumerationspris

140 mk ulkopuolisille - för icke medlemmar

Ilmoitukset - Annonser

takakansi - bakpärm 800 mk, 1/1 sivu - sida 600 mk, 1/2 sivu - sida 400 mk, 1/4 sivu - sida 300 mk

SUOMEN PERHOSTUTKIJAIN SEURA RY.

LEPIDOPTEROLOGISKA SÄLLSKAPET I FINLAND RF.

Kokoukset

Varsinaiset kokoukset pidetään yleensä kesäkuukausia lukuunottamatta kuukauden toisena keskiviikkona, paitsi tammi- ja syyskuussa kolmantena, Ekologian ja systematiikan laitoksen suuressa luentosalissa P.Rautatiek. 13, klo 18.30 alkaen. Tarkemmat tiedot kokouksista ilmoitetaan Baptriassa.

Hallitus - Styrelse

Puheenjohtaja - Ordförande

Antti Aalto, Anttilantie 10, 05840 Hyvinkää,
puh. 019-433 885 k, 019-45 871 t, 019-338
231 kesäas.

Varapuheenjohtaja - Viceordförande

Vesa Lepistö, Stadsvikintie, 01150 Söderkulla,
puh. 09-272 8778 k, 09-6151 8312 t

Sihteeri - Sekreterare

Juha Pöyry, Mechelininkatu 12-14 B 69, 00100
Helsinki, puh. 09-4030 0728 t, 09-493 893 k,
sähköposti: Poyry@Helsinki.fi

Rahastonhoitaja - Skattmästare

Risto Martikainen, Hallituskatu 23 A 12, 33200
Tampere, puh. 03-222 1816 k, 03-389 9199 t,
03-538 4084 kesäas.

Christer Hublin, Kaunismäenkuja 3 H, 00430

Helsinki, puh. 09-566 5408 k, 09-695 0288 t

Lauri Kaila, Mannerheimintie 120 A 16, 00270

Helsinki, puh. 09-477 5579 k, 09-191 7279 t

Magnus Landtman, Brändö parkvägen 44 A,

00570 Helsingfors, puh. 09-684 9242 k, 09-
474 8399 t

Muut virkailijat - Övriga funktionärer

Kirjastonhoitaja - Bibliotekarie

Jorma Wettenhovi, Fallpakankuja 11 G 13,
00970 Helsinki, puh. 09-321 644 k

Keräilytarvikkeiden välittäjä-insamlingstillbehör

Mikael Sinervirta, tarvikkeita saatavana koko-
usten yhteydessä, postitilaukset osoitteella:
Kolehmaisenukatu 3-5 A 1, 11100 Riihimäki,
puh. 019-719 595 k

Jäsenrekisteri - Medlemsregister

(Osoitteenmuutokset, jäsenmaksut)

Viestipaino Oy, Kalevantie 5, 33100 Tampere,
puh. 03-389 9199, fax 03-389 9190

Pankkiyhteys - Bankförbindelse

Postipankki 800019-268583

Paino - Tryckeri

Viestipaino Oy, Tampere

Toimitus - Redaktion

Päätoimittaja: Mikko Kuussaari, Kaarelantie 97 C
24, 00420 Helsinki, puh./fax 09-566 1991 k,
09-191 7379 t, sähköposti: Mikko.Kuussaari
@Helsinki.fi

Toimitussihteeri: Jere Salminen, Palovartiantie
15 D 54, 00750 Helsinki, puh. 09-365 387,
sähköposti: Jere.Salminen@Helsinki.fi

Erikoinisnumeroiden toimittaja: Marko Nieminen,
Punamäenpolku 1 F 95, 00300 Helsinki, puh.
09-436 1619

Toimikunnat

Tiedonantotoimikunta - Meddelandenämnd

Larry Huldén, PL 17, 00014 Helsingin yli-
opisto, puh. 09-1917 433 t

Marko Mutanen (mikrot ja uhanalaiset), Tuu-
likintie 3 E 307, 90570 Oulu

Seppo Repo (makrot), Ruuhipolku 10, 48310

Kotka, puh. 05-604 955 k

Jorma Wettenhovi, ks. kirjastonhoitaja

Julkaisutoimikunta - Publikationsnämnd

Lauri Kaila, ks. Hallitus

Mikko Kuussaari ks. toimitus

Marko Nieminen, ks. toimitus

Taloustoimikunta - Ekonomiutskott

Mikael Englund, Järviuistonkatu 6 A, 04400

Järvenpää, puh. 09-685 81201 t

Kauko Helomaa, Gresantie 2, 02700 Kau-
niainen, puh. 09-505 0581 k

Risto Martikainen, ks. hallitus

Mikael Sinervirta, ks. tarvikkevälittäjä

Jorma Wettenhovi, ks. kirjastonhoitaja

Stipendi- ja palkintotoimikunta - Stipend- och

prisnämnd

Matti Ahola, Micholantie 64, 16800 Hä-

meenkoski, puh. 03-764 2380 k

Kauko Helomaa, ks. taloustoimikunta

Arno Kullberg, Sallatunturintie 2 D 36,

00970 Helsinki, puh. 09-324 228 k

Magnus Landtman, ks. hallitus

Ettinen toimikunta - Ettiskt utskott

Tari Haahtela, Pajalahdentie 10 D 34, 00200

Helsinki

Christer Hublin, ks. hallitus

Pekka Sundell, Raisontie 4 B 15, 00280

Helsinki, puh. 09-241 5450 k

Vesa Lepistö, ks. hallitus

Suojelutoimikunta -

Olavi Blomster, 17130 Vesivehmaa, puh. 03-

784 4246 k

Olli Elo, Vanha Porvoontie 11, C4600 Mänt-

sälä, puh. 019-688 0362 k

Lauri Kaila, ks. hallitus

Jari Kaitila, Kannuskuja 8 D 37, 01200 Van-

taa, puh. 09-8769 406

Vesa Lepistö, ks. hallitus

Marko Mutanen, ks. tiedonantotoimikunta

Pekka Sundell, ks. ettinen toimikunta

Suurperhostiedonannot 1996

Seppo Repo & Jaakko Kullberg

Records of Finnish Macrolepidoptera in 1996

The article reports interesting Finnish Macrolepidoptera collected in 1996 as well as interesting findings of specimens collected in the previous years though not reported earlier. Interesting records and changes for Finnish fauna are commented in detail. Two species *Conisania luteago* (D. & S.) and *Lacanobia splendens* (Hb.) were reported as new for Finnish fauna. Also 60 new provincial records are reported.

Storfjärilar i Finland 1996

Artikeln presenterar de intressantaste storfjärilsfynden år 1996 samt tidigare opublicerade observationer. Först anges inom parentes totalantalet under säsongen för en del arter och därefter mera detaljerade uppgifter om observationerna. De mest intressanta observationerna är kommenterade. Två arter nämligen *Conisania luteago* (D. & S.) och *Lacanobia splendens* (Hb.) rapporterades som ny för den finska faunan. Totalt 60 landskapfynd noterades.

Kirjoittajien osoitteet - Authors' addresses:

Seppo Repo: Ruuhipolku 10, FIN-48310 Kotka, Finland.

Jaakko Kullberg: Luonnontieteellinen keskusmuseo, Hyönteisosasto, P.O. Box 17, FIN-00014 Univ. Helsinki, Finland

Artikkelissa esitetään edellisen keräilykauden (1996) mielenkiintoisimmat suurperhostiedonannot sekä aikaisempien vuosien havainnot, joita ei ole vielä julkaistu. Runsas esiintyneiden lajien kohdalla on lajinimen vieressä tiedossa olevien keräilykauden havaintojen kokonaismäärä (suluissa) ja tämän jälkeen yksityiskohtaisempaa tietoa havainnoista. Mielenkiintoisempia havainnot ja muutoksia Suomen lajistoon on kommentoitu havaintojen yhteydessä. Maalle uutena ilmoitettiin kaksi lajia: *Conisania luteago* (D. & S.) ja *Lacanobia splendens* (Hb.). Uusia maakuntahavainnot ilmoitettiin yhteensä 60 kappaletta.

Papilionidae

Parnassius apollo (L.) (RAUHOITETTU) (yli 100 exx.)

Laji on runsastumassa ja leviämässä myös etelärannikon itäosiin.

A:Föglö 667-8:13, 24.7.1996, 28 näköhavaintoa, LEM

A:Föglö Prästlandet 667:13, heinäkuun loppu - elokuun alku, päivittäin 1-5 exx., T. & L. Walgren, L. Ruohonen & K. Pettersson

A:Föglö, 15.7.-10.8.1996, 10 näköhavaintoa, LAE, LAL & PET

A:Föglö, 6.-12.8.1996, 38 näköhavaintoa, PAU

V:Dragsfjärd Öre 664:23, 11.6.1996, n. 35 toukkaa ja elokuussa yksittäin aikuisia, KUJ

V:Hiittinen, 31.7.-23.8.1996, runsas, Parkko, S. & M.

V:Parainen 668:23, 17.7.1996, 1 näköhavainto ja 13.-6.8.1996, 30 näköhavaintoa, Männistö, K.

V:Parainen 669:23, 21.7.1996, 2 näköhavaintoa, LEM

V:Parainen Sattmark, 20.8.1996, 1 näköhavainto, VAL

U:Hanko 664:27, 30.7.1996, 2 näköhavaintoa, FRA

EK:Kotka Haapasaari, 22.7.1996, 1 näköhavainto, Sumela, M.

Parnassius mnemosyne (L.) (RAUHOITETTU) (noin 50 exx.)

A:Lemland 668:11, .2.6.1996, 12 näköhavaintoa, SOR

A: Lemland 668:12, 12.6.1996, 1 näköhavainto, SOR

EH: Somero Häntälä 672:30, 23.6.1996, 38 näköhavaintoa, LAJ

Iphiclides podalirius (L.)

Lajista on viime vuosilta muutama näköhavainto. Suomen 3. ja 4. havainto.

EH: Längelmäki, 10.7.1994, 1 ex., Ansamaa, M., **EH:lle uusi**

PH: Jyväskylä, heinäkuu, 1994, näköhavainto, **PH:lle uusi**

Kangaslampi, elokuu, 1994, näköhavainto.

Pieridae

Colias hyale (L.)

Viimevuotista vähemmän havaintoja.

U: Helsinki, 5.9.1995, 1 ♂, NUT

EH: Heinola, 4.6.1995, 1 ♀, NUT

EK: Kotka Huruksela 6727:487, 12.6.1995, 1 ♂, KRO

ES: Imatra Kuurmanpohja 677:59, 3.8.1995, 2 ♂♂, REU

ES: Lappeenranta 6774:574, 4.8.1995, 1 ♂, RAT & REU

ES: Mikkeli, 9.6.1996, 1 ex., Suomela, T.

Lycaenidae

Lycaena helle (D. & S.)

EK: Vehkalahti, 31.5.1954, 1 ♂, Fagerström, **EK:lle uusi**

Lycaena dispar (Hw.) (RAUHOITETTU)

Ensimmäinen ilmoitettu havainto 1980-luvun lopun jälkeen.

EK: Vehkalahti 672:50, 26.7.1996, 1 näköhavainto, TOI

Cupido minimus (Fssl.)

EH: Heinolan mlk 679:44, 23.6.1996, 27 näköhavaintoa, SOR

EH: Heinolan mlk 679:45, 23.6.1996, 6 näköhavaintoa, SOR

Everes argiades (Pallas)

Lajin kanta Virossa on voimistunut viime vuosina.

U: Tammisaari Gästans 664:31, 22.6.1996, 1 ♂ näköhavainto, KAL

Scolitantides orion (Pallas) (RAUHOITETTU)

EH: Heinolan mlk 679:45, 23.6.1996, 1 ♂ 1 ♀ näköhavaintoja, SOR

Maculinea arion (L.) (RAUHOITETTU)

EH: Asikkala 677:41, 8.7.1996, 2 näköhavaintoa, SOR

Agrodiaetus amandus (Schn.)

PPp: Pello Juoksenki 739:36, 13.7.1996, 1 ♀, MAK, Ppp:lle uusi

Nymphalidae

Apatura iris (L.) (12 exx.)

Laji esiintyy vakituksena ainakin Tammisaaren ja Kirkkonummen alueella.

U: Tammisaari, Gullö 665:29, 6.8. 1 näköhavainto, MIK

U: Kirkkonummi, 1.-3.8.1996, 1 ♂, 3.-10.8.1996, 1 ♂ ja 11.-18.8.1996, 1 ♀, GRA

U: Kirkkonummi, 5.8.1996, 1 näköhavainto, 10.-13.8.1996, 1 ♀, PAK

U: Kirkkonummi, 29.7.-21.8.1996, 6 ♂♂, ROS

Nymphalis polychloros (L.)

EK: Kotka 670:49, 9.-12.8.1996, 1 ♀, NIK, **EK:lle uusi**

Nymphalis vaualbum (D. & S.)

U: Helsinki, Töölonlahden S-ranta, 7.6.1996, 1 näköhavainto (K. Vepsäläinen)

Araschnia levana (L.)

V: Dragsfjärd Öro 664:23, 11.6.1996, 1 ♀, KUJ, **V:lle uusi**

Argyronome laodice (Pallas)

U: Hanko Täktom, 2.8.1996, 1 ♂, TOJ & PÄI

Clossiana thore (Hb.) (RAUHOITETTU)

PK: Kitee 690:66, 20.6.1996, 1 näköhavainto ja 6.7.1996, 3 näköhavaintoa, VII

Clossiana titania (Esper) (RAUHOITETTU) (70 exx.)

U: Askola 671:43, 22.7.1996, 1 ♂, HMO

U: Pernaja 671:43, 20.7.-2.8.1996, 23 näköhavaintoa, PAU

U: Lapinjärvi 672:45, 19.7.-4.8.1996, 46 näköhavaintoa, PAU

Melitaea diamina (Lang) (RAUHOITETTU)

EH: Orivesi 683:35, 4.7.1996, 5 näköhav., SOR

Lopinga achine (Scop.) (RAUHOITETTU)

Laji on löytynyt usealta uudelta paikalta viime vuosina.

EH: Sahalahti 681:35, 26.7.1996, 2 näköhavaintoa, Vallunen, A.

Geometridae

Thetidia smaragdaria (F.)

EP: Kristiinankaupunki 691:20, 23.6.1995, 1 ♂, ILO, EP:lle uusi

Cyclophora annulata (Schulze)

LK: Parikkala, 8.1988, 1 ex., INK, KAN, KET & VIA, LK:lle uusi

Scopula rubiginata (Hfn.)

KP: Piippola Tulppaan 712:44, 20.7.1996, 3 ♀♀, LAE & LAL, KP:lle uusi

Scopula decorata (D.&S.) (RAUHOITETTU)

Ensimmäinen havainto tästä hävinneksi luokitellusta lajista v. 1971 jälkeen.

V: Dragsfjärd Öro 664:23, 1.-11.8.1996, 1 ♂, KUJ

Idaea biselata (Hfn.)

EP:Kristiinankaupunki 688:20, 17.8.1996, 1 ♂,
ILO, EP:ille uusi

Orthonama obstipata (Fabr.)

Ei havaintoja tältä vuodelta.

EK:Virolahti Harvaja 6707:526, 17.7.1995, 1 ♂,
LUO

U:Porvoon mlk Pellinki 663:43, 8.9.1995, 1 ♂,
REU

U:Porvoon mlk Svarta 668:41, 28.8.-8.9.1995, 1
♀, LEJ

Chlorochlysta siterata (Hfn.)

KP:Kokkola Oja 7094:300, 29.9.-4.10.1996, 1
♂, KAU, KP:ille uusi

Thera firmata (Hb.)

PH:Jyväskylän mlk Palokka 69091:4331,
1.9.1996, 1 ♀, KUL, PH:ille uusi

PK:Liperi 6941:610, 4.-7.9.1996, 1 ♂, Karhu,
A., PK:ille uusi

Horisme vitalbata (D. & S.)

EK:Virolahti 672:54, 28.7.-2.8.1996, 1 ♂, HLB,
WEJ & GRA

U:Helsinki 667:38, 27.7.-5.8.1996, 1 ♂, KOS &
SOM

Philereme transversata (Hfn.)

V:Dragsfjärd Öro 664:23, 12.-25.8.1996, 1 ex.,
KUJ

St:Pori 685:20, 19.-26.8.1996, 1 ex., INB, St:ille
uusi

Epirrita christyi (Allen)

U:Hanko Uddskata, 1996, 1 ex., MIK, U:ille
uusi

Eupithecia selinata H.-S.

U:Espoo Svinösund, 4.-6.7.1996, 1 ♂, NIS

Eupithecia groenblomi Urbahn

Kn:Kajaani Laajakangas 7122:536, 3.-4.9.1992,
1 ♀, LEI

EH:Hämeenkoski 677:40, 8.-29.9.1996, 20
larva, SIK

EH:Kuhmoinen 683:39, 7.9.1996, 20 larva, SIK

U:Sipoo 669:40, 25.9.1996, 19 larva, KUM &
SUN

U:Porvoon mlk 669:43, ex larva, 1996, 2 ♂♂,
PAK

Eupithecia expallidata Dbld.

EH:Kuhmoinen 683:39, 7.9.1996, 1 larva, SIK

U:Porvoon mlk 669:43, ex larva, 1996, 3 ♂♂ 2
♀♀, PAK

Eupithecia ochridata (Pinker)

V:Dragsfjärd Öro 664:23, 22.-28.8.1996, 1 ex.,
KUJ

U:Hanko, Tulludd 6640:270 VIII.1996, us. exx.,
MIK

U:Hanko Täktom 664:27, 13.8.1995, 1 ♀, ROS

U:Kirkkonummi Mäkiluoto 664:35, 26.8.-3.9.
1996, 4 exx., SUN & ELO

Gymnoscelis rufifasciata (Hw.)

PH:Jyväskylän mlk Palokka 69091:4331,
18.8.1996, 1 ♂, KUL, PH:ille uusi

Aplocera plagiata (L.)

U:Tammisaari, 15.-27.7.1996, 1 ♂, KET, KOR
& VIA

Apeira syringaria (L.)

EK:Kotka 670:49, 31.7.-3.8.1996, 1 ♀, NIK

Ourapteryx sambucaria (L.) (45 exx.)

Laji on vakiintunut koko eteläiselle rannikkoalu-
elle ja kaakkoisrajan tuntumaan.

A:Eckerö 670:09, 2.8.1996, 1 ♂, ROS

A:Eckerö Storby 6703:089, 28.7.1996, 1 ♂,
MÄT

A:Lemland 667:11, 12.7.1993, 1 ♂, VUO

A:Lemland 668:11, 30.7.1996, 1 ♂, ÖBR

A:Kökar 666:15, 9.8.1996, 1 ♀, HLS

V:Dragsfjärd Öro 664:23, 2.-17.8.1996, 1 ♂,
HEL, SAL & VAA

V:Tammisaari Bromarv 665:27, 31.7.-8.8.1996,
3 ♂♂ 1 ♀, KRH

U:Tammisaari 664:30, 27.7.1996, 1 ♂, TAH

U:Tammisaari, 28.7.-9.8.1996, 4 ♂♂ 1 ♀, KET,
KOR & VIA

U:Hanko, Uddskata 6640:269, 8.-10.8.1996, 1
ex., MIK

U:Hanko Russarö 663:27, 20.7.-29.8.1996, n. 10
♂♂, KUJ

U:Hanko Tvärminne 664:27, 8.8.1996, 1 ♂, LAJ

U:Hanko Tvärminne 664:28, 27.7.-3.8.1996, 1
♂, HLN

U:Hanko 664:28, 7.8.1996, 1 ♀, SIK

U:Porvoon mlk 667:41, 5.-11.8.1996, 1 ♂, HBL

U:Porvoon Sondby 662:43, 28.7.1996, 1 ♂, TAH

EK:Kotka 670:49, 24.-25.7.1996, 2 ♂♂, NIK

EK:Kotka 670:49, 3.-4.8.1996, 1 ♀, MUS

EK:Virolahti 671-2:54, 21.7.-2.8.1996, 5 ♂♂ 1
♀, HLB, WEJ & GRA

EK:Virolahti Ukkosaari 671:53, 28.7.-13.8.
1996, 1 ♂, VIO, VIM & TÄH

ES:Joutseno Kähärilä 677:58, 26.7.-2.8.1996, 1
♂, LUN

ES:Punkasalmi 685:62, 9.7.1995, 1 ♂, ROS

LK:Rautjärvi Simpele 681:63, 25.7.1996, 1 ♀,
19.-26.7.1996, 1 ♂, SIN

Apocheima pilosaria (D. & S.)

Laji esiintyy paikallisena monin paikoin Etelä-
Suomessa. Paljon havaintoja etelärannikolta.

EH:Kärkölä 674:40, 4.5.1996, 1 ♂, Valo, R.

ES:Imatra 678:59, 28.4.-8.5.1996, 4 ♂♂ 1 ♀,
KÄR

LK:Parikkala 683:63, 12.5.1996, 1 ♂, 13.-22.5.
1996, 2♂♂, HBL & SUN

Biston strataris (Hfn.)

Laji vaelsi toukokuun alussa etelärannikolle ja
Hämeeseen.

- EK:Kotka Peippola 6716:494, 5.5.1996, 1 ♂, HLS, **EK:lle uusi**
Peribatodes secundaria (D. & S.) (runsas)
 Laji on levinnyt ja runsastunut nopeasti viime vuosina etelärannikolla. Sisämaassa edelleen harvinaisuus.
 A:Eckerö 670:09, 31.7.1995, 1 ♂, VII
 A:Eckerö 670:09, 2.8.1996, 2 ♂♂, ROS
 A:Lemland Västerånga 675:11, 3.-31.8.1996, 120 ♂♂ 12 ♀♀, LUN
 A:Lemland 667:11, 24.-30.7.1995, 5 ♂♂ 1 ♀, 4.8.1996, 1 ♂, 17.8.1996, 2 ♂♂ 2 ♀♀, ROS
 A:Lemland 668:11, 28.7.-4.8.1996, 12 ♂♂ 6 ♀♀, ÖBR
 A:Föglö 668:14, 5.8.1996, 1 ♂, ROS
 A:Föglö 667:14, 11.8.1996, 1 ♂, PAU
 A:Kökar 666:15, 9.8.1996, 2 ♂♂, MUS
 A:Kökar 666:16, 31.7.-1.8.1996, 1 ♂, MÄK
 V:Parainen 669:24, 26.7.1996, 1 ♂, J. Linden
 V:Dragsfjärd 665:24, 10.-17.8.1996, 21 ♂♂ 8 ♀♀, MTR & HEO
 V:Dragsfjärd Öro 664:23, 2.-30.8.1996, 7 ♂♂ 4 ♀♀, HEL, SAL & VAA
 V:Dragsfjärd Öro 664:23, 11.8.-3.9.1996, 30 exx., KIJ
 V:Tammisaari Bromarv 665:27, 31.7.-6.8.1996, 2 ♂♂, KRH
 V:Tammisaari, 10.-24.8.1996, 1 ♂, KET, KOR & VIA
 U:Tammisaari Gullö 6652:298, 4.-7.8.1996, 1 ex., MIK
 U:Tammisaari, 26.7.-2.8.1995, 2 ♂♂, ROS
 U:Tammisaari Jussarö, 25.7.-4.8.1995, 1 ♂, NUT
 U:Hanko Russarö 664:27, 26.7.-3.8.1995, 1 ♂ 1 ♀, NUT
 U:Hanko Russarö 664:27, 9.-19.8.1996, 2 ♂♂, KIJ
 U:Hanko Tvärminne, 31.7.-3.8.1995, 1 ex., VAP
 U:Hanko Täktom 664:27, 2.-9.8.1996, 1 ex., LUN
 U:Hanko 664:27, 25.-28.8.1996, 1 ♂, KOS
 U:Porvoon mlk 667:41, 5.-11.8.1996, 4 ♂♂, HBL
 St:Pori 685:20, 12.-19.8.1996, 2 exx., INB, **St:lle uusi**
Deileptenia ribeata (Cl.)
 EP:Kristiinankaupunki 692:22, 21.7.1995, 1 ♀, ILO, **EP:lle uusi**
Hypomecis punctinalis (Scop.)
 Lajin levinneisyysalueessa ei ole ollut muutoksia pitkään aikaan. Esiintyminen rajoittuu etelärannikolle ja varsinkin Itä-Uudellemaalle. Sisämaassa edelleen harvinaisuus.
 U:Helsinki Santahamina 667:39, 27.6.-7.7.1996, 1 ♂, KUA & KIJ

- U:Helsinki Santahamina 6672:392, 1.-7.7.1996, 2 ♂♂, KUM
 U:Pernaja Rabbas 6682:441, 15.-19.6.1996, 1 ♂, KUM
 EK:Virolahti 671:53, 16.-21.6.1996, 1 ♂, SAV
Campaea margaritata (L.)
 Esiintyy jo lounaisaarisuudessa ja Hankoniemellä paikoin hyvin runsaana ja leviäminen näyttää jatkuvan rannikkoa myöten itään ja pohjoiseen. Sisämaassa edelleen harvinaisuus.
 U:Kirkkonummi Mäkiluoto 664:35, 12.-29.7.1996, 1 ♀ ja 30.7.-12.8.1996, 2 ♂♂, SUN & ELO
 St:Pori 685:20, 29.7.-5.8.1996, 1 ex., INB
Gnophos obfuscatus (D. & S.)
 KP:Perho 7015:371, 25.7.-2.8.1996, 1 ♂ 1 ♀, KAU, **KP:lle uusi**

Lasiocampidae

- Gastropacha quercifolia* (L.)
 Laji esiintyy ilmeisesti erityisesti kosteikkoalueiden laitamilla. Perinteisiltä Itä-Suomen paikoilla ollut vähissä. Toinen yksilö Russaröstä 1990-luvulla viittaa paikalliseen esiintymään.
 U:Hanko Russarö 663:27, 28.6.-11.7.1996, 1 ♂, KIJ
 LK:Parikkala 683:63, 3.-9.7.1996, 5 ♂♂, 10.-16.7.1996, 5 ♂♂ 1 ♀, 17.-23.7.1996, 1 ♂, 24.-30.7.1996, 1 ♂, SUN & HBL
Gastropacha populifolia (Esp.)
 U:Kirkkonummi, 10.-15.8.1996, 1 ♂, OJA,
 U:lle uusi, Suomen 4. ilmoitettu yksilö.

Sphingidae

- Agrius convolvuli* (L.)
 V:Houtskär 669:18, 2.9.1996, 1 ex., BNH
 U:Vantaa Hakunila 668:39, 29.8.1996, 1 ♂, Salin, T.
Mimas tiliae (L.)
 PK:Rääkkylä 690:63, 1.9.1996, 1 larva, Karhu, A., **PK:lle uusi**
Macroglossum stellatarum (L.) (3 exx., 1995: 42 exx.)
 Normaali esiintyminen viime vuoteen verrattuna.
 V:Dragsfjärd Öro 664:23, 11.6.1996, 1 näköhavainto, KIJ
 U:Helsinki Vuosaari 667:39, 2.-3.10.1996, 1 näköhavainto, Toivonen, J.
 U:Mäntsälä, 16.6.1996, 1 ex. ja 17.6.1996, 1 ex., GRA
 V:Dragsfjärd 664:23, 12.-14.8.1995, 8 ♂♂ 2 ♀♀, HEL, SAL & VAA
 V:Rusko Lähteenmäki 672:23, 22.8.1995, 1 ♂, KUH
 V:Turku Ruissalo, 7.9.1995, 1 ♂, KUH

U:Helsinki, 4.9.1995, 1 ♀, NUT
 EK:Anjalankoski Inkeroinen 6732:491, 25.8.1995, 1 ex., Korhonen, S.
 EK:Kotka Halla 6708:498, 29.5.1995, 1 näköhavainto, RAT
 EK:Virolahti Harvaja 6707:526, 23.8.1995, 1 ♂
 1 ♀ ja 28.5.1995, 1 näköhavainto, LUO
 ES:Kouvola 6751:483, 21.8.1995, 1 ex., RAT
 ES:Kouvola 6751:483, 21.8.-5.9.1995, 6 exx., KRO
 ES:Kouvola Kaunisnurmi 6750:483, 23.-24.8.1995, 4 exx. ja 1.-5.9.1995, 7 exx., REU
 EH:Asikkala Aurinkovuori 678:42, 31.5.1995, 1 näköhavainto, Suppala, A.
 EH:Asikkala Aurinkovuori 678:42, 5.6.1995, 1 ex., Vilkki, M.
 EH:Heinola, 4.6.1995, 1 näköhavainto, NUT
 EH:Janakkala 675:36, 8.6.1995, 1 ex. ja 30.7.1995, 1 ex., BLQ
 EP:Kurikka 695:26, 30.5.1995, 1 ex., RIT

Lymantriidae

Euproctis similis (Fssl.)

Laji näyttää olevan leviyttyneessä Suomeen kaakosta käsin?

EK:Kouvola 675:48, 2.-8.8.1996, 1 ♂, SUN
 ES:Joutseno Kähärilä 677:58, 11.-18.8.1996, 1 ♂, LUN

Lymantria monacha (L.)

Koko etelärannikolla runsaana ja paikoin lounaassa massalaji. Suurin esiintyminen vuosiin.

LK:Rautjärvi Simpele 681:63, 16.-24.8.1996, 1 ♂, SIN, LK:lle uusi

Arctiidae

Pelosia muscerda (Hfn.)

Lajilla oli hyvä vuosi. Esiintyneenä paikallisena myös etelärannikon länsiosissa, mutta ei juuri liiku kauaksi elinympäristöstään tervaleppää kasvavilta kosteilta rannoilta.

A:Lemland Västeränga 675:11, 9.-16.8.1996, 1 ♂, LUN, A:lle uusi

V:Houtskär 669:18, 19.8.1996, 1 ex., BNH
 V:Dragsfjärd Öro 664:23, 1.8.-3.9.1996, 14 exx., KUJ

U:Tammisaari, 10.-24.8.1996, 2 ♀♀, KET, KOR & VIA

U:Hanko Tvärminne, 14.-20.7.1995, 1 ex., VAP
 U:Hanko Tvärminne 664:28, 10.-17.8.1996, 1 ♂, HLN

U:Hanko Tvärminne 664:28, 12.-19.8.1996, 2 exx., HBL

U:Hanko 664:27, 14.-16.8.1996, 1 ♀, FRA
 U:Sipoo Eestinluoto, 10.-24.8.1996, 2 exx., JUN

U:Pyhtää Ristisaari 668:48, 11.-16.8.1996, 1 ♀, LUU & KLE

EK:Kotka 668:51, 16.8.1996, 1 ♀, SIK
 EK:Kotka 670:49, 11.-15.8.1996, 1 ex., MUS

EK:Kotka 671:50, 15.-18.8.1996, 1 ♀, NIK
 EK:Kotka Peippola 6716:494, 16.8.1996, 1 ♀, HLS

EK:Virolahti 671:53, 17.-23.8.1996, 1 ex., SAV
 EK:Virolahti Virojoki 6718:539, 19.8.1996, 1 ♀, MÄT

ES:Joutseno Suokumaa 677:59, 17.8.1996, 1 ♀, LUN

Lithosia quadra (L.) (5 exx.)

Laji on 1990-luvulla ollut säännöllinen, joskin vähälukuinen vieras.

V:Dragsfjärd 665:24, 16.8.1996, 1 ♂, MTR
 U:Hanko Russarö 663:27, 20.-29.8.1996, 1 ♂, KUJ

U:Tammisaari, 10.-24.8.1996, 1 ♂, KET, KOR & VIA

U:Loviisa Vårdö 669:45, 16.-23.8.1993, 1 ♂, LEJ

ES:Imatra Sienimäki 678:59, 14.8.1996, 1 ♂, KÄR

Hyphoraia aulica (L.)

Jälleen uusi esiintymä. Edelleen hyvin harvainen, mutta laajalle levinneempi laji kuin on luultu.

V:Parainen 669:23, 5.6.1994, 1 näköhavainto, SOR

Spilosoma urticae (Esp.)
 A:Föglö 668:14, 18.6.1996, 1 ♂, SUN

Callimorpha dominula (L.)
 EK:Virolahti Vilkkilä, 28.7.1976, 1 ex., BOR & VII

Tyria jacobaeae (L.)

Viime vuoden ennätysvaelluksen jäljiltä ilmoitettiin vielä 3 yksilöä.

V:Turku Satava, 18.6.1995, 1 ex., VAL
 U:Hanko Tvärminne, 21.6.1995, 1 ex., VAP

U:Kirkkonummi Upinniemi 665:35, 21.6.1995, 1 ♂, ÖBR

Noctuidae

Herminia tarsicrinalis (Knoch)

Lajista ilmoitettiin harvinaisempia ensimmäisen polven yksilöitä.

U:Helsinki Santahamina 6672:392, 18.7.1996, 1 ♂ ja 8.-13.7.1996, 1 ♀, KUM

U:Sipoo 668:41, 2.-15.7.1996, 2 ♂♂, KOS & NDS

Herminia lunalis (Scop.)
 A:Lemland 667:11, 30.7.1995, 1 ♀, ROS

Schranksia costaeatrigalis (Stephen)
 PH:Konnevesi, 15.-21.8.1995, 1 ex., KUL, PH:lle uusi

Catocala sponsa (L.) (n. 150 exx.)

Ilmeisesti kaikkien aikojen suurin esiintyminen maassamme. Valtaosa yksilöistä on vaeltaneita, mutta lajilla näyttää olevan myös paikallisia populaatioita tammialueilla.

A: Lemland Västerånga 675:11, 27.-28.7.1996, 3 ♀♀, LUN

A:Föglö 668:14, 2.9.1996, 2 ♂♂ 1 ♀, SUN & KUM

A:Föglö 668:14, 27.9.1996, 1 ♀, ROS

V:Särkisalo 666:27, 7.-28.9.1996, 1 ♂, VIO

U:Kirkkonummi 665:35, 25.-30.8.1996, 1 ♀, PAK

U:Pyhtää Ristisaari 668:48, 17.-26.8.1996, 1 ex. ja 27.8.-7.9.1996, 1 ex., LUU & KLE

EK:Kotka 670:49, 20.-23.8.1996, 1 ♂ 1 ♀, MUS

EK:Kotka 670:49, 26.8.-3.9.1996, 1 ♂ 2 ♀♀, NIK

EK:Kotka Haapasaari 668:51, 2.-22.8.1996, 1 ♂, KET, KOR & VIA

St:Pori 684:20, 18.-23.8.1996, 1 ♂, AAL, **St:lle uusi**

Catocala nupta (L.) (19 exx.)

Lajilla oli edellisen tapaan hyvä vuosi. Havainnot jakaantuivat aiempia vuosia tasaisemmin rannikkoalueelle. Suurin osa viime vuosien yksilöistä on pyydystetty lounaissaaristosta.

V:Dragsfjärd Öro 664:23, 17.8.-1.10.1996, 3 ♂♂ 1 ♀, HEL, SAL & VAA

U:Tammisaari, 25.8.-6.9.1996, 1 ♂, KET, KOR & VIA

U:Hanko 664:27, 29.7.-6.8.1996, 1 ♂ ja 29.8.-7.9.1996, 1 ♀, ROS

U:Hanko 664:27, 31.8.1996, 1 ♂, FRA

U:Kirkkonummi 665:35, 26.8.-3.9.1996, 1 ♂, ELO

Helsinki Santahamina, 19.8.-3.9.1996, 2 ♂, KUJ

U:Espoo Kytö 666:37, 1.-19.9.1996, 1 ♂, LEJ

U:Porvoon mlk Pellinki 668:44, 6.-13.9.1996, 1 ♂, KUM

U:Porvoon mlk Pirttisaari 667:41, 19.8.-22.9.1995, 1 ♂, KET, KOR & VIA

U:Pyhtää Ristisaari 668:48, 27.8.-7.9.1996, 1 ex., LUU & KLE

U:Pyhtää Kaunissaari 669:48, 17.-26.8.1996, 1 ex. ja 27.8.-7.9.1996, 1 ex., LUU & KLE

EK:Kotka 670:49, 1.9.1996, 1 ♂, NIK

EK:Kotka Haapasaari 668:51, 2.-22.8.1996, 1 ♂, ja 23.8.-12.9.1996, 1 ♀, KET, KOR & VIA

EK:Kotka Tiutinen 6706:498, 24.8.1995, 1 ♂, RAT

EK:Virolahti Ukkoasaari 671:53, 10.9.-5.10.1996, 1 ♂, VIO & VIM

Catocala promissa (D. & S.) (11 exx.)

Vaikka lajia pidetään edellisiä yleisempänä, se liikkuu huomattavasti vähälukuisempaan esiintymisalueensa ulkopuolella.

V:Dragsfjärd Öro 664:23, 17.8.-1.9.1996, 1 ♂, HEL, SAL & VAA

V:Dragsfjärd Öro 664:23, 12.-25.8.1996, 2 ♂♂, KUJ

V:Tammisaari Bromarv 665:26, 18.-25.8.1996, 1 ♀, ROS

U:Hanko, Uddskata, 19.-21.8.1996, 1 ex. MIK

U:Tammisaari Snappertuna 664:31, 27.8.1995, 1 ♂, Kaila, A.J.

U:Kirkkonummi Mäkiluoto 664:35, 13.-20.8.1996, 2 ♂♂, SUN & ELO

U:Helsinki 667:38, 16.-21.8.1996, 1 ♀, KOS & SOM

EK:Kotka Äijänvuori 671:49, 23.8.1996, 1 ♂, SUO

EK:Kotka Haapasaari 668:51, 12.7.-1.8.1996, 1 ♂, KET, KOR & VIA

Catocala pacta (L.)

U:Hanko Russarö 663:27, 20.-29.1996, 1 ♂, KUJ

U:Tammisaari, 25.8.1996, 1 ♂ ja 25.8.-6.9.1996, 7 exx., KET, KOR & VIA

LK: Parikkala 683:63, 17.-23.8.1996, 4 exx. ja 1.-7.9.1996, 1 ex, SUN & HBL

Nola confusalis (H. S.)

LK:Uukuniemi 685:65, 30.5.-5.6.1987, 1 ex., LUU, NUT & SIN, **LK:lle uusi**

Nyctea revayana (Scop.) (16 exx.)

Lajilla oli selkeää vaellusta loppukeväästä.

V:Dragsfjärd Öro 664:23, 31.5.-10.6.1996, 1 ♂ ja 11.-18.6.1996, 2 ♂ 2 ♀, KUA & KUJ

U:Hanko Russarö 663:27, 13.-27.6.1996, 1 ♂ 1 ♀ ja 30.8.-8.9.1996, 1 ex. KUA & KUJ

U:Hanko Russarö, 21.5.-4.6.1995, 2 exx., NUT

U:Hanko Uddskata 6640:269, 16.-21.6.1996, 1 ex., MIK

U:Hanko Tvärminne 664:28, 16.6.1996, 1 ♀, ROS

U:Sipoo Söderkulla 668:40, 5.-9.6.1996, 1 ♀, HLN

U:Porvoon mlk Pirttisaari 667:41, 7.-14.6.1996, 1 ♂ 1 ♀, HLN

Nyctea asiatica (Krul.) (28 exx.)

Syyskuun alun vaelluksessa lajia havaittiin maastamme enemmän kuin koskaan aikaisemmin.

V:Dragsfjärd Öro 664:23, 31.8.-14.9.1996, 2 ♀♀, HEL, SAL & VAA

V:Dragsfjärd Öro 664:23, 26.8.-3.9.1996, 5 exx., KUJ

U:Hanko Russarö 663:27, 30.8.-8.9.1996, 2 exx., KUJ

U:Hanko 664:27, 28.-30.8.1996, 1 ♂, FRA

U:Hanko Täcktom 664:27, 26.8.-4.9.1996, 1 ♀, LUN

U:Hanko Tvärminne 664:28, 30.8.-8.9.1996, 1 ex., HBL & LDM

- U:Kirkkonummi Mäkiluoto 664:35, 26.8.-3.9.1996, 3 ♀♀, SUN & ELO
 U:Helsinki 667:38, 22.-30.8.1996, 1 ♀ ja 30.8.-5.9.1996, 1 ♀, KOS & SOM
 U:Helsinki Santahamina 667:392, 30.8.-3.9.1996, 1 ♂ 1 ♀, KUM
 U:Vantaa Hakunila 668:39, 3.9.1996, 1 ex., Salin, T.
 U:Porvoon mlk 667:41, 26.8.-6.9.1996, 2 exx., HBL
 U:Porvoon mlk 667:43, 29.8.-5.9.1996, 1 ♀, ELO
 U:Pyhtää Kaunissaari 669:48, 278.-7.9.1996, 4 exx., LUU & KLE
 EK:Kotka 670:49, 28.8.-7.9.1996, 5 exx., MUS
- Earias clorana* (L.)
 Laji esiintyy harvinaisena koko eteläisellä rannikkoalueella, mutta mikä on tilanne sisämaassa?
 U:Hanko 664:27, 24.6.1995, 1 ♂, KET, KOR & VIA
 U:Tammisaari, 1.-14.7.1996, 1 ex. & 15.-27.7.1996, 2 exx., KET, KOR & VIA
- Trichosea ludifica* (L.)
 Laji on runsastunut 1990-luvun lämpien kesien ansiosta erityisesti Itä-Suomessa. Hämeessä laji on vielä harvinainen.
 EH:Korpilahti Vaarunvuoret 668:43, 1.-8.7.1996, 1 ♀, KUL
 ES:Rantasalmi 689:56, 7.6.1996, 1 ♂, 6.-11.7.1996, 1 ♂ ja 19.-25.7.1996, 1 ♀, SUN & RAI
 PK:Kitee 687:67, 18.6.-5.7.1995, 1 ♂ 1 ♀, ROS
- Acrionicta cuspis* (Hb.)
 Viime vuosina laji näyttää palanneen myös Varsinais-Suomeen.
 V:Dragsfjärd Öro 664:23, 12.-25.8.1996, 1 ♀, KUI
 U:Hanko Russarö 663:27, elokuu 1996, KUI
 U:Helsinki 667:38, 17.-26.7.1996, 1 ♀, KOS & SOM
 U:Pyhtää Ristisaari 668:48, 1.7.-11.8.1996, 15 exx., LUU & KLE
 EK:Kotka 670:49, 22.-25.7.1996, 1 ♀, NIK
- Acrionicta aceris* (L.)
 Jälleen havainto tästä hävinneeksi luokitellusta lajista. Laji esiintyy paikoin runsaana Virossa, joten sen kotituminen jälleen maahamme lienee jopa todennäköistä.
 U:Hanko Tvärminne 664:28, 18.-25.7.1996, 1 ♂, ROS
- Cryphia raptricula* (D. & S.)
 EP:Kristiinankaupunki 692:22, 16.8.1996, 1 ♂, ILO, EP:lle uusi
 EP:Kristiinankaupunki 688:20, 17.8.1996, 1 ♂ ja 26.8.1996, 1 ♂, ILO

Deltote bankiana (Fabr.)

Jälleen normaaliuusi. Lajia pitäisi etsiä haavimalla iltaisin sen elinympäristöistä, kosteikoista ja rantaniityiltä.

- U:Sipoo 668:41, 2.-15.7.1996, 1 ♂, KOS & NDS
 EK:Virolahti, 28.6.-12.7.1992, 1 ex., KET & VIA
 EK:Virolahti Ukkosaari 671:53, 30.6.-15.7.1996, 1 ♂, VIO, VIM & TÄH
 EK:Virolahti Virojoki 671:53, 30.6.-15.7.1996, 1 ♂, VIO, VIM & TÄH

Neustrotia candidula (D. & S.) (16 exx.)

Jälleen hyvä vuosi. Lajilla on jo paikallisia esiintymiä etelärannikolla ja erityisesti Kaakkois-Suomessa.

- V:Dragsfjärd Öro 664:23, 7.7.1996, 1 ♂, HEL, SAL & VAA
 V:Särkisalo 666:27, 22.7.-4.8.1996, 1 ♀, VIO
 V:Perniö 667:28, 12.7.1996, 1 ex., JÄO
 U:Tammisaari Etelä-Kuivasto 670:27, 16.7.1996, 1 ♀, LUN
 U:Hanko Russarö 663:27, 28.6.-11.7.1996, 1 ♀, KUA & KUJ
 U:Hanko 664:28, 22.-24.6.1995, 3 ♂♂ ja 25.6.-10.7.1995, 1 ♂, KET, KOR & VIA
 U:Kirkkonummi 665:35, 17.-21.7.1996, 1 ♂, PIT & PAK
 U:Pernaja Strömsland 669:45, 21.-26.7.1996, 1 ♂, KNT
 EK:Kotka Peippola 6716:494, 22.7.1996, 1 ♂, HLS
 EK:Kotka 670:49, 7.-13.7.1996, 1 ♂, MUS
 EK:Virolahti Ukkosaari 671:53, 30.6.-15.7.1996, 1 ♂, VIO, VIM & TÄH
 EK:Virolahti 671:53, 28.7.-2.8.1996, 1 ex., SAV

Trichoplusia ni (Hb.)

Ensimmäinen havainto maasta sitten v. 1972 jälkeen, kun laji ilmoitettiin maalle uutena.

- U:Porvoon mlk Piirtisaari 667:41, 19.-26.7.1996, 1 ♂, HLN, Suomen 6. yksilö.

Euchalcia modestoides (Poole)

Lajia on viime vuosina löytynyt uusilta paikoilta Etelä-Hämeestä, kun se taas rannikolla näyttää vähentyneen.

- U:Mäntsälä Ohkola 6715:400, 16.7.-7.8.1996, 2 ♂♂ 1 ♀, ELO
 EH:Kärkölä 671:41, 20.-28.7.1996, 1 ♂, Valo, R.

Syngrapha diasema (Boisd.)

Huomattavan eteläinen havainto, joka ilmeisesti koskee pohjoisesta vaeltanutta yksilöä.

- St:Porvi 685:20, 8.-14.7.1996, 1 ex., INB, St:lle uusi

Cucullia fraudatrix Ev.

- EK:Joutseno 670:49, 23.7.1996, 1 ♂, NIK

Cucullia asteris (D. & S.)

Lajilla näyttää edelleen olevan pieni kanta Kaakkois-Suomessa.

EK:Kotka 668:51, 30.6.1996, 1 ♀, SIK

Sympistis heliophila (Payk.)

PH:Uurainen, 29.6.1994, 20 exx., LAO & LEA,

PH:lle uusi

Scinia scutosa (D. & S.) (Kaikki v. 1995: 9 exx.)

Edellisen kesän ennätysvuoden satoa.

U:Tammisaari Jussarö, 2.-9.9.1995, 1 ♂, NUT

U:Porvoon mlk Pirttisaari 667:41, 19.8.-22.9.1995, 1 ♂, KET, KOR & VIA

U:Porvoon mlk 669:43, 17.8.-6.9.1995, 1 ♂, SAL & VAA

U:Porvoon mlk Pellinki 663:43, 4.9.1995, 1 ♂ ja 8.9.1995, 1 ♀, REU

EK:Kotka Halla 6708:498, 8.9.1995, 1 ♂, KRO

EK:Virolahti, 5.-25.9.1992, 1 ♂, KET & VIA

St:Vammala 6811:281, 5.9.1995, 1 ex., Lampimäki

ES:Lappeenranta 6774:574, 4.8.1995, 1 ♂, RAT & REU

Heliothis viroplaca (Hfn.) (10 exx.)

Näyttää siltä, että lajilla on paikoin populaatioita Etelä-Suomessa.

V:Iniö 6714:190, 23.7.1996, 1 ♂, ELO

U:Tammisaari Gullö 665:30, 8.8.1996, 1 ♂, KRH

U:Hanko 664:28, 22.-24.6.1995, 1 ex., KET, KOR & VIA

U:Hanko Russarö, 17.-28.6.1995, 1 ♂, NUT

U:Hanko Tvärminne, 21.-25.6.1995, 4 exx., VAP

U:Hanko Tvärminne 664:28, 27.6.1996, 1 ♀, KOH

U:Kirkkonummi 665:35, 11.-16.7.1996, 1 ♂, PIT & PAK

Heliothis peltigera (D. & S.)

Lajia saatiin syyskuun vaihteen vaelluksessa.

U:Hanko Russarö, 10.-15.9.1995, 1 ♂, NUT

U:Kirkkonummi Porkkala 665:35, 28.-31.8.1996, 1 ♂, ROS

U:Espoo 667:37, 2.9.1996, 1 ♀, Rossi, J.

EK:Kotka Pernoo 671:48, 28.-31.8.1996, 1 ex., VAN

Heliothis nubigera (H.S.)

U:Porvoon mlk Emäsalo 668:42, 2.-9.9.1996, 1 ♂, KOH, **U:lle uusi**, Suomen toinen löytö.

Heliothis armigera (Hb.) (7 exx., 1995: 4 exx.)

Lajia saatiin syyskuun vaihteen vaelluksessa. Toinen peräkkäinen hyvä vuosi.

U:Hanko 664:27, 3.9.1996, 1 ♀, VUO

U:Kirkkonummi, 25.8.-4.9.1996, 1 ♀, JUN

U:Helsinki Mellunmäki 668:39, 3.9.1996, 1 ♀, KUA

U:Helsinki Santahamina 6672:392, 3.-4.9.1996, 1 ♀, KUM

U:Porvoon mlk 667:41, 26.8.-6.9.1996, 1 ex., HBL

U:Pyhtää Korkeaharju 670:47, 25.8.-5.9.1996, 1 ex., LUU

EK:Kotka 670:49, 1.-7.9.1996, 1 ♂, MUS

U:Tammisaari 665:30, 2.-9.9.1995, 1 ♀, ROS

U:Tammisaari Jussarö, 10.-16.9.1995, 1 ♂, NUT

U:Hanko Russarö, 10.-15.9.1995, 1 ♂, NUT

U:Ruotsinpyhtää Söderby 6692:473, 8.9.1995, 1 ♀, KRO

Spodoptera exigua (Hb.) (19 exx.)

Syyskuun vaihteen vaelluksen ansiosta kulu-
neesta vuodesta tuli lajille kolmanneksi paras
kautta aikojen.

V:Dragsfjärd Örö 664:23, 26.8.-3.9.1996, 1 ♂, KUA & KUJ

V:Tammisaari Bromarv 665:27, 27.8.-1.9.1996, 2 ♂♂, HEO

V:Lohja Mynterlä 695:34, 27.8.-3.9.1996, 1 ♂, LUN

U:Tammisaari, 25.8.-6.9.1996, 4 exx., KET, KOR & VIA

U:Hanko Russarö 663:27, 30.8.-8.9.1996, 2 ♂♂, KUA & KUJ

U:Kirkkonummi 665:35, 31.8.-5.9.1996, 1 ♀, PIT & PAK

U:Kirkkonummi Mäkiluoto 664:35, 26.8.-3.9.1996, 1 ♂ ja 4.-19.9.1996, 1 ♀, SUN & ELO

U:Pyhtää Kaunissaari 669:48, 27.8.-7.9.1996, 2 exx., LUU & KLE

EK:Kotka Pernoo 671:48, 28.-31.8.1996, 1 ex., VAN

EH:Janakkala 675:37, 31.8.1996, 1 ♀, VUO

EH:Riihimäki Hirvijärvi 673:37, 31.8.1996, 1 ♂, KUA

St:Köyliö Kirkkosaari 678:24, 29.-31.8.1996, 1 ex., MAK

St:Parkano 689:29, 31.8.-9.9.1996, 1 ♂, J. Linden

Chilodes maritima (Tausche)

PK:Joensuu 695:63, 4.-5.7.1996, 1 ♂, KET, **PK:lle uusi**

Trachea atriplicis (L.)

Laji on 1990-luvulla vaakiintunut etelärannikolle.

A:Kökar 665:15, 22.7.1995, 1 ♀, ROS

U:Hanko 664:29, 18.-30.7.1996, 1 ♀, SAK

U:Tammisaari, 1.-14.7.1996, 1 ♂, KET, KOR & VIA

U:Tammisaari Gullö 665:30, 1.8.1996, 1 ♂, KRH

U:Helsinki 667:38, 30.7.-6.8.1996, 1 ♂, KOS & SOM

U:Pyhtää Ristisaari 668:48, 12.-27.7.1996, 1 ♂ 3 ♀♀, LUU & KLE

Phlogophora meticulosa (L.) (29 exx.)

Normaali 1990-luvun vuosi.

U:Tammisaari Jussarö, 12.-19.7.1995, 1 ♀ ja 23.9.-3.10.1995, 1 ♂, NUT

U:Hanko Tvärminne, 15.-30.9.1995, 1 ex. ja 7.-21.10.1995, 1 ex., VAP

EK:Kotka Haapasaari 668:51, 22.9.-26.10.1995, 1 ex., KET, KOR & VIA

V:Dragsfjärd Örö 664:23, 3.-16.8.1996, 1 ♀ ja 14.9.-25.10.1996, 4 ♂♂4 ♀♀, HEL, SAL & VAA

V:Dragsfjärd Örö 664:23, 4.9.-5.11.1996, 10 exx., KUJ

V:Särkisalo 666:27, 29.9.-11.10.1996, 1 ♀ ja 29.9.-25.10.1996, 1 ♂1 ♀, VIO

U:Tammisaari, 7.9.-4.10.1996, 2 ♂♂ ja 5.10.-2.11.1996, 2 ♂♂, KET, KOR & VIA

U:Hanko Täktom 664:27, 10.-26.10.1996, 1 ♀, ROS

U:Hanko Tvärminne 664:28, 25.9.-26.10.1996, 1 ♂1 ♀, ROS

U:Kirkkonummi, 1.-10.10.1996, 1 ex., JUN

U:Kirkkonummi Mäkiluoto 664:35, 2.-10.10.1996, 1 ♀, SUN & ELO

U:Helsinki 667:38, 14.-25.10.1996, 1 ♂, KOS & SOM

U:Sipoo Söderkulla 668:40, 6.-13.10.1996, 1 ♂, HLN

U:Porvoon mlk 667:41, syyskuu.1996, 1 ex., HBL

U:Pyhtää Ristisaari 668:48, 23.-29.6.1996, 1 ex., LUU & KLE

Ipipomorpha subtusa (D. & S.)Kn:Kajaani Komila 7127:536, 2.9.1996, 1 ♀, LEI, **Kn:lle uusi***Ipipomorpha contusa* (Frr.) (23 exx.)

Parinvuoden takaisen vaelluksen jälkeen laji on esiintynyt säännöllisesti erityisesti Kaakkois-Suomessa.

U:Askola 671:43, 9.8.1996, 1 ♂, HMO

EK:Kotka Tiutinen 670:49, 21.7.1995, 1 ♂, KRO

ES:Joutseno Suokumaa 677:59, 13.8.1996, 1 ♂1 ♀ ja 17.8.1996, 1 ♂, LUN

ES:Joutseno 677:59, 15.8.1996, 1 ♂, LEJ & PAK

ES:Joutseno, 15.-17.8.1996, 7 ♂♂1 ♀, JUN

ES:Joutseno 667:59, 17.8.1996, 3 ♂♂, NIK & REU

ES:Rantasalmi 689:56, 16.-21.8.1996, 1 ♀, SUN & RAI

LK:Parikkala 681:63, 16.-24.8.1996, 1 ♂1 ♀, SIN

LK:Parikkala 683:63, 8.-16.8.1996, 1 ♀, SUN & HBL

LK:Rautjärvi Simpele 681:63, 3.-24.8.1996, 2 ♀♀, SIN

Cosmia affinis (L.)U:Tammisaari, 10.-24.8.1996, 1 ex., KET, KOR & VIA, **2. löytö Suomesta***Cosmia pyralina* (D. & S.)

Laji näyttää vuosittain vaeltavan meille, mutta sillä on etelärannikolla myös vakinaisia esiintymiä.

V:Dragsfjärd 665:24, 11.8.1996, 1 ♂, MTR & HEO

U:Kirkkonummi Hirsala, 21.-27.7.1995, 1 ex., VAP

U:Tammisaari, 10.-24.8.1996, 1 ♀, KET, KOR & VIA

U:Helsinki Kontula 668:39, 25.8.1996, 1 ex., ÖBR

U:Porvoon mlk Svarta 668:41, 8.-21.8.1995, 1 ♂, LEJ

EK:Kotka Äijänvuori 671:49, 5.8.1996, 1 ♂, SUO

EK:Joutseno 671:49, 18.8.1996, 1 ♀, NIK

Xanthia aurago (D. & S.) (8 exx.)

Laji on leviämässä sekä itään että pohjoiseen rannikkoa pitkin.

V:Tammisaari Bromarv 665:27, 20.-28.9.1996, 1 ♀, KRH & HEO

U:Hanko 664:27, 6.-20.9.1996, 1 ♂1 ♀ ja 21.9.-5.10.1996, 1 ♂, SAK

U:Hanko 664:27, 25.8.-21.9.1996, 3 ♂♂, KOS

St:Pori 684:21, 2.-9.9.1996, 1 ex., INB, **St:lle uusi***Xanthia gilvago* (D. & S.) (15 exx.)

Lajista tehtiin syyskuun alkupuolella enemmän havaintoja kuin koskaan aiemmin.

V:Dragsfjärd Örö 664:23, 31.8.-14.9.1996, 2 ♂♂1 ♀, HEL, SAL & VAA

V:Dragsfjärd Örö 664:23, 26.8.-3.9.1996, 2 ♂♂ ja 4.-19.9.1996, 2 ♂♂, KUJ

U:Hanko Russarö 663:27, 30.8.-8.9.1996, 3 ♂♂, KUJ

U:Tammisaari, 25.8.-6.9.1996, 1 ♂, KET, KOR & VIA

U:Hanko 664:27, 29.8.-7.9.1996, 1 ♂, ROS

U:Hanko, Tulludd 6640:270, 1.-3.9.1996, 1 ex., MIK

U:Kirkkonummi Mäkiluoto 664:35, 26.8.-3.9.1996, 2 ♂♂, SUN & ELO

Agrochola macilenta (Hb.)

St:Pori 684:20, 15.-21.10.1996, 1 ♀, AAL

Lithophane ornitopus (Hfn.) (38 exx.)

Ahvenanmaan paikalliset populaatiot ovat voimistumassa. Ruotsista etelärannikollemme vaeltavia yksilöitä havaittiin taas runsaasti.

A:Finström 671:10, 24.10.1996, 1 ♀, ELO

A:Lemland 667:11, 3.5.1996, 1 ♂, MUS

A:Lemland 667:11, 4.5.1996, 1 ♂, ROS

A:Föglö 668:14, 27.9.1996, 1 ♂ ja 11.10.1996, 1 ♀, ROS

- V: Dragsfjärd Örö 664:23, 4.-25.10.1996, 4 ♂♂
5 ♀♀, HEL, SAL & VAA
- V: Dragsfjärd Örö 664:23, 20.9.-5.11.1996, 5
exx., KUJ
- V: Särkisalo 666:27, 12.-25.10.1996, 1 ♂, VIO
- V: Tammisaari Bromarv 665:27, 18.-26.10.1996,
1 ♀, KRH & HEO
- V: Tammisaari Bromarv 665:27, 29.4.1996, 1 ♂,
KRH
- U: Hanko Russarö 663:27, 1.10.-12.11.1996, 1
ex., KUJ
- U: Tammisaari Jussarö , 23.9.-3.10.1995, 1 ex. ja
4.-13.10.1995, 4 exx., NUT
- U: Hanko Tvärminne, 20.9.-2.10.1995, 1 ex. ja
7.-21.10.1995, 1 ex., VAP
- U: Hanko 664:27, 30.9.-6.10.1996, 2 ♂♂, KOS
- U: Hanko 664:27, 6.-21.10.1996, 2 ♀♀, SAK
- U: Kirkkonummi Mäkiluoto 664:35, 2.-
10.10.1996, 1 ♀, SUN & ELO
- U: Porvoon mlk Emäsalo 667:42, 24.9.-
9.10.1995, 1 ♀, LEJ
- U: Porvoon mlk 667:43, 17.10.-7.11.1996, 1 ♀,
SAK
- U: Porvoon mlk Pellinki 668:44, 11.10.-1.11.
1995, 2 exx., KUM
- Xylena exsoleta* (L.) (12 exx.)
Laji on aallonpohjan jälkeen ilahduttavasti toi-
pumassa, vaikka osa havainnoista koskee eteläm-
pää lentäneitä yksilöitä.
- A: Lemland 667:11, 4.5.1996, 1 ♀, ROS
- A: Finström, 23.4.1996, 1 ♂ 2 ♀♀, SAK
- V: Dragsfjärd Örö 664:23, 31.5.-10.6.1996, 1 ♀
ja 20.9.-16.10.1996 1 ♀, KUJ
- V: Dragsfjärd Örö 664:23, 4.-25.10.1996, 1 ♂,
HEL, SAL & VAA
- V: Särkisalo 666:27, 29.9.-25.10.1996, 1 ♂, VIO
- V: Perniö 667:28, 20.10.1996, 1 ex., JAO
- U: Tammisaari, 5.10.-2.11.1996, 1 ♂, KET,
KOR & VIA
- U: Hanko Tvärminne 664:28, 26.10.-9.11.1996,
1 ♂, ROS
- U: Kirkkonummi, 15.-30.10.1996, 1 ♂, JUN
- Allophytes oxyacanthae* (L.)
PH: Jyväskylä Viitaniemi 6905:434, 26.8.-
2.9.1996, 1 ♂, KUL, **PH:lle uusi**
- PH: Jyväskylän mlk Palokka 6909:433,
3.9.1996, 1 ♂, KUL
- Dryobotodes eremita* (Fabr.)
St: Köyliö Kirkkosaari 678:24, 11.9.1996, 1 ♀ ja
6.10.1996, 1 ♂, MÄK, **St:lle uusi**
- Apamea oblonga* (Hw.)
St: Pori 684:20, 6.8.1994, 1 ♂, AAL, **St:lle uusi**
St: Pori 684:20, 24.7.1996, 1 ♀, AAL
- Apamea maillardii* (Geyer)
St: Parkano 689:29, 9.-14.7.1996, 1 ♀, LIN,
St:lle uusi
- KemL: Kolari Ylläs 749:38, 27.7.1992, 1 ex.,
LAO
- KemL: Muonio Olos 754:36, 10.7.-10.8.1996, 1
♂, LEJ & SIN
- Mesapamea didyma* (Esper)
EH: Hausjärvi 673:39, 2.-15.8.1992, 1 ♂, VUO,
EH:lle uusi
- Luperina zollikoferi* (Frr.)
Ensimmäiset havainnot lajista sitten 1980-luvun
alun.
- U: Hanko Tvärminne 664:28, 12.-28.9.1996, 1
♀, HLN
- ES: Lappeenranta 677:56, n. 25.8.1996, 1 ex.,
Markku Liljebblad
- Hydraecia ultima* Holst
V: Tammisaari Bromarv 665:26, 27.8.-2.9.1995,
1 ♂, ROS
- EK: Virolahti 672:54, 31.8.-13.9.1996, 1 ♀,
HLB, WEJ & GRA
- Phragmatiphila nexa* (Hb.)
U: Pernaja Strömsiand 669:45, 25.-29.8.1996, 1
♂, KNT
- Archanara geminipuncta* (Hw.) (21 exx.)
Lajilla oli syyskuun alussa runsain esiintyminen
maassamme kautta aikojen.
- V: Dragsfjärd Örö 664:23, 21.-27.8.1996, 1 ♀,
26.8.-3.9.1996, 1 ♂ 2 ♀♀, KUJ, **V:lle uusi**
- U: Hanko Russarö 663:27, 30.8.-8.9.1996, 1 ♀,
KUJ
- U: Hanko Tvärminne 664:28, 30.8.-8.9.1996, 1
♀, KUJ
- U: Tammisaari, 5.-11.8.1995, 1 ♀, NUT
- U: Tammisaari, 25.8.-6.9.1996, 4 ♀♀, KET,
KOR & VIA
- U: Hanko 664:27, 28.-30.8.1996, 1 ♀ ja 31.8.
1996, 1 ♀, FRA
- U: Hanko 664:28, 31.8.1996, 1 ♀, PAK
- U: Hanko, 25.8.-7.9.1996, 2 exx., GRA
- U: Kirkkonummi 666:36, 31.8.-5.9.1996, 1 ♀,
PIT & PAK
- U: Kirkkonummi Mäkiluoto 664:35, 26.8.-3.9.
1996, 3 ♀♀, SUN & ELO
- U: Helsinki 667:38, 30.8.-5.9.1996, 1 ♀, KOS &
SOM
- U: Sipoo Eestiluoto, 25.8.-5.9.1996, 1 ex., JUN
- Sedina buettneri* (Hering)
U: Kirkkonummi, 1.-10.10.1996, 1 ♂, JUN
- Chorodes extremus* (Hb.)
U: Hanko Tulliniemi, 6640:270, 22.-24.7.1996, 1
ex., MIK, **2. yksilö U:sta**
- Conisania luteago* (D. & S.)
Tämä Suomelle uusi laji saatiin kolmen yksilön
voimalla EK:sta. Voi olla, että laji esiintyy jo
paikallisena maassamme. Sitä on parilta viime
vuodelta havaintoja myös Suomenlahden etelä-
puolelta Venäjältä ja Virosta. Lajista tulee erilli-
nen artikkeli Baptriaan.

- EK:Hamina 671:51, 17.-25.6.1996, 1 ♀, LUU & MUS, **Suomelle ja EK:lle uusi**
 EK:Kotka 668:51, 26.5.-29.6.1996, 1 ♂, SIK
 EK:Virolahti 672:54, 3.-11.8.1996, 1 ♂, HLB, WEJ & GRA
- Sideridis albicolon* (Hb.)
 U:Hanko Uddskata 6640:269, 9.-15.6.1996, 1 ex., LUN & MIK, **Suomen toinen yksilö**
- Polia conspicua* (Bang-Haas)
 EnL:Enontekiö 759:40, 31.7.1996, 1 ♀, AHO & AUT, **EnL:lle uusi**
- Lacanobia splendens* (Hb.)
 Laji saatiin syyskuun alun vaellustilanteessa syöt-tirsäällä. Kyseessä on on 2. polven yksilö, joka on saapunut maahamme ilmeisesti varsin kaukaa etelästä. Laji tunnetaan meitä lähinnä Virost, Latviasta, Liettuasta sekä pohjoismaista Tanskasta. Lajista tulee erillinen artikkeli Baptriaan.
 U:Kirkkonummi Mäkiluoto 664:35, 26.8.-3.9.1996, 1 ♀, SUN & ELO, **Suomelle ja U:lle uusi**
- Mythimna straminea* (Tr.)
 PK:Liperi 6940:612, 1.-5.8.1996, 1 ♂, Karhu, A., **PK:lle uusi**
- Orthosia miniosa* (D. & S.)
 U:Tammisaari Gullö 6652:298, 30.4.-5.5.1995, 1 ♂ ja 6.-12.5.1995, 1 ♂, MIK
- Orthosia munda* (D. & S.)
 Laji ilmeisesti vaelsi meille toukokuun alussa, mutta todennäköisesti sillä on paikoin populaatioita Ruissalon ohella myös muualla etelärannikolla.
 U:Tammisaari Gullö 6652:298, 16.-21.5.1996, 1 ex., LUN & MIK
 U:Hanko 664:27, 23.4.-2.5.1996, 1 ♂ ja 3.-9.5.1996, 1 ♀, FRA
 U:Helsinki 667:38, 4.-17.5.1996, 1 ♂, KOS & SOM
 U:Helsinki Santahamina 6672:392, 3.-11.5.1996, 2 ♀♀, KUM
 U:Pernaja Rabbas 6682:441, 3.5.1996, 1 ♀, KUM
- Pachetra sagittigera* (Hfn.)
 Lajin 4. ja 5. yksilö Suomesta.
 U:Tammisaari, 1.-14.6.1996, 1 ♂, KET, KOR & VIA
 U:Hanko 664:27, 13.-23.6.1996, 1 ♂, SAK
- Lasionycta skraelingia* (H.S.)
 KemL:Muonio Olos 754:36, 8.7.1996, 3 ♂♂ ja 10.7.-10.8.1996, 1 ♂, LEJ & SIN
 KemL:Muonio Olos 756:34, 7.7.1996, 1 ♀, LUN
 EnL:Muonio, 3.7.1996, 1 ex., LUU, **EnL:lle uusi**
- Noctua orbona* (Hfn.)
 V:Dragsfjärd Öro 664:23, 17.-30.8.1996, 1 ♀ ja 14.9.-3.10.1996, 1 ♂, HEL, SAL & VAA
- V:Tammisaari Bromarv 665:27, 2.-6.9.1996, 1 ♂, HEO
 U:Hanko 664:27, 29.8.-2.9.1996, 1 ♀, KOS
 U:Hanko Tvärminne 664:28, 29.8.-7.9.1996, 1 ♂, ROS
 U:Kirkkonummi Mäkiluoto 664:35, 13.-20.8.1996, 1 ♀ ja 26.8.-3.9.1996, 1 ♀, SUN & ELO
 U:Porvoon mlk Pellinki 668:44, 14.-17.8.1996, 1 ex., KUM
- Noctua comes* Hb.
 Laji on vakiintunut eteläiseen lounaisaaristoon ja Hankoniemelle. Laji on kuitenkin erittäin harvinaisen sisämaassa ja idempänä.
 EK:Joutseno 670:49, 1.-3.9.1996, 1 ♂, NIK
- Noctua fimbriata* (Schreber)
 EP:Kristiinankaupunki 688:20, 26.8.1996, 1 ♂, ILO, **EP:lle uusi**
- Noctua janthina* D. & S.
 Lajilla on pieni kanta lounaisaaristossa ja Hankoniemellä. Naaras on vaikea tuntea ja tähän asti kaikki yksilöt on määritetty *janthe*-lajiin. Toistaiseksi laji tunnetaan vain Varsinais-Suomesta ja Uudeltamaalta.
 V:Dragsfjärd Öro 664:23, 1.-14.9.1996, 1 ♀, HEL, SAL & VAA (KUJ det.)
 V:Dragsfjärd 664:23, 15.-31.8.1995, 1 ♀, HEL, SAL & VAA (KUJ det.)
- Ja aiemmin *N. janthena* ilmoitetut:**
 V:Dragsfjärd Öro 664:23, 17.9.-3.10.1992, 1 ♀ ja 19.-30.8.1993, 1 ♀, KUJ
 U:Hanko Tvärminne 664:28, 25.8.-2.9.1992, 1 ♀, HEL (KUJ det.)
- Noctua janthe* (Borkhausen)
 Ei havaintoja tältä vuodelta. Laji on parina viime vuonna harvinaistunut, mutta sillä lienee silti populaatioita lounaisaaristossa ja Hankoniemellä. Toistaiseksi laji tunnetaan Ahvenanmaalta, Varsinais-Suomesta, Uudeltamaalta ja Etelä-Savosta.
 V:Tammisaari Bromarv 665:26, 13.-20.8.1995, 1 ♂, ROS
 ES:Kouvola 6751:488, 3.9.1995, 1 ♀, KRO, **ES:lle uusi**
- Xestia borealis* (Nordstr.)
 KemL:Muonio Olos 754:36, 1.-9.7.1996, 17 ♂♂ 2 ♀♀, LEJ & SIN
 KemL:Muonio Olos 756:34, 8.7.1996, 1 ♂, LUN
- Xestia collina* (Boisd.)
 V:Tammisaari Bromarv 665:26, 2.-13.7.1995, 1 ♂, ROS, **V:lle uusi**
- Paradiarsia punicea* (Hb.)
 U:Sipoo 668:41, 2.-15.7.1996, 1 ♂, KOS & NDS
- Spaelotis clandestina ssp. suecica* (Aur.)
 PH:Jyväskylän mlk Palokka 69091:43, 20.-26.8.1996, 1 ♀, KUL, **PH:lle uusi**

PPp:Rovaniemi 737:44, 1.9.1996, 1 ♀, SAJ,
PPp:lle uusi

Eugnorisma glareosa (Esp.)

U:Tammisaari Jussarö, 19.-26.8.1995, 1 ♂, NUT
Eugraphe sigma (D. & S.)

Toinen löytö 1990-luvulta.

U:Kirkkonummi Mäkiluoto 664:35, 30.7.-
12.8.1996, 1 ♀, SUN & ELO

Peridroma saucia (Hb.) (17 exx.)

Paras vuosi kautta aikojen. Laji on ollut jokavuotinen vieras eteläsaaristoon, kun syöttörysäpyyntiä on jatkettu lokakuun lopulle asti.

V: Dragsfjärd Örö 664:23, 20.9.-15.10.1996, 1 ♂ ja 16.10.1996, 1 ♀, KUJ

V:Särkisalo 666:27, 29.9.-11.10.1996, 1 ♂, VIO
U:Tammisaari, 5.10.-2.11.1996, 1 ♂ 1 ♀, KET,
KOR & VIA

U:Tammisaari Bromarv 665:26, 10.-26.10.1996,
1 ♂, ROS

U:Hanko Russarö, 4.-13.10.1995, 1 ♀, NUT

U:Hanko Tvärminne, 7.-21.10.1995, 1 ex., VAP
U:Hanko Tvärminne 664:28, 3.-10.10.1996, 1 ♂, ROS

U:Helsinki Harakka 6672:386, 6.-20.10.1996, 1 ♂, LAE & LAL

U:Porvoon mlk 667:42, 8.-17.10.1996, 2 ♂♂,
LEJ & PAK

U:Porvoon mlk Pellinki 668:44, 18.-25.10.1995,
1 ex., KUM

U:Pyhtää Ristisaari 668:48, 17.10.-20.11.1996,
1 ex., LUU & KLE

U:Pyhtää Kaunissaari 669:48, 8.9.-12.10.1996,
1 ♂ ja 13.10.-20.11.1996, 1 ex., LUU & KLE

EK:Kotka Haapasaari 668:51, 22.9.-26.10.1995,
1 ex., KET, KOR & VIA

Actebia fennica (Tausche)

Laji on edelleen vähissä.

EK:Kotka Halla 670:49, 13.8.1996, 1 ♂, SUO
Euxoa lidia (Stoll)

Harvinainen laji, joka elää meillä hiekkakuopissa ja harjualueilla. Lajia kannattaa hakea samoilta paikoilta kuin *Spaelotis clandestina*

U:Pyhtää Korkeaharju 670:47, 20.-29.7.1996, 1 ♂, LUU

U:Pyhtää Korkeaharju 670:47, 20.-29.7.1996, 1 ♂, LUU

EK:Virolahti, 13.-22.8.1996, 1 ♀, KUJ
EK:Kotka 671:51, 1.-5.8.1996, 1 ♀, LUU & MUS

Korjauksia aiempiin tiedonantoihin

Rättelser

Maakunnalle uusi merkintä puuttui vuoden 1991 tiedonannoissa (Baptria 1/92) seuraavasta havainnosta:

Cucullia asteris (D. & S.)

EK:Kotka 668:51, 9.-10.8.1991, 7 larva, SIS & SIK, EK:lle uusi

Ja vuoden 1995 tiedonannoissa (Baptria 1/96) seuraavista havainnoista:

Chesias legatella (D. & S.)

V:Saio 670:28, 6.10.1995, 1 ex., NUR, V:lle uusi

Agrius convolvuli (L.)

PPe:Oulunsalo 720:42, 23.9.1994, 1 ex., Kivi-aho, M. Ppe:lle uusi

Macroglossum stellatarum (L.)

LK:Parikkala, 21.8.1995, 1 ex., näköhavainto, Partanen, H., LK:lle uusi

EP:Alavus, 24.6.1995, 1 ♂, SLA, EP:lle uusi
KP:Kälviä Peltokorpi, 1.6.1995, 1 ex., Sykkö, M., KP:lle uusi

Euchalcia modestoides (Poole)

EH:Riihimäki, Hirvijärvi 673:37, 30.7.-21.8.1995, 1 ♂, KUA, EH:lle uusi

Apamea rubrivena (Tr.)

PPe:Tornio Kalkkimaa 7314:384, 12.-19.7.1994, 1 ♀, MUT, PPe:lle uusi. Virheellinen maakunta. Tornio on maakunnassa PPP.

Eugraphe sigma (D. & S.)

EK:Kotka 670:49, 10.7.1995, 1 ♂, NIK, EK:lle uusi

Heliothis armigera (Hb.)

V:Dragsfjärd Örö 664:23, 4.-17.9.1995, 1 ♀, KUJ, V:lle uusi

Schinia scutosa (D. & S.)

ES:Joutseno, 24.-25.8.1995, 1 ex., RÖN & SVA, ES:lle uusi

Havainnontekijöistä käytetyt kirjainlyhenteet

AAL = Aaltonen, T.
AHO = Ahola, M.
AUT = Autio, V.
BLQ = Blomqvist, M.
BOR = Borg, L.
ELO = Elo, O.
ERV = Erving, M.
FRA = Franssila, E.
GRA = Graeffe, A.
HBL = Hublin, C.
HEL = Helomaa, K.

HEO = Helminen, O.
HLB = Hoimberg, H.
HLN = Helin, A.
HLS = Hellsten, J.
HMO = Heiramo, T.
ILO = Ilonen, T.
INB = Inberg, A. & E.
INĀ = Inkinen, P.
ITÄ = Itämies, J.
JUN = Junnilainen, J.
JAO = Järvinen, O.

JÄR = Järvelä, A.
KAA = Kaila, A.
KAL = Kaila, L.
KAU = Kauranen, J.
KEJ = Ketonen, J.
KET = Kettunen, J.
KNT = Kontuniemi, I.
KKP = Kankaanpää, E.
KOH = Koski, H.
KOR = Korpela, S.
KOS = Koskinen, P.

KRH = Korhonen, J.
KRO = Kronholm, H.
KUA = Kullberg, A.
KUH = Kumlander, H.
KUJ = Kullberg, J.
KUL = Kulmala, K.
KUM = Kumlander, B-G.
KÄR = Kärkäs, J.
LAE = Laasonen, E.
LAI = Laitinen, M.
LAJ = Laiho, J.
LAL = Laasonen, L.
LAO = Lahtinen, O.
LEA = Lehtinen, A.
LEI = Leinonen, R.
LEH = Lehto, J.
LDM = Landtman, M.
LEM = Lemström, J.
LIN = Linden, J.
LUN = Lundsten, K.
LUO = Luoma, H.
LUU = Luukkonen, L.
MIK = Mikkola, K.
MTR = Martikainen, R.

MUS = Mussalo, V-M.
MAK = Mäkinen, J.
MAN = Männistö, K.
MAT = Mäkinen, T.
NDS = Nordenswan, G.
NIK = Nikki, T.
NIS = Nissinen, K.
NUT = Nupponen, T.
OJA = Ojala, K.
PAK = Pakkanen, P.
PAU = Paukkunen, J.
PET = Pettersson, T.
PIT = Pitkäranta, H.
PAI = Päivänen, J.
RAT = Rantala, T.
REP = Repo, S.
REU = Reunanen, O.
RIT = Rintala, T.
ROS = Rossi, K.
RAI = Räisänen, K.
SAJ = Salminen, J.
SAK = Saarikoski, M.
SAL = Salovaara, K.
SAV = Savela, M.

SIK = Silvonen, K.
SIN = Sinervirta, M.
SOM = Somerma, P.
SOR = Sormunen, J.
SUN = Sundell, P.
SUO = Suomi, J.
TAH = Tahvanainen, K.
TOI = Toikka, A.
TOJ = Toivola, J.
TÄH = Tähtinen, J.
VAA = Vaalamo, K.
VAL = Valta, M.
VAN = Vanhala, E.
VAP = Vakkari, P.
WEJ = Wettenhovi, J.
VII = Viitanen, T.
VIA = Virtanen, A.
VIO = Virtanen, O.
VIL = Vilkki, T.
VIM = Virtanen, M.
VUO = Vuorinen, A.
ÖBR = Öberg, L.

Lacanobia splendens - Suomelle uusi yökköslaji

Pekka Robert Sundell, Raisiontie 4 B 15, 00280 Helsinki

Löytöpaikka ja alkuperä

Elo-syyskuun vaihteessa Suomeen suuntautui Mustaltamereltä lähtöisin ollut voimakas lämmin etelävirtaus, jolloin kesän 1996 parhaan vaellustilanteen yhteydessä maastamme tavattiin monia vaeltavia perhosia (K. Mikkola; esitelmä 13.11.1996). Porkkalan uloimmasta saaresta (U:Kirkkonummi, Mäkiluoto 664:35, Pekka Robert Sundell & Olli Elo leg.) saatiin 26.8. - 3.9. jakson ajalta useita yksilöitä vaeltajia mm. lajeista *Homoiosoma nebulellum*, *Euchromius ocellus*, *Ennomos fuscantarius*, *Catocala sponsa*, *catocala promissa*, *Nycteola asiatica*, *Spodoptera exigua*, *Xanthia gilvago*, *Archanara geminipuncta*. Samassa jaksossa syöttirysään istahti myös *Lacanobia splendens*-naaras-yksilö (kuva 1). Tästä vaellustilanteesta johtuen ei liene perusteita pitää kyseistä yksilöä alkuperältään kotimaisena.

Levinneisyys

Lacanobia splendens on yleislevinneisyydeltään Euraasialainen. Se esiintyy Kurileilta ja Japnista Keski-Aasian, Uralin, Kaukasuksen ja Vähä-Aasian kautta Venäjälle ja Keski-Eurooppaan, eteläisestä Tanskasta Pohjois-Espanjaan ja Portugaliin, Alpeille, Jugoslaviaan ja Romaniaan (Skou 1991). Laji tunnetaan Itä-Aasiasta ja itäisestä Keski-Euroopasta (Hoffmeyer 1974) ja se on Itä-Puolassa melko harvinainen ja paikoittainen kosteikkolaji (J.-P. Kaitila & J. Junnilainen, suull. tieto). Se esiintyy myös Saksan itäosissa harvinaisena (Koch 1958).

Tanskasta ensimmäinen yksilö on vuodelta 1959 (Hoffmeyer 1974), ja vuoden 1976 jälkeen lajia on tavattu säännöllisesti Lollanista. Bornholmista tunnetaan pari yksittäislöytöä (Skou 1991). Liettuassa laji on harvinainen (Ivinskis 1993). Se on tavattu myös

Kuva 1. Alhaalla vasemmalla Suomesta saatu *Lacanobia splendens*, alhaalla oikealla ulkomainen *L. splendens*-yksilö. Ylhäällä vasemmalla *L. suasa* ja oikealla *L. oleracea*.

Latviasta (Savenkov ym. 1996). Viron etelä- ja itäosista tunnetaan muutamia löytöjä (Luig & Kesküla 1995). Lajia ei ole tavattu Ruotsista eikä Norjasta (Gustafsson 1987, Skou 1991).

Elintavat

Lacanobia splendens elinpaikoiksi mainitaan suoalueet, soistuneet metsät, vetiset niityt, jokiniityt ja rannat (Koch 1958, Hoffmeyer 1974). Tanskan esiintymispaikka on kostea leppäkorpi (Skou 1991).

Ravintokasveina mainitaan punakoiso (*Solanum dulcamara*), kierrot (*Convolvulus*) ja muut ruohokasvit (Ivinskis 1993), neivaimarre (*Thelypteris palustris*) (Hoffmeyer 1974) sekä salaatti (*Lactuca*) ja takiaiset (*Arctium*) (Skou 1991). Kotelo talvehtii kehdoissa maan sisässä (Skou 1991).

Lajin lentoajaksi mainitaan Liettuassa kesä-elokuu (Ivinskis 1993). Tanskassa kesäkuun loppu - elokuun keskivaihe (Skou 1991) ja Saksassa toukokuun loppu - heinäkuun puoliväli (Koch 1958).

Laji tulee paremmin syötille kuin valolle (Hoffmeyer 1974).

Tuntomerkit

Lacanobia splendens muistuttaa lähinnä *L. oleraceaa* (kuva 1), mutta *splendens* etusiivet ovat vaaleamman punaruskeat ja hivenen kirjavammat, w-kuvio on pieni ja melko

tylppä sekä kaukana siiven ulkoreunasta, ja ulomman poikkiviirun piikit paljon helpommin havaittavissa vaaleammalla taustalla (Hoffmeyer 1974). Keskilinjat, keskivarjo ja aaltoviivan edessä oleva varjo, kuten myös ylin osa keskialueesta, ovat tummia, mutta muu osa siivestä on vaaleampi. Aaltoviiva on valkoinen ja hyvin ohut, usein enemmän tai vähemmän puuttuva. Takasiivet ovat ruskeat, tummenevat ulkoreunaa kohti, siipisuonet hieman alustansa tummemmat ja keskipilkku heikko (Skou 1991).

Toukka muistuttaa *Lacanobia oleracean* toukkaa, mutta sen sivuraidat ovat leveämmät. Toukan pää on keltainen tai ruskea.

Kirjallisuus

- Gustafsson, B. 1987: Catalogus Lepidopterorum Sueciae. - Stockholm.
 Hoffmeyer, S. 1974: De Danske ugler, 2. painos. - Aarhus.
 Ivinskis, P. 1993: Check-list of Lithuanian Lepidoptera. - Vilnius.
 Koch, M. 1958: Wir Bestimmen Schmetterlinge. - Radebeul und Berlin.
 Luig, J. & Kesküla T. 1995: Catalogus Lepidopterorum Estoniae. - Tartu.
 Savenkov, N., Šulcs, I., Kerppola, S. & Huldén, L. 1996: Checklist of Latvian Lepidoptera - Latvijas Tri Katalogs. - Baptria vol 21, N:o 3a.
 Skou, P. 1991: Nordens Ugler. - Tstenstrup.

Pikkuperhostiedonannot 1995

Sakari Kerppola

Records of Microlepidoptera from Finland 1995
(Lepidoptera: Micropterigidae-Limacodidae)

In this article interesting records of Finnish Microlepidoptera collected in Finland during 1995 are reported, as well as records from previous years not reported or definitely identified until 1995. The classification and nomenclature follow mainly the Checklist of Finnish Lepidoptera (Varis et al. 1995). Four species are reported as new to Finland: *Phyllonorycter pyrifoliellus* (Gerasimov), *Ypsolopha sarmaticella* (Rebel, 1917), *Coleophora limosipennella* (Duponchel, 1843) and *Ancylis achatana* (Denis & Schiffermüller, 1775). One new species *Ypsolopha chazariella* (Mann, 1866), collected 1995, has been reported earlier (Nupponen & Nupponen 1996). *Synanthedon herzi* (Spatenka & Gorbunov) is omitted from the Finnish list because of misidentification. Two specimens of *Elatobia fuliginosella* (Lienig & Zeller, 1846) were reared from the bark of very old *Pinus sylvestris* L. In addition, 175 new provincial records are reported. Photographs are given of the species new to Finland.

Kirjoittajan osoite - Author's address:

Sakari Kerppola, Hiihtomäentie 44 A 6, FIN-00800, Helsinki, Finland.

Sähköposti (e-mail): sakari.kerppola@hke.fi

Artikkelissa esitetään vuoden 1995 mielenkiintoisimmat pikkuperhoshavainnot sekä aikaisempien vuosien havainnot, joita ei vielä ole julkaistu. Osa yleisempien lajien havainnoista on jätetty julkaisematta, mutta tiedot on tallennettu Suomen Perhostutkijain Seuran arkistoon, jossa ne ovat käytettävissä. Tässä artikkelissa ilmoitetaan seuraavat neljä maalle uutta laji: *Phyllonorycter pyrifoliellus* (Gerasimov), *Ypsolopha sarmaticella* (Rebel, 1917), *Coleophora limosipennella* (Duponchel, 1843) ja *Ancylis achatana* (Denis & Schiffermüller, 1775). Vuonna 1995 saatiin maalle uutena myös laji *Ypsolopha chazariella* (Mann, 1866), joka on jo aikaisemmin ilmoitettu (Nupponen & Nupponen 1996). Uusia maakuntahavainnoita ilmoitettiin 175 kpl. Tähdellä (*) merkityt uudet maakuntahavainnot on jo otettu mukaan mikrojen levinneisyyskartastoon. Havainnot eivät kuitenkaan ehtineet mikrotiedonantojen yhteenvetoon 1993-94, joten ne julkaistaan tässä yhteydessä. Seuraavat kaksi maakuntahavaintoa ovat vahingossa jääneet pois levinneisyyskartastosta: *Nemapogon swammerdamellus* (L.), KemLi: Pelkosenniemi (Kaila & Kerppola, 1995) ja *Ethmia funerella* (F.), EnL: Kilpisjärvi (Krogerus 1972)

Hepialidae

Hepialus lupulinus (L.)

EK: Virolahti, Harju 671:53, 6.-15.6.1995, 1♂, KUA, EK:lle uusi.

Nepticulidae

Stigmella anomalella (Goe.)

KP: Haapavesi 711:41, 25.-27.10.1994, runsaasti tyhjiä koverteita, MUT, KP:lle uusi.*

Stigmella hybnerella (Hb.)

A: Maarianhamina 668:10, 1994, e.l. 2exx., VAO & SAK.

Stigmella salicis (Stt.)

PK: Eno 698:66, elokuu 1995, tyhjä koverre, SIS, PK:lle uusi.

KemLi: Kittilä 750:43, 17.8.1995, koverre, ITS & MUM, KemLi:lle uusi.

Stigmella myrttillella (Stt.)

KP: Ruukki 718:40, 29.8.1995, koverre, ITS, MUM, PÖH & PÖS, KP:lle uusi.

EK: Virolahti 671:53, e.l. 10.9.1993 kuoriutui 2.1994 *Vaccinium uliginosum* L., useita exx., KAJ, EK:lle uusi.*Stigmella lappovimella* (Svens.)

KemLi: Pelkosenniemi, Kaikuranta 745:53, 4.-6.7.1995, 2♂♂ 1♀, LAE & LAL.

- KemLi: Pelkosenniemi, Kilpiaapa 745:52, 4.7.1995, 4♂♂, LAE & LAL.
 KemLi: Pelkosenniemi, 745:52, 1995, yleinen, KAJ.
 KemLi: Savukoski, Utsjoki 745:52, 6.7.1995, 1♂, LAE & LAL.
- Stigmella benanderella* (Wolff)
 A: Eckerö, 1980-luvun alkupuoli (yksilö Oulun eläinmuseossa), haavimalla *Salix repens* -kasvustoa, BRH, **A:lle uusi**.
 Pp: Rovaniemen mlk. 738:44, kesäkuu 1994, 5exx., MUM & MUT.
- Stigmella trimaculella* (Hw.)
 KP: Haapavesi 711:41, 25.-27.10.1994, tyhjä koverre, MUT, **KP:lle uusi**.
 PPe: Oulu 721:42, 8.1995, runsaasti koverteita, MUM & PÖH, **PPe:lle uusi**.
- Stigmella sorbi* (Stt.)
 KemLi: Kittilä 750:42, 17.8.1995, koverre, ITS & MUM, **KemLi:lle uusi**.
- Stigmella splendidissimilella* (H.-S.)
 KemLi: Kittilä 750:42, 17.8.1995, koverre, ITS & MUM, **KemLi:lle uusi**.
- Stigmella pretiosa* (Hein.)
 U: Vantaa 669:38, toukat 30.9.1995, e.l. 30 exx, JUJ.
 St: Rauma 679:20, 12.10.1995, koverteita/ *Geum rivale*, ITS, **St:lle uusi**.
- Stigmella aenofasciella* (H.-S.)
 St: Rauma 679:20, 23.6.1988, 1♂, ITS, **St:lle uusi**.
- Stigmella poterii* (Stt.)
 PK: Tohmajärvi, koverteita elokuun alussa 1995/*Rubus chamaemorus*, KAJ, **PK:lle uusi**.
- Stigmella ulmariae* (Wck.)
 Pp: Tornio 731:38 ja Pp: Rovaniemi mlk. 735:46, 8.1995, koverteita, MUM, **Pp:lle uusi**.
- Stigmella lediella* (Schleich)
 U: Vantaa 669:37, runsaasti toukkia elo-syyskuussa 1995, e.l. 5 exx, JUJ.
 KP: Ruukki 718:40, 29.8.1995, koverteita/ *Ledum palustre*, ITS, MUM, PÖH & PÖS, **KP:lle uusi**.
- Stigmella samiatella* (Z.)
 U: Espoo 668:37, 1995, e.l. 1ex, JUJ.
- Stigmella tristis* (Wck.)
 InL: Inari 761:55, 3.7.1985, 1♂, LAE & LAL.
- Ectoedemia subbimaculella* (Hw.)
 A: Föglö 668:14, toukkia 2.10.1995, e.l. 15 exx, JUJ.
- Ectoedemia angulifasciella* (St.)
 A: Maarianhamina, Järsö 667:10, toukkia 1.10.1995, e.l. 20exx, JUJ

Ectoedemia arcuatella (H.-S.)

LK: Saari, useita toukallisia koverteita elokuun alussa 1995/*Fragaria vesca* L., KAJ, **LK:lle uusi**.

Ectoedemia rubivora (Wck.)

KemLi: Kittilä 753:40, 17.8.1995, koverteita/ *Rubus chamaemorus*, ITS & MUM, **KemLi:lle uusi**.

PK: Tohmajärvi, koverteita elokuun alussa 1995/*Rubus chamaemorus*, KAJ, **PK:lle uusi**.

Ectoedemia minimella (Zdt.)

KP: Ruukki 718:40, 29.8.1995, koverteita/ *Betula* sp., ITS, MUM, PÖH & PÖS, **KP:lle uusi**.

Heliozelidae

Heliozela hammoniella (Sorh.)

KP: Kalajoki 713:34, 29.8.1995, 1ex. koverre/*Betula pubescens*, ITS, MUM, PH & PÖS, **KP:lle uusi**.

Heliozela resplendella (Stt.)

EK: Virolahti 670:53, 25.6.1988, 1♀, haavittu tervalepältä, aivan lähellä ei ollut koivua, KAJ, **EK:lle uusi**.

Adelidae

Cauchas rufimitrella (Sc.)

Pp: Tornio 730:38, 21.6.1995, 1ex., ITS, MUM & MUT, **Pp:lle uusi**.

Incurvariidae

Alloclementia mesospilella (H.-S.)

Pp: Tornio, Kalkkimaa 7314:384, 16.6.1994, 1♂, MUM.

Ks. Kuusamo, Liikasanvaara 736:61, 19.6.1995, 1ex., LER.

Kn: Kuhmo, Rajakangas 7094:661, 28.6.-4.7.1995, 1♂, LER (ITS det.).

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 4.7.1995, 1♀, LAE & LAL.

Prodoxidae

Lampronia fuscata (Tngsr.)

Pp: Rovaniemen mlk. 738:44, 28.6.1994, 1♀ haavimalla varhain aamulla, MUT.

Tischeriidae

Tischeria heinemanni (Wck.)

KP: Ruukki 718:40, 29.8.1995, koverteita/ *Rubus chamaemorus*, ITS, MUM, PÖH & PÖS, **KP:lle uusi**.

Psychiidae

- Lypusa maurella* (D. & S.)
Kn: Kuhmo 7128:662, 21.6.1995, 1♀, PÖH.
Kn: Suomussalmi 7182:635, 1♂, PÖH.
InL: Inari, 1.-14.7.1995, 12exx., LAE & LAL.
InL: Utsjoki 754:50, 10.7.1995, 3♂♂, VAO & SAK.
InL: Utsjoki 754:50, 9.7.1995, 1♀, KAJ.
- Dahlica lichenella* (L.)
U: Pyhtää, Ränäs, 1984, muutamia toukkapussuja, VUM.
EP: Kaskinen, 1990, 2 toukkapussia, VUM.
- Dahlica fennicella* (Suom.)
St: Vammala, Mäenkyliä, 1986-88, e.p. useita exx., VUM, **St:lle uusi**.
EH: Vilppula, Soilu, 1995, useita vanhoja toukkapussuja, VUM.
EH: Pälkäne kk. 680:35, e.p. 1♀, LAE & LAL.
- Dahlica charlottae* (Meier)
PK: Eno 698:66, 28.5.1995, 1ex., SIS, **PK:lle uusi**.
- Siederia rupicolella* (Saut.)
PK: Eno 698:66, 28.5.1995, 1ex., SIS, **PK:lle uusi**.
- Psyche norvegica* (Shöyten)
EP: Närpes, Slätmossen, 1993-94, useita toukkapussuja, VUM, **EP:lle uusi**.
EnL: Kilpisjärvi, Saana, heinäkuun alku 1972, yksi tuore kookas todennäköisesti naarastoukkapussi lakipaljakan luoteisosasta läheltä pahdan reunaa. Pussi vioittui otettaessa eikä kasvatustulosta saatu, VUM, **EnL:lle uusi**.
EnL: Kilpisjärvi, 9.7.1995, 2exx., KEP.
Kn: Suomussalmi, Konttimännikkö 7182:635, 1995, e.p. 1♂, LER (ITS det.).
Kn: Suomussalmi, Ehro 7216:610, 27.6.1995, 1♂, LER (ITS det.).
- Psyche rotunda* (Suom.)
PH: Virrat, Kurjenkylä, 1987, e.p. 1♂, VUM, **PH:lle uusi**.
PS: Rautavaara, Mustikkamäki, 1995, kolme vanhaa toukkapussia, VUM, **PS:lle uusi**.
- Pachythelia villosella* (O.)
KemLi: Kittilä, Kaukosen tie välillä Kolarin/Kittilän kunnanraja - Kaukonen, 2.7.1986, kolme tuoretta naarastoukkapussia VUM & KOR, **KemLi:lle uusi**.
- Sterrhopterix fusca* (Hw.)
Kn: Vuolijoki, Talaskankaan maasto, 26.6.1990, yksi tuore koirastoukkapussi, VUM & KOR, **Kn:lle uusi**.

Tineidae

- Agnathosia mendicella* (D.&S.)
Kn: Kuhmo, Rajakangas 7094:661, 15.-22.7.1995, 1♂, LER (ITS det.).
- Nemapogon wolffiellus* (K. & S.N.)
EH: Pälkäne 680:35, 7.-10.7.1995, 2exx., KAN.
EH: Pälkäne kk., 1.8.1995, 1♀, LAE.
EH: Tampere 682:33, 3.7.1995, 2exx., SAE.
Kn: Sotkamo, Naapurivaara 7121:560, 1.-7.7.1995, 1ex., LER (ITS det.), **Kn:lle uusi**.
Kn: Sotkamo, Aarreniemi 7122:546, 15.-22.6.1995, 1ex., LER (ITS det.).
Kn: Puolanka, Paljakka 7174:550, 15.-22.7.1995, 1ex., LER (ITS det.).
Kn: Paltamo, Melalahti 7145:532, 13.7.-4.8.1995, 2♂♂, LER (ITS det.).
- Nemaxera betulinella* (Payk.)
PH: Virrat, keskusta, 1991, e.p. useita exx., VUM, **PH:lle uusi**.
Kn: Kuhmo 7103:664, 1995, e.l. 6exx./kääpä *Cerrena unicolor*, PÖH, **Kn:lle uusi**.
- Triaxomera fulvimitrella* (Sod.)
KemLi: Pelkosenniemi 745:52, 2.-8.7.1995, useat keräilijät (mikrosymposio), **KemLi:lle uusi**.
- Monopis monachella* (Hb.)
U: Tammisaari, Nothamn 6646:315, 17.-21.7.1995, 1ex., ELO (R. Teriaho det.).
- Niditinea truncicolella* (Tgstr.)
EH: Ruovesi 686:36, 8.6.1995, 6exx. kuolleen haapapötkelön rungolla illalla. Puussa oli hevosmuurahaispesä. MAP, **EH:lle uusi**.
PPp: Tornio 731:38, 21.6.1995, 10exx., ITS, MUM & MUT, **PPp:lle uusi**.
Kn: Kuhmo, Elimyssalo 7128:661, 14.6.1995, 8♂♂ 2♀♀, LER (ITS det.).
- Elatobia fuliginosella* (L. & Z.)
U: Hanko 664:28, 27.6.1995 1♂, VAO & SAK.
EH: Nokia 682:31, 1994, e.l. 2exx.
Ensimmäinen toukka löytyi ikimännyn (*Pinus sylvestris*) kannosta ja toinen elävän puun rungosta, kummassakin tapauksessa oli nähtävissä kaarnan välissä hieman purua ja seitteä. SAE & SIL.
- Tinea svenssoni* (Thbg.)
KemLi: Sodankylä, Jyrkkävaara 7589:552, 3.8.1975, 1♂, LAE & LAL, **KemLi:lle uusi**.
- Tinea bothniella* (Svensson)
KemLi: Savukoski 746:53, 2.-8.7.1995, 3exx, useat keräilijät (mikrosymposio), **KemLi:lle uusi**.

Tinea trinotella (Thbg.)

KemLi: Kittilä 755:37, 21.-28.7.1995, 1ex.,
VUA & AMI, **KemLi:lle uusi.**

Gracillariidae*Caloptilia cuculipennella* (Hb.)

A: Eckerö, Skag 670:09, 9.-10.9.1995, 12exx,
JUU

Caloptilia elongella (L.)

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 16.8.1995,
koverre/*Alnus incana*, ITS & MUM,
KemLi:lle uusi.

Caloptilia semifascia (Hw.)

U: Inkoo 666:32, 18.-20.8.1995, melko run-
sas, KAJ.

U: Inkoo 666:32, 16.-24.8.1995, 15exx, KAJ.

Caloptilia hemidactylella (D.&S.)

St: Rauma 679:20, 7.1995, runsaasti kover-
teita/*Acer platanoides*, ITS, **St:lle uusi.**

Caloptilia leucapennella (Stp.)

A: Kökar 665:15, 2.6.1995, 1ex, JUJ.

Parornix finitimella (Z.)

A: Föglö 668:14, 1995, 5exx, JUJ.

Parornix polygrammella (Wocke)

InL: Utsjoki kk. 77:52, 8.7.1995, 1ex, JUJ.

Acrocercops brogniardellus (F.)

A: Lemland, Apalholm 667:12, 9.-10.9.1995,
2exx, JUJ.

Phyllonorycter pyrifoliellus (Gerasimov)

ES: Lappeenranta 675:57, 1995, e.l. 6exx. /
Malus domestica, SAE. **Maalle uusi laji**
(kuva 1).

Phyllonorycter corylifoliellus (Hb.)

KemLi: Kittilä 745:41, 1.9.1995, kover-
re/*Betula* sp., MUM & PÖH, **KemLi:lle uusi.**

Kn: Vaala 715:51, 4.9.1994, koverre/*Betula*
sp., ITS, **Kn:lle uusi.**

Phyllonorycter rolandi (Svens.)

KemLi: Pelkosenniemi 744:53, 4.-6.7.1995,
7♂♂ 4♀♀, LAE & LAL.

InL: Utsjoki, Ailigas 77:52, 8.9.7.1995, 12
exx, JUJ.

Phyllonorycter anderidae (Fleth.)

KP: Ruukki 718:40, 29.8.1995, kover-
re/*Betula nana*, ITS, MUM, PÖH & PÖS,
KP:lle uusi.

Phyllonorycter nigrescentellus (Logan)

KP: Merijärvi 7135:376, 7.1994, 1ex., ITS &
MUT, **KP:lle uusi.**

Phyllonorycter emberizaepenellus (Bouc.)

PPp: Rovaniemi 737:44, elo-syyskuu 1994,
runsaasti toukkia /*Lonicera xylosteum*,
MUT, **PPp:lle uusi.***

Phyllonorycter froelichiellus (Z.)

Kn: Paltamo, Melalahti 7145:532, 14.6.1995,
3exx., LER (ITS det.), **Kn:lle uusi.**

Phyllonorycter connexellus (Z.)

V: Vihti, Nummela 669:35, 1990, e.l. runsas,
WIB, **V:lle uusi.**

Kn: Kajaani, Jormua 714:54, 15.9.1995, 10
koverretta/*Salix pentandra*, LER, **Kn:lle uusi.**

Phyllonorycter pastorellus (Z.)

V: Vihti 670:35 ja Vihti, Nummela 669:35 ja
V: Lohja mlk. 668:34 ja Lohja 668:33,
1990-95, e.l. runsas, WIB, **V:lle uusi.**

Phyllocnistis unipunctella (Step.)

EH: Viiala 679:32, 1995, e.p. kovertavia
toukkia ja koteloita runsaasti syyskuun
puolivälin tienoilla nuorissa poppelin ver-
soissa. II-gen!, SAE.

Bucculatricidae*Bucculatrix argentsignella* (H-S.)

ES: Imatra, 8.6.1995, useita ♂♂, KAJ.

Bucculatrix maritima (Stt.)

V: Dragsfjärd 666:24, 1995, 5exx., VAO.

Bucculatrix latvialella (I. Šules)

ES: Imatra, 1995, e.l. useita ♂♂ ja ♀♀, tar-
kempi selostus elintavoista ilmestyy Ent.
Fennicassa, KAJ & JUJ.

Bucculatrix obscurella (Klem.)

Kn: Sotkamo, Naapurivaara 7120:559, 8.-
15.6.1995, 1ex., LER (ITS det.), **Kn:lle uusi.**

EH: Heinola 678:44, 28.5.1995, 2♂♂ 1♀,
KAJ.

EH: Heinola 678:44, kotelot heinäkuun jälki-
puoliskolla 1995, e.p. 6exx, JUJ.

Bucculatrix albedinella (Z.)

V: Pohja 666:30, 21.5.-4.6.1993 1♂ ja 1.-
10.7.1993 2♀♀, WIB, **V:lle uusi.**

U: Espoo 667:36, 20.-24.6.1995, 11exx.,
VAO

Bucculatrix demaryella (Dup.)

Kn: Vaala, Itäranta 715:51, 3.9.1994, toukkia
havaittu, ITS, **Kn:lle uusi.**

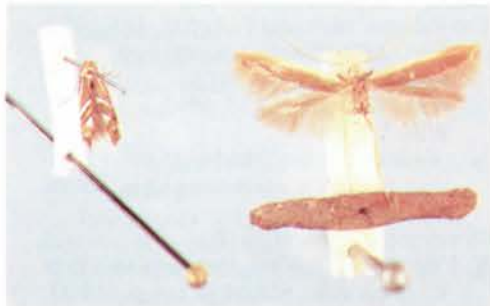
Kn: Kajaani, Laajakangas 7122:536, 22.6.
1995, 1ex., LER (ITS det.).

Yponomeutidae*Scythropia crataegella* (L.)

V: Turku 671:23, 3.-5.8.1995, 1♀, KOH
(KEP det.), **V:lle uusi**, aikaisemmin ta-
vattu vain Ahvenanmaalta.

Yponomeuta sedellus (Tr.)

PPp: Tornio 731:38, 12.7.1995, 1ex., KAJ &
JUJ, **PPp:lle uusi.**

Kuva 1. Vasemmalla *Phyllonorycter pyrifoliellus*, oikealla *Coleophora limosipennella*.

Kessleria fasciapennella (Stt.)

Ks: Kuusamo 736:61, 26.8.1995, 1♂, SIM.

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 1995, e.l. 10 exx., JUJ.

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 1995, e.l. useita exx., KAJ.

KemLi: Pelkosenniemi, Sadinvaara 744:53, 1995, e.l. 8♂♂ 5♀♀ / *Parnassia palustris*, LAE & LAL.

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 1995, e.l. useita exx., VAO & SAK.

KemLi: Pelkosenniemi 744:53, 4.7.1995, e.l. 6exx., SIK.

Paraswammerdamia lapponica (W. Pet.)

Kn: Kuhmo, Hiekkalahti 7132:663, 15.-22.7.1995, 1ex., LER (ITS det.).

Ks: Kuusamo, Käylä, 2.-3.7.1995, 4♂♂, KAJ.

Ks: Kuusamo, 3.7.1995, 1ex., JUJ.

PPp: Tornio, Kalkkimaa, 12.7.1995, 1ex., KAJ.

EnL: Enontekiö, Vöyrinkuru 756:37, 26.7.1995, 1ex., VUA & AMI.

KemLi: Pelkosenniemi, 745:52, 7.-8.7.1995, 14exx., JUJ.

KemLi: Pelkosenniemi, 745:52, 5.-7.7.1995, useita exx., KAJ.

KemLi: Pelkosenniemi, Katosaa-Ontinoja-Kilpiaapa-Sadinvaara, 3.-6.7.1995, 2♂♂ 3♀♀, LAE & LAL.

KemLi: Pelkosenniemi, 745:52, 6.-11.7.1995, useita exx., VAO & SAK.

KemLi: Savukoski, Kätkäsuu 745:53, 3.7.1995, 1♂ 1♀, LAE & LAL.

InL: Inari, Kolm:osjoki 760:54, 14.7.1995, 1♂ 1♀, LAE & LAL.

Atemelia torquatella (Lien. & Z.)

U: Vantaa 668:38, 1995, e.l. 1♀, LAE & LAL.

PPp: Rovaniemen mlk. 738:44, kesäkuu 1994, n.40exx. haavimalla pieniä koivuja, lisäksi larva, MUT.

KemLi: Pelkosenniemi 744:53, 8.7.1995, 2 exx., JUJ.

Argyresthia bergiella (Ratz.)

Kn: Paltamo, Melalahti 7145:532, 26.7.-2.8.1995, 1ex., LER (ITS det.), Kn:lle uusi.

Argyresthia goedartella (L.)

Kn: Sotkamo, Naapurivaara 7120:559, 12.-19.8.1995, 1ex., LER (ITS det.), Kn:lle uusi.

Argyresthia spinosella (Stt.)

A: Lemland, Styrsö 668:10-Nätö 667:10 ja Mariehamn 668:10, 1995, e.l. 9exx., LAE & LAL.

Ypsolophidae

Ypsolopha sarmaticella (Rebel, 1917)

ES: Joutseno 678:59, 25.-28.7.1995, 1ex., MAL. Maalle uusi laji (kuva 2).

Plutellidae

Rhigognostis kuusamoensis (Kyrki)

KemLi: Kolari 7469:360, 6.-27.5.1994 ja 2.-23.9.1994 yht. 16exx., MUM.

Eidophasia messingiella (F. v R.)

EP: Karijoki, Ohriluoma, 29.7.1989, VUM, EP:lle uusi.

Kn: Sotkamo, Aarreniemi 7122:546, 21.-28.7.1995, 1ex., LER (ITS det.), Kn:lle uusi.

Glyphipterigidae

Glyphipterix thrasonella (Scop.)

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 6.7.1995, 1ex., SIS, KemLi:lle uusi.

Lyonetiidae

Leucoptera lathyrifoliella (Stt.)

U: Inkoo 666:32, 1993 ja 1994, runsas, WIB, U:lle uusi.

ES: Joutseno 677:58, 10.6.1995, 9exx., VAO.

Leucoptera sinuella (Reutti)

PPp: Tornio 731:38, 18.8.1995, koverteta/*Populus tremula*, ITS & MUM, PPp:lle uusi.

Kuva 2. Vasemmalla *Ypsolopha sarmaticella*, oikealla *Ancyliis achatana*.

Lyonetia frigidariella (H.-S.)

Kn: Hyrynsalmi 7169:611, 1995, e.l. 5 koverretta, PÖH.

Lyonetia prunifoliella (Hb.)

V: Dragsfjärd 666:24, 1993-95, useita exx., WIB.

Oecophoridae

Semioscopis strigulana (F.)

KP: Haapavesi 711:41, 5.1994, 1♂, MUM, **KP:lle uusi.***

Semioscopis oculella (Thnbg.)

St: Porin ympäristö, 1965-85, useita exx., VUM & KOR, **St:lle uusi.**

St: Vammala, Roismala, 1987, 1ex., MAL.

Depressaria pulcherrimella (Stt.)

V: Dragsfjärd 664:23, 15.-31.8.1995, 1♂, VAO & SAK.

U: Hanko, Täktom 664:27, 1995, 2exx, JUJ.

U: Hanko, Tvärminne 664:28, 19.8.1995, 1ex, JUJ.

U: Artjärvi 673:44, 12.8.1980, 1♀ (gen. prep.), KNT.

EH: Hattula 678:35, 1994, e.l. 1ex./*Pimpinella saxifraga*, SAE.

EK: Virolahti 651:53, 30.7.-4.8.1994, 1♂ (gen. prep.), KNT.

ES: Imatra, 30.7.1995, 1♀, KAJ.

Depressaria emeritella (Stt.)

V: Dragsfjärd, Öro 664:24, 26.5.-23.10.1995, n.25exx., KUJ.

Depressaria artemisiae (Nick.)

PPp: Kemi 728:38, 31.8.1995, 2exx. kulu-neita, MUM & PÖH, **PPp:lle uusi.**

Agonopterix hypericella (Hb.)

EH: Heinola 678:61, 1995, e.l. 5exx, toukat kerännyt J. Tabell, JUJ.

Agonopterix nervosa (Hw.)

V: Dragsfjärd, Öro 664:24, 17.9.1995, 1♂, KUJ.

Ethmia bipunctella (F.)

U: Hanko, Tvärminne 664:28, 11.-25.7.1993, 1♂, KUJ.

Schiffermuelleria obscurella (Brandt)

Kn: Puolanka, Paljakka 7174:550, 11.-18.6.1995, 1ex., LER (ITS det.).

Kn: Suomussalmi, Raate 7193:627, 29.6.-5.7.1995, 1ex., LER (ITS det.).

Kn: Kajaani, Kuurna 7125:10.-17.6.1995, 1 ex., LER (ITS det.).

Elachistidae

Elachista regificella (Sirc.)

PPe: Haukipudas 722:43, 29.5.1995, koverteita/*Luzula pilosa*, ITS, **PPe:lle uusi.**

Elachista leifi (K. & K.)

Ks: Kuusamo, 3.-4.7.1995, 3♂♂ 2♀♀, JUJ.

Ks: Kuusamo, 2.-3.7.1995, 4♂♂, KAJ.

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 3.-8.7.1995, kymmeniä exx., useat keräilijät (mikrosymposio), **KemLi:lle uusi.**

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 3.7.1995, 3♂♂ 1♀, LAE & LAL.

InL: Inari 760:50, 15.7.1995, 1♀, LAE & LAL.

KemLi: Kittilä 755:37, 22.7.1995, 2♂♂ 1♀, VUA & AMI.

Elachista parasella (Tr.-O.)

Ks: Kuusamo 736:61, 2.7.1995, 30exx, JUJ.

Ks: Kuusamo 736:61, 2.-3.7.1995, runsaasti ♂♂ 1♀, KAJ.

KemLi: Kittilä 755:37, 21.28.7.1995, 4exx., VUA & AMI.

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 3.-4.7.1995, 3♂♂ 3♀♀, LAE & LAL

InL: Inari, Alajoki-Kaunispää-Kutturra, 1.-20.7.1995, 11♂♂ 2♀♀, LAE & LAL.

Elachista diderichiella (E. Her.)

EH: Tampere 682:31, 682:32, 682:33 ja EH: Pirkkala 681:31, 1994, e.l. n. 20 exx./

Milium effusum, SAE, **EH:lle uusi.**

Elachista albifrontella (Hb.)

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 3.-8.7.1995, 1ex. (mikrosymposio), **KemLi:lle uusi.**

Elachista nobilella (Z.)

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 3.-8.7.1995, 1ex. (mikrosymposio), **KemLi:lle uusi.**

Elachista zernyi (Hart.)

InL: Utsjoki kk, Ailigas, 8.7.1995, 1♂ 1♀, KAJ.

Elachista eskoi (K. & K.)

EK: Virolahti 671:53, 6.6.1995, useitaa ♂♂ ja ♀♀, KAJ.

PK: Nurmes 704:61, 2.7.1994, WIB, **PK:lle uusi.**

Elachista nielswolffi (Svens.)

PPe: Pudasjärvi 7281:532, -18.7.1994, 5exx. ad luc., ITS, **PPe:lle uusi.**

Kn: Puolanka, Paljakka 7174:550, 1.-8.7.1995, 1ex., LER (ITS det.), **Kn:lle uusi.**

Kn: Puolanka, Paljakka 7174:550, 12.7.1995, 4exx., PÖH.

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 7.7.1995, 16exx, JUJ.

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 5.-7.7.1995, 15♂♂ 4♀♀, KAJ.

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 3.-6.7.1995, 5♂♂, LAE & LAL.

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 6.-7.7.1995, 3♂♂ 2♀♀, VAO & SAK.

KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 3.-7.7.1995, 4♂♂ 1♀, SIK.

Elachista subalbidella (Schl.)

Ks: Kuusamo 635:61, 3.7.1995, 3exx, tummaa pohjaväri muotoa, JUJ.

Biselachista trapeziella (Stt.)

PPp: Tornio 731:38, 31.5.1995, 10 exx. kovertaista/*Luzula pilosalta*, ITS, MUM, MUT & PÖS, **PPp:lle uusi.**

Biselachista kebneella (Tr.-O. & S.N.)

KemLi: Pelkosenniemi 744:53, 5.7.1995, 2 exx. (mikrosymposio), KAJ & MUM, **KemLi:lle uusi.**

InL: Inari, Kaunisää 759:51, 17.-21.7.1995, 9♂♂ 7♀♀, LAE & LAL.

Coleophoridae

Coleophora albella (Thb.)

LK: Saari, 10.6.1995, 1ex, JUJ.

Coleophora badiipennella (Dup.)

A. Finnström 670:10, e.l. 1994, 3exx., VAO & SAK.

Coleophora limosipennella (Duponchel, 1843)

A: Finnström 670:11, 1994, e.l. 1♀, LAE. **Maalle uusi laji** (kuva 1).

Coleophora siccifolia (Stt.)

Kn: Suomussalmi, Raate 7193:627, 29.6.-5.7.1995, 1ex., LER (ITS det.), **Kn:lle uusi.**

InL: Inari, Kattajärvi 760:54, 12.7.1994, 1♀, LAE & LAL, **InL:lle uusi.**

Coleophora uliginosella (Glitz)

Kn: Sotkamo, Naapurivaara 7121:560, 8.-15.6.1995, 1ex., LER (ITS det.), **Kn:lle uusi.**

Coleophora fuscocuprella (H.-S.)

EH: Hattula 678:35, 15.6.-10.7.1991, 1ex. feromonilla, WIB, **EH:lle uusi.**

Coleophora arctostaphyli (Meder)

KP: Kalajoki 713:34, 29.8.1995, koverre/*Arctostaphylos*, ITS, MUM, PÖH & PÖS, **KP:lle uusi.**

Coleophora luscinaepennella (Tr.)

KemLi: Kittilä 750:41, 1.9.1995, kovertaita/*Salix* sp., MUM & PÖH, **KemLi:lle uusi.**

Coleophora vitisella (Greg.)

PPp: Rovaniemen mlk. 738:44, kesäkuu 1994, n.60 pussia/*Vaccinium vitis-idea*, MUT.

Coleophora violacea (Ström)

KP: Ruukki 718:40, 29.8.1995, pusseja/*Betula*, *Alnus*, ITS, MUM, PÖH & PÖS, **KP:lle uusi.**

KemLi: Kittilä 750:41, 1.9.1995, kovertaita, MUM & PÖH, **KemLi:lle uusi.**

Coleophora thulea (Joh.)

InL: Utsjoki kk, Ailigas, 9.7.1995, 1♂ 1♀, KAJ.

Coleophora potentillae (Elisha)

Ks: Kuusamo 736:60, 11.8.1989, larva/*Rubus chamaemorus*, ITS, **Ks:lle uusi.**

KemLi: Kittilä 750:42, 17.8.1995, pusseja/*Rubus chamaemorus*, ITS & MUM, **KemLi:lle uusi.**

Coleophora mayrella (Hb.)

KemLi: Savukoski 745:53, 3.-8.7.1995, 1ex. (mikrosymposio), **KemLi:lle uusi.**

Coleophora svenssoni (Bald.)

InL: Utsjoki 770:45, 16.7.1995, 1♂ 3♀♀, LAE & LAL.

Coleophora sibiricella (Falk.)

KP: Pietarsaari, 19.7.1989, runsas, WIB, **KP:lle uusi.**

KP: Haapavesi 711:42, 12.7.1995, SIK.

Coleophora solitariella (Z.)

V: Dragsfjärd 666:24, 4.7.1993, 1♂, VUA, **V:lle uusi.**

LK: Uukuniemi, 4.7.1977, 1♂, SAE (WIB det.), **LK:lle uusi.**

Coleophora alticolella (Z.)

KemLi: Kittilä 755:37, 21.-28.7.1995, 1ex., VUA & AMI, **KemLi:lle uusi.**

KemLi: Kittilä, Levi 752:40, 17.8.1995, pusseja/*Juncus*, ITS & MUM.

Coleophora boreella (Ben.)

U: Hanko, Täcktom 664:27, 11.7.1990, 1♀, ja U: Karjaa 664:27, 9.6.1994, 1♂, LAE & LAL.

Coleophora adelogrammella (Z.)

ES: Imatra, 3.8.1993, 1♂ (gen.prep.), KAJ, **ES:lle uusi.**

Coleophora amellivora Balld.

ES: Imatra, 8.6.1995, melko runsas, KAJ.

Coleophora ramosella (Z.)

Ks: Salla, Väriö 751:60, 7.1994, 1 koverre, ei pussia, MUM.

Coleophora hackmani (Toll)

U: Porvoo 669:42, 1995, e.l. useita exx., VAO & SAK.

Coleophora argentula (Stph.)

PPp: Kemi, Ajos 728:38, 31.8.1995, pusseja/*Achillea millefolium*, MUM & PÖH, **PPp:lle uusi.**

Coleophora paripennella (Z.)

KemLi: Kittilä 753:40, 17.8.1995, pusseja/*Saussurea alpina*, ITS & MUM, **KemLi:lle uusi.**

Agonoxenidae

Glyphipteryx razowskii (Riedl)

EP: Vaasa, Raippaluodontie, 1995, e.p. tai e.l.
lex. / *Salix caprea*, VUM, EP:lle uusi.

Batrachedridae

Batrachedra pinicolella (Dup.)

KP: Merijärvi 7135:376, 3.17.8.1994, 5exx.
ad luc., ITS, KP:lle uusi.

Momphidae

Mompha locupietella (D.&S.)

PK: Eno 698:66, 28.6.1995, 1ex., SIS, PK:lle
uusi.

Mompha divisella (H.-S.)

U: Siuntio 6683:350, 22.9.1995, 1ex., JUJ.
U: Vantaa 669:38, 1ex., JUJ.

Mompha subbistrigella (Hw.)

U: Espoo 6676:370, 6.8.1995, 1ex., SIK.
ES: Imatra 678:59, 28.5.-2.6.1995, 2exx.,
MÄJ (VUA det.), ES:lle uusi.

Mompha epilobiella (D.&S.)

EH: Janakkala 676:37, 14.8.-1.9.1995, 1ex.,
VUA, EH:lle uusi.

Cosmopterigidae

Stagmatophora anonymella (Riedl)

EK: Virolahti 671:54, 29.5.-5.6.1993, 1ex.,
KNT & HOH.
ES: Imatra, 8.6.1995, 1♂ 1♀, KAJ.

Scythrididae

Scythris disparella (Tngst.)

PK: Kesälahti, 1.7.1995, 3exx., JUJ.

Scythris palustris (Z.)

U: Kirkkonummi 665:36, 26.-27.6.1995, 20
exx., JUJ.

U: Kirkkonummi 666:36, 27.6.-2.7.1995,
11♂♂ 1♀ ja 14.7.1995, 1♂ 1♀, VAO.

U: Espoo 667:37, 7.7.1994, 1♀, WIB.

Scythris potentillella (Z.)

PPp: Pello 741:36, 18.7.1995, 1ex., VUA,
PPp:lle uusi.

Scythris limbella (F.)

U: Vantaa 669:38, 24.30.7.1995, 12exx., JUJ.
KP: Haapavesi 711:41, 8.1994, 6exx., MUM,
KP:lle uusi.

PPp: Tornio, Kalkkima 7314:384, 26.7.-2.8.
1994, MUM, PPp:lle uusi.*

Scythris inspersella (Hb.)

PPp: Tornio 731:38, 18.7.1995, 3exx., VUA,
PPp:lle uusi.

Scythris fuscopterella (Bengt.)

PPp: Tervola 734:41, 27.6.1995, 5exx., myö-
hemmin lisää, MUM, MUT & POS,
PPp:lle uusi.

PPp: Tornio 730:38, 20.6.1995, 10exx.,
MUM, MUT & POS

PPp: Tornio 731:38, 27.7.1995, 1♀, LAE &
LAL.

KemLi: Ossauskoski, 13.7.1995, 10exx., JUJ

Gelechiidae

Chrysoestia drurella (F.)

Kn: Sotkamo, Kantola 7122:547, 22.6.-21.7.
1995, 2exx., LER (ITS det.).

Kn: Paltamo, Melalahti 7145:532, 29.6.-5.7.
1995, 1ex., LER (ITS det.).

Parachronistis albiceps (Z.)

EH: Tampere 681:32, 26.7.1994, 1ex., SAE.

Metzneria santolinella (Amsel)

A: Finnström 671:10, 1995, e.l. 1♂ 1♀, LAE
& LAL.

Argolamprotes micella (D.&S.)

Kn: Sotkamo, Aarreniemi 7122:546, 21.-28.7.
1995, 1ex., LER (ITS det.), Kn:lle uusi.

Monochroa suffusella (Doug.)

EH: Janakkala 674:36, 22.6.-3.8.1995, 4exx.,
VUA, EH:lle uusi.

Monochroa ferrea (Frey)

U: Tammisaari, 11.6.1995, 1♂, LAE & LAL.

Kn: Sotkamo, Räätikangas 7104:583, 10.-
18.7.1995, 5♂♂ 1♀, LER (ITS det.).

Kn: Sotkamo 7104:583, 26.6.1995, 3♂♂ 1♀,
PÖH.

Monochroa hornigi (Staud.)

A: Eckerö 669:08, 1995, e.l. 5exx./Poly-
gonum hydropiper, SAE & SIL.

U: Helsinki 667:38, 1995, n. 25exx., KEP

U: Vantaa 668:37, 1995, e.l. 20exx., JUJ

Eulamprotes superbella (Z.)

V: Kiikala 671:31, kesäkuu 1995, runsas,
WIB, V:lle uusi.

U: Hanko 684:27, 13.6.1995, n.15exx., VAO
InL: Utsjoki 770:45, 16.7.1995, 18♂♂ 7♀♀,
LAE & LAL.

EK: Virolahti 670:53, 29.6.1995, useita exx.,
KAJ.

Bryotropha similis (Stt.)

KemLi: Pelkosenniemi, Vuostimo 734:52,
4.7.1995, 2♂♂, LAE & LAL, KemLi:lle
uusi.

Bryotropha terrella (D.&S.)

PS: Tervo 699:49, 2.8.1993, 2exx., VUA,
PS:lle uusi.

Bryotropha boreella (Doug.)

Ks: Kuusamo, 2.-3.7.1995, 15exx., JUJ.

Ks: Kuusamo, 3.-4.7.1995, 11♂♂ 2♀♀, KAJ.

- Ks: Kuusamo 736:60, 28.6.1995 1♂ ja 7.7.1995 2♀♀, LAE & LAL.
 Ks: Kuusamo 736:61, 12.7.1995, 3♂♂, VAO & SAK.
 KemLi: Pelkosenniemi 745:52, 11.7.1995, 1♂, VAO & SAK.
- Stenolechia gemmella* (Mey.)
 U: Inkoo, Fagervik 66:37, 18.8.1995, 12exx, JUJ.
- Teleiodes vulgellus* (D-S)
 U: Vantaa 669:38, 13.7.1995, 1ex, JUJ.
- Gelechia cuneatella* (Doug.)
 U: Helsinki 667:38, 3.8.1995, 1♀, LAE & LAL.
- Gelechia hippophaella* (Schrank)
 U: Helsinki 667:38, 1995, e.l. useita exx. toukkana runsas, VAO, **U:lle uusi**.
 U: Helsinki 667:38, 1995, e.l. useita exx, KEP.
- Gelechia nigra* (Hw.)
 U: Helsinki 667:38, 14.-24.7.1995, 2♂♂, VAO & KOS.
 U: Helsinki 667:38, 24.7.1995, 1♀, VAO.
 U: Porvoo mlk. 668:41, 17.7.1995, 1♂, VAO & LEV.
- Psoricoptera speciosella* (Teich)
 PS: Joroinen, kirkonkylä, 1.-2.8.1972, VUM & KOR, **PS:lle uusi**.
- Chionodes nubilellus* (Zett.)
 EK: Virolahti 671:53, 28.-29.7.1983, 1♂ (gen.prep.), KAJ, **EK:lle uusi**.
- Athrips amoenella* (Frey)
 EH: Heinola 678:44, 28.-30.5.1995, melko runsaasti ♂♂ ja ♀♀, KAJ. (Kaitila 1996)
 EH: Heinola 678:44, 30.5.1995, 10exx, JUJ.
 EH: Heinola 678:44, 9.6.1995, 2♂♂ 9♀♀, LAE & LAL.
- Gnorimoschema norlandicoellum* (Strand)
 PpP: Tornio 731:38, 6.1995 1ex. myöhemmin lisää, MUM, MUT & PÖS, **PpP:lle uusi**.
- Gnorimoschema valesiellum* (Staud.)
 InL: Inari 760:50, 2.-15.7.1995, 5♂♂ 3♀♀, LAE & LAL.
- Scrobipalopsis petasitis* (Pfaff.)
 KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 2.-3-7.1995, 3exx., SIK.
- Caryocolum schleichi* (Chris.)
 Kn: Sotkamo 710:58, 1995, e.l. 8♂♂ 18♀♀, LAE & LAL.
 Kn: Sotkamo, Räätakangas 7104:583, 15.-29.7.1995, 18exx. lisäksi nähty useita, LER.
- Caryocolum fraternellum* (Doug.)
 EK: Virolahti 671:53, 4.-5.7.1988, 1♂ (gen.prep.), KAJ, **EK:lle uusi**.
- Klimeschiopsis kingerella* (Povolný)
 PpP: Tornio, Kalkkima, 25.6.1992, 1♂ (gen.prep.), KAJ, **PpP:lle uusi**.
- Anacampsis populella* (Clerck)
 Kn: Sotkamo, Naapurivaara 7120:559, 26.7.-4.8.1995, 1ex., LER (ITS det.), **Kn:lle uusi**.
 Kn: Paltamo, Mieslahti 7144:547, 28.7.1995, 1ex., LER (ITS det.).
- Dichomeris latipennella* (Reb.)
 ES: Imatra 678:59, 10.-18.6.1995, useita exx., VAO & SAK.
- Pexicopia malvella* (Hb.)
 U: Helsinki 667:38, 23.-29.6.1995, 1♂, VAO & KOS.
 EK: Virolahti 671:53, 26.6.1995, 1♂, KAJ.

Cossidae

- Lamellocossus terebra* (D. & S.)
 U: Sibbo, Spjutsund 668:41, 14.20.7.1994, 1♀, LAM.
 EH: Kuorevesi 686:37, 3.7.1993, 1♀, UUA.

Tortricidae

- Pandemis corylana* (F.)
 U: Kirkkonummi, Mäkiluoto 664:35, 4.-18.8.1995, 2♂♂, SUP (KNT det. gp.).
 U: Helsinki 667:38, 6.-15.8.1995, 7♂♂ 1♀, KOH (KEP det.).
- Pandemis cerasana* (Hb.)
 KemLi: Kittilä, Aakenustunturi, 1.7.1992, 1♀, VUM, **KemLi:lle uusi**.
- Pandemis dumetana* (Tr.)
 U: Tammisaari, Nothamn 6646:315, 17.-21.7.1995, ELO (R. Teriäho det).
- Choristoneura albaniana* (Walk.)
 InL: Utsjoki 777:52, 8.-9.7.1995, 2exx, JUJ.
- Archips betulanus* (Hb.)
 U: Porvoo mlk. 668:41, 1♂, VAO & VEL.
- Syndemis histrionana* (Fröl.)
 V: Dragsfjärd, Öro 664:24, 26.7.-4.8.1995, 5♂♂, KUJ.
 V: Dragsfjärd 664:24, 10.-15.7.1995, 1ex., WIB.
 V: Dragsfjärd 664:23, 12.8.1995, 1♂, VAO & SAK.
- Clepsis neglectana* (H-S.)
 EK: Kotka, Haapasaari 668:51, 25.6, 26.6 ja 20.7.1995, näköhavaintoja yksittäisistä koiraista, SIK.
- Philedonides lunanus* (Thun.)
 PpP: Rovaniemen mlk. 736:49, 4.6.1991, 1♂, ITS, **PpP:lle uusi**.

- Pseudargyrotoza conwagana* (F.)
PPp: Rovaniemen mlk. 738:44, 1ex, MUM & MUT, **PPp:lle uusi.**
- Exapate congelatella* (Cl.)
Kn: Suomussalmi, Kuivajärvi 7174:646, 15.-22.9.1995, 1♂ 1♀ (myös naaras valorysästä!), LER.
- Aleimma loeflingianum* (L.)
St: Vammala, Roismala, 10.8.1988, 1ex., MAL, **St:lle uusi.**
- Croesia holmiana* (L.)
KP: Haapavesi 711:41, elokuu 1994, 1♂, MUM, **KP:lle uusi.***
Kn: Sotkamo, Kantola 7122:547, 17.-28.8.1995, 1ex., LER, **Kn:lle uusi.**
Kn: Sotkamo, Melalahti 7145:532, 26.8.-2.9.1995, 1ex., LER.
- Acleris sparsana* (D. & S.)
V: Dragsfjärd, Örö 664:24, 4.-17.9.1995, 1♀, KUJ.
U: Inkoo 666:32, 19.8.1995, 10exx, JUJ.
U: Inkoo 666:32, 16.-24.9.1995, 6♂♂ 1♀, LAE & LAL.
U: Inkoo 666:32, 18.-20.8.1995, melko runsas, KAJ.
- Acleris obtusana* (Ev.)
St: Vammala, Roismala, 16.5.1988, 1ex, MAL, **St:lle uusi.**
St: Rauma 679:20, 15.10.1990, 1ex. KOJ (ITS det.).
- Acleris schalleriana* (L.)
V: Dragsfjärd, Örö 664:24, 23.10.-2.11.1995, 1♂, KUJ.
- Acleris hastiana* (L.)
KemLi: Kolari 7469:360, 9.-16.9.1994, 1ex., MUM, **KemLi:lle uusi.***
- Acleris lorquiniana* (Dup.)
U: Hanko, Tvärminne, 7.10.-8.11.1995, JÄJ & HEK, **U:lle uusi.**
- Acleris roscidana* (Hb.)
V: Dragsfjärd, Örö 664:24, 23.9.-6.10.1995, 1♂, KUJ.
- Phalonidia curvistrigana* (St.)
EK: Kotka, Haapasaari 668:51, 20.7.1995, 1ex, SIK.
- Trachysmia sodaliana* (Hw.)
A: Föglö 668:13, 25.6.1986, kopula, SEI (LAE det.).
- Trachysmia vulneratana* (Zsdt.)
Ks: Kuusamo 736:61, 3.7.1995, 12exx, JUJ.
Ks: Kuusamo 736:61, 2.-4.7.1995, 7♂♂ 7♀♀, KAJ.
Ks: Kuusamo 736:61, 4.7.1995, 4♂♂ 10♀♀, VAO & SAK.
Ks: Oulanka 736:61, 1.7.1995, 1♂, SIK.
Ks: Kuusamo, Liikasenvaara, 2.7.1994, 1ex, VUM.
- KemLi: Pelkosenniemi, Ontinoja 745:53, 3.7.1995, 5♂♂, LAE & LAL.
KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 6.7.1995, 1♀, VAO & SAK.
KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 2.-7.7.1995, 2♂♂, SIK.
- Cochylidia rupicola* (Curt.)
A: Finström 670:10, e.l. 5♂♂ 5♀♀, LAE & LAL.
- Cochylis posterana* (Z.)
U: Helsinki 667:38, 22.8.1995, 1ex, KEP.
- Sparganothis praecana* (Kenn.)
EnL: UrtaSPAhta, 5.7.1994, 3♂♂ 1♀, VUM.
- Olethreutes sideranus* (Treit.)
PK: Eno 698:66, 30.6.1995, 1♀, SIS, **PK:lle uusi.**
Kn: Kajaani, Kuurna 712:53, 15.7.1995, 1♂, HAE (LER det.), **Kn:lle uusi.**
- Olethreutes dissolutanus* (Stange)
Ks: Kuusamo 635:31, 3.7.1995, 9exx, JUJ.
- Olethreutes tiedemannianus* (Z.)
KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 3.-8.7.1995, useita exx., mikrosymposio, **KemLi:lle uusi.**
- Olethreutes noricanus* (H-S.)
EnL: Kuonjarvarri, 31.7.2.8.1995, 23exx., SIM.
- Olethreutes schaefferanus* (H-S.)
Kn: Hyrynsalmi 7166:616, 28.6.1995, 1ex., PÖH.
InL: Utsjoki, Ailigas, 8.7.1995, 1♂, KAJ
- Olethreutes concretanus* (Wocke)
InL: Inari 759:51, 16.7.1995, 1♂, LAE & LAL.
- Olethreutes rivulanus* (Scop.)
EnL: Enontekiö, Vöyrinkuru 756:37, 26.7.1995, 1ex., VUA & AMI, **EnL:lle uusi.**
- Pseudosciaphila branderiana* (L.)
PPp: Tornio 731:38, 12.7.1995, 1ex., MUM & MUT, **PPp:lle uusi.**
- Apotomis lineana* (D. & S.)
V: Dragsfjärd 66:24, 27.7.1995, 1♂, VAO.
U: Vantaa 669:39, 26.-27.7.1995, melko runsaasti ♂♂ ja ♀♀, KAJ.
- Apotomis fraterculana* (Krog.)
Kn: Kuhmo, Elimyssalo 7128:661, 14.-21.6.1995, 2exx, syöttöryssä. LER (ITS det.).
- Apotomis lemniscatana* (Ken.)
EnL: Riimmajärvi, 4.7.1994, 3exx., VUM.
InL: Utsjoki 775:50, 16.7.1995, 1ex., SIK.
InL: Utsjoki 775:50, 8.7.1995, 1♂, KAJ.
- Apotomis algidana* Krog.
KemLi: Pelkosenniemi, 5.7.1995, 1 ex., KAJ.
InL: Utsjoki 774:50, 10.7.1995, 1♀, SAK.
- Endothenia oblongana* (Hw.)
PK: Eno 698:66, 28.6.1995 1♂ ja 20.6.1995 1♀, SIS.

- Endothenia marginana* (Hw.)
KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 3.7.1995, 2♀♀, LAE & LAL.
KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 6.7.1995, SIK.
- Ancylis comptana* (Fröl.)
PK: Eno 698:66, 6.6.1995, 1♂, SIS, **PK:lle uusi.**
- Ancylis upupana* (Treit.)
U: Porvoo mlk. 669:43, 16.6.1995 1♂ ja 22.6.1995 1♀, VAO & SAK.
- Ancylis achatana* (D. & S.)
V: Rymättylä 670:22, 24.6.-9.7.1992, 1♂, VUA (T. Saarinen det.). **Maalle uusi laji** kuva 2).
- Epinotia sordidana* (Hb.)
A: Eckerö, Skag 670:09, 1ex, JUJ.
- Epinotia signatana* (Doug.)
Kn: Kuhmo, Rajakangas 7094:661, 15.-22.7.1995, 1ex., LER (ITS det.), **Kn:lle uusi.**
- Epinotia granitana* (H-S.)
U: Kirkkonummi 666:36, 1♀, 20.6.1995, VAO.
ES: Imatra 678:59, 10.17.6.1995, 4♂♂ 5♀♀, VAO & SAK.
- Epinotia mercuriana* (Fröl.)
EnL: Kilpisjärvi, Saana, 5.8.1995, 2exx., SIM.
- Gypsonoma dealbana* (Fröl.)
EP: Närpes, Slätmossen, VI-VII.1995, VUM, **EP:lle uusi.**
- Gypsonoma oppressana* (Treit.)
U: Espoo 667:37, 1.-2.8.1995, 2♀♀, VAO.
U: Helsinki 667:38, 26.7.-3.8.1995, 3♂♂ 4♀♀, VAO.
- Eucosma suomiana* (Hof.)
KemLi: Pelkosenniemi 745:53, 2.7.1995, 1♂, SIK.
- Eucosma saussureana* (Ben.)
Ks: Kuusamo 635:31, 3.-4.7.1995, 2exx, JUJ.
KemLi: Pelkosenniemi, Sadinvaara 744:53, 4.-6.7.1995, 1♂ 2♀♀, LAE & LAL.
KemLi: Pelkosenniemi 744:53, 5.7.1995, 1♂, KAJ.
- Eucosma campoliliana* (D. & S.)
U: Porvoo mlk. 668:41, 17.7.1995, VAO & VEL.
- Spilonota laricana* (Hein.)
PS: Maaninka, Halola 7004:515, 31.8.-7.9.1995, 1ex., LER (ITS det.), **PS:lle uusi.**
- Blastesthia posticana* (Zett.)
PH: Virrat, Kurjenkylä, 25.6.1987, 1ex., VUM & KOS, **PH:lle uusi.**
- Rhyacionia buoliana* (D. & S.)
EH: Tampere 682:32, 1995, e.l. runsas/*Pinus mugo*, SAE, **EII:lle uusi.**
- Selenodes karelicus* (Tgsr.)
ES: Joutseno 677:59, 1995, e.l. 1ex., KOH.
LK: Parikkala 682:63, 13.7.1995, 3♂♂ 1♀, VAO & SAK.
- Strophedra nitidana* H.-S.
EK: Virolahti 671:54, 27.6.1995, 1♂, KAJ.
- Pammene obscurana* (Step.)
U: Hanko 664:28, 26.6.1995, 1♂, VAO & SAK.
PPp: Rovaniemen mlk. 738:44, 26.6.1995, 1ex, MUM, **PPp:lle uusi.**
- Pammene insulana* (Guen.)
Kn: Paltamo 7144:532-Sotkamo 7121:560, 33exx. feromonilla, LER (ITS det.), **Kn:lle uusi.**
- Pammene ochsenheimeriana* (Lien. & Z.)
ES: Imatra 678:59, 10.17.6.1995, useita exx., VAO & SAK.
- Pammene gallicana* (Guen.)
Kn: Paltamo, Melalahti 7144:532, 28.7-4.8.1995, 6exx. feromonilla, LER (ITS det.), **Kn:lle uusi.**
- Cydia servillana* (Dup.)
V: Vihti, Nummela 669:35, 1990, e.l. 2exx., WIB, **V:lle uusi.**
- Cydia indivisa* (Dan.)
PPp: Rovaniemen mlk. 738:44, 1995, toukkia kuusen pihkalla, MUM, **PPp:lle uusi.**
- Cydia illutana* (H-S.)
U: Kirkkonummi 665:35, 6.7-7.1994, 1♂ 1♂, WIB.
InL: Utsjoki 770:45, 6.7.1984, 1♂, WIB, **InL:lle uusi.**
- Cydia corollana* (Hb.)
EP: Kristinestad, Närpes, Laihia, 1990-95, e.l. useita exx., VUM, **EP:lle uusi.**
KP: Veteli, Räyrinki, 1995, useita toukkia 1ex., VUM, **KP:lle uusi.**
PS: Rautavaara, kirkonkylä, 2 toukkaa 1ex., VUM, **PS:lle uusi.**
PK: Valtimo, Rumo, 2 toukkaa 1ex., VUM, **PK:lle uusi.**
Kn: Sotkamo, Naulavaara, 1995, e.l. 1ex., VUM, **Kn:lle uusi.**
Kn: Suomussalmi 7182:635 ja 7216:610 sekä Kuhmo, 1995, e.l. 2exx./*Populus tremula* ja 1ex. feromonilla, LER (ITS det.).
- Cydia cornucopiae* (Tgsr.)
St: Ikaalinen, 9.6.1995, 1ex. hakkuuaukealle jätetyn 70cm paksun elävän haavan rungolla, jossa suuri koro sekä n. 10 haavan-kääpää (*Phellinus tremulae*), MAP, **St:lle uusi.**
- Cydia medicaginis* (Kutz.)
U: Hanko, 1995, e.l. 2exx./*Medicago falcata*, SAE & SIL.

Cydia leguminana (Lien. & Z.)

U: Espoo 667:36, 14.6.1995, 2♀♀, VAO & SAK.

U: Porvoo mlk. 669:43, 5.-28.6.1995, 1♀, VAO & SAK.

Cydia inquinatana (Hb.)

A: Lemland, Flaka 667:12, 1995, e.l. 16exx, JUJ.

Cydia tenebrosana (Dup.)

Kn: Paltamo 7145:532-Sotkamo 7121:560, 17.6-4.8.1995, 235exx. feromonilla, LER (ITS det.), **Kn:lle uusi.**

Dichrorampha alpinana (Treitsch.)

PK: Tohmajärvi, 1.7.1995, 1♂, KAJ

PPp: Tornio, Kalkkimaa, 12.7.1995, 1♂, KAJ.

Dichrorampha simpliciana (Hw.)

PS: Tervo 699:49, 2.8.1993, 1ex., VUA, **PS:lle uusi.***

Choreutidae

Tebenna bjerckandrella (Thbrg.)

U: Helsinki 667:39, 29.7.1995 3exx. ja 1.8.1995 6exx. saunion kukilta iltapäivällä, KOH.

Choreutis pariana (Cl.)

V: Dargsfjärd 6634:24, 9.21.10.1995, 1ex., WIB.

Choreutis diana (Hb.)

PPp: Tornio 731:38, 6.8.1995, 3exx., SIM.

Kn: Kuhmo 7122:662, 14.8.1995, n.35exx., PÖH.

Kn: Kuhmo 7099:662, 31.7.1995, 1♂ 4♀, PÖH.

Sesiidae

Sesia melanocephala (Dal.)

U: Hanko, Russarö 663:27, 14.-24.7.1995, 1♂ valorysään, KUJ.

PH: Kannonkoski, Kellosalmi, kaksi vanhaa syömäkäytävää, VUM, **PH:lle uusi.**

Kn: Suomussalmi 7182:635, 1995, larva haavan halkeamassa, PÖH (AMI det.), **Kn:lle uusi.**

Sesia bembeciformis (Hb.)

PPn: Tornio 731:38, 31.5.1995, larvae/*Salix caprea*, kuoriutui 1♂ 1♀, ITS, MUM, MUT & PÖS, **PPp:lle uusi.**

Ks: Salla 751:61, 14.6.1995, vanha käytävä/*Salix caprea*, ITS, **Ks:lle uusi.**

Paranthrene tabaniformis (Rott.)

PH: Viitasaari, Taimoniemi, 1995, e.l. 1ex., VUM, **PH:lle uusi.**

PPe: Oulu 721:42, 1.5.1995, äkämiä/*Populus tremula*, ITS.

Synanthedon mesiaformis (H.S.)

U: Helsinki 667:38, 1995, e.l. 2exx, KEP.

U: Pellinge 667:43, 28.7.-2.8.1995, 2♂♂ syöttirysällä, LAM.

Synanthedon spheciformis (D. & S.)

KemLl: kolari, Pasmajärvi ja Sieppijärvi, 1989, useita toukkia, VUM, **KemLl:lle uusi.**

Synanthedon flaviventris (Stau.)

U: Espoo 667:37, 1995, e.l. 2exx., LAE & LAL.

KP: Kauhava, Pajusaari, 1995, e.l. 1♀, VUM, **KP:lle uusi.**

KP: Kauhava, Pajuluoma, 1995, 1 larva, VUM, **KP:lle uusi** ja tähän mennessä pohjoisin havainto (idempänä PS: Kuopio 1981 ja PK: Joensuu 1975).

Urodidae

Cataplectica profugella (St.)

LK: Parikkala 683:63, 18.7.1992, 1ex., WIB, **LK:lle uusi.**

Epermeniidae

Epermenia illigerella (Hb.)

PS: Tervo 699:49, 1.8.1993, 1ex., VUA, **PS:lle uusi.***

Pterophoridae

Emmelina monodactyla (L.)

U: Vantaa 669:38, 25.9.1995, 1ex, JUJ.

Oidaematophorus rogenhoferi (Mann)

PPp: Tornio, 27.7.1995, 1♂ 1♂, LAE & LAL.

PPp: Tornio 731:38, 6.8.1995, 1ex., SIM.

Calyciphora xerodactyla (Z.)

EK: Virolahti 671:53, 3.-5.8.1995, 1♂, KAJ, **EK:lle uusi.**

ES: Imatra 678:59, 1995, useita exx., VAO & SAK.

Pselnophorus heterodactylus (Müll.)

U: Tammisaari, Gullö 665:29, 1995, 1ex., MIK, **U:lle uusi.**

Stenoptilia veronicae (Karv.)

Kn: Paltamo, Melalahti 7145:532, 15.-22.7.1995, 1ex., LER (ITS det.), **Kn:lle uusi.**

Platytilia gonodactyla (D. & S.)

InL: Inari, Ivalo 761:52, 5.7.1969, 1♂ (gen. prep), LAE & LAL, **InL:lle uusi.**

InL: Inari, Kyrö 762:52, 8.8.1992, 1♀ (gen. prep), LAE & LAL.

(samoilla paikoilla muinakin vuosina)

Pyralidae

Metriostola vacciniella (Lien.&Z.)

KemLi: Pelkosenniemi 744:53, 3.-8.7.1995, lex., mikrosymposio, **KemLi:lle uusi.**

Myelois circumvolutus (Geoff.)

U: Inkoo, Tähtelä, 30.7.1995, 1♀, LUK.

U: Kirkkonummi 665:35, 6.-12.7.1995, 1♂, PAP & PIH.

Euzophera pinguis (Hw.)

U: Helsinki, Harakka 6672:386, 13.-19.8.1995, 1♀, LAE & LAL.

Synaphe punctalis (Fab.)

V: Dragsfjärd, Örö 664:23, 25.7.-4.8.1995, 1♂, KUJ.

Acentria ephemerella (D. & S.)

PPp: Tornio, Kalkkima 7314:384, 2.-9.8.1994, MUM, **PPp:lle uusi.***

Euchromius ocellus (Hw.)

V: Dragsfjärd, Örö 664:23, 4.-22.9.1995, 4♂♂, KUJ.

V: Dragsfjärd 664:24, 4.9.-8.10.1995, 2exx., WIB.

U: Hanko, Russarö 663:27, 5.-17.9.1995, 1♀, KUJ.

U: Kirkkonummi 665:35, 30.8.-7.9.1995, 1♀, PAP & PIH.

U: Sipoo 668:41, 1.-7.9.1995, 1♀, VAO & VEL.

U: Porvoo mlk. 669:43, 17.8.-6.9.1995, 1♀, VAO & SAK.

EK: Virolahti, Harju 671:53, 30.8.-21.9.1995, 2♂♂, KUJ & KUA.

EK: Virolahti, Virojoki 6719:539, 2.-8.9.1995, lex., SAM.

LK: Simpele 681:63, 1.-15.9.1995, 2♂♂, SIM, **LK:lle uusi.**

Catoptria pinella (L.)

Kn: Kuhmo, Rajakangas 7094:661, 19.8.1995, 3exx., LER (ITS det.), **Kn:lle uusi.**

Pediasia contaminella (Hb.)

U: Helsinki 667:38, 4.-7.8.1995, 2♂♂, KOH (KEP det. gp.).

Pediasia aridella (Thun.)

Kn: Kuhmo 7132:663-Sotkamo 7122:547-Suomussalmi 7174:646, 5.7.-4.8.1995, 3exx., LER (ITS det.), **Kn:lle uusi.**

Platytes cerussella (D.&S.)

U: Tammisaari, Nothamn 6646:315, 17.-21.7.1995, ELO (R. Teriaho det.).

Eudonia aequalis (Palm)

Kn: Kuhmo 7132:663-Suomussalmi 7193:627-Kajaani 7125:538-Paltamo 7145:532, 14.6.-2.8.1995, 11exx., LER (ITS det.).

KemL: Pelkosenniemi 745:53, 6.-7.7.1995, 36♂♂ 1♀, VAO & SAK.

KemL: Pelkosenniemi 745:52, 4.-7.7.1995, 8♂♂, SIK.

Cynaeda dentalis (D. & S.)

V: Tammisaari (Tenhola), Rösby 6667:298, 14.7.1993, 1♀, NIK.

U: Hanko, Täktom, 14.7.1994, lex., TOJ, yksilö (R) toimitettu Jyväskylän yliopistoon.

U: Kirkkonummi 665:35, 23.-25.7.1995, 1♂, PAP & PIH, yksilö (R) toimitettu luonnontieteelliseen keskusmuseoon.

Titanio schrankiana (Hoch.)

Kn: Kuhmo 7122:662, lex., PÖH.

Kn: Kuhmo 7122:662-Ristijärvi 715:54, 8.-9.6.1995, 7exx., LER.

Pyrausta cingulatus (L.)

EK: Kotka, Haapasaari 668:51, 21.7.1995, lex., kova länsituuli, ei *Thymus*-aluetta, SIK, **EK:lle uusi.**

Loxostege sticticalis (L.)

U: Kirkkonummi 665:35, 24.-30.8.1995, 3♂♂, PAP.

U: Sipoo 668:41, 1.-7.9.1995, 1♀, VAO & VEL.

Loxostege commixtalis (Walk.)

A: Brändö, 7.7.1976, 10exx., SIK, **A:lle uusi.**

Sitochroa palealis (D.&S.)

V: Dragsfjärd, Örö 664:23, 27.7.-2.8.1994 1♂ ja 11.-25.7.1995 1♂, KUJ.

Ostrinia nubilalis (Hb.)

U: Hanko, Tvärminne, 23.6.1995, 1♂, LUK.

U: Pernaja, Strömsland 669:45, 11.-16.6.1995, 1♂, KNT.

Nascia ciliialis (Hb.)

V: Dragsfjärd 664:24, 11.-28.6.1995, lex., WIB, **V:lle uusi.**

U: Helsinki 667:38, 26.6.1995, lex., KEP.

U: Sipoo 1.-6.6.1995, 1♂, VAO & VEL.

Udea prunalis (D. & S.)

KemL: Kittilä, Aakenustunturi, 1.7.1992, 4exx., VUM, **KemL:lle uusi.**

Udea ferrugalis (Hb.)

V: Dragsfjärd, Örö 664:23, 4.-17.9.1995, 1♂, KUJ.

V: Dragsfjärd 664:24, 4.-17.9.1995, lex., WIB.

U: Helsinki, Harakka 6672:386, 2.9.1995, 1♂, LAE & LAL.

Nomophila noctuella (D. & S.)

Ilmoituksia etelärannikolta linjalla V: Dragsfjärd - EK: Virolahti, välillä 17.5.-22.10.1995, n.200exx, KEP, KUA, KUJ, SIM, VEL, WIB. LK: Simpele 5exx, SIM. Pohjoisimmat 3exx. Kainuusta, LER.

Lamacodidae

Heterogenea asella (D. & S.)

U: Porvoo mlk. 667:41, 25.6.-7.7.1995, 1♂,
HUC.

**Korjauksia aiempiin tiedonantoihin -
Corrections to earlier records of
Microlepidoptera**

Synanthedon herzi (Spatenka & Gorbunov)

Mikroperhostiedonannoissa 1993-94 ilmoit-
tettu laji peruutetaan virhemäärityksen vuok-
si. AMI.

**Tiedonantoja jättäneet henkilöt ja
käytetyt nimilyhenteet**

AMI	Ahoia, M.
BRH	Bruun, H.
ELO	Elo, O.
HAE	Haapamäki, E.
HEK	Helomaa, K.
HOH	Holmberg, H.
HUC	Hublin, C.
ITS	Itämies, J.
JUJ	Junnilainen, J.
JAJ	Järvelä, A.
KAJ	Kaitila, J.-P.
KAN	Kangas, J.
KEP	Kerppola, S.
KNT	Kontuniemi, I.
KOH	Koski, H.
KOJ	Korhonen, J.
KOR	Korpela, S.
KOS	Koskinen, P.
KUA	Kullberg, A.
KUJ	Kullberg, J.
LAE	Laasonen, E.
LAL	Laasonen, L.
LAM	Landtman, M.
LER	Leinonen, R.
LEV	Lepistö, V.
LUK	Lundsten, K.-E.
MAL	Malinen, P.
MAP	Martikainen, P.
MIK	Mikkola, K.
MUM	Mutanen, M.
MUT	Mutanen, T.
MÄJ	Mätkiä, J.
NIK	Nissinen, K.
PAP	Pakkanen, P.
PIH	Pitkäranta, H.
PÖH	Pöykkö, H.
SAE	Saarela, E.
SAK	Saloranta, K.
SAM	Savela, M.
SEI	Seuranen, I.
SIK	Silvonen, K.
SIL	Sippola, L.
SIS	Silvonen, S.

SIM	Sinervirta, M.
SUP	Sundell, P.
TOJ	Toivola, J.
UUA	Uusimäki, A.
VAO	Vaalamo, K.
VUA	Vuorinen, A.
VUM	Vuola, M.
WIB	Wikström, B.

Kiitokset

Omana erillisenä artikkelina julkaistiin mikroperhostiedonantojen yhteenveto ensimmäisen kerran vuoden 1984 havainnoista. Yhteistyöhön kanssani ovat vuosien varrella osallistuneet Leif Löfgren (†), Ilkka Kontuniemi ja Lauri Kaila, joita haluan lämpimästi kiittää. Kiitokset kuuluvat myös kaikille pikkuperhostiedonantoja jättäneille henkilöille. Yhteenvedon jatkosta tulevat huolehtimaan Marko Mutanen ja Jari-Pekka Kaitila, joille toivotan työn iloa havaintolomakkeiden selvittelyssä.

Kirjallisuutta

- Kaila L. & Kerppola S. 1995: Mikroperhostiedonannot 1993-94. – *Baptria* 20: 91-106.
- Kaitila, J.-P. 1996: Suomen jäytäjäkoiden (Gelechiidae) elintavat. – *Baptria* 29: 81-105.
- Kerppola, S., Albrecht, A. & Huldén, L. 1995: Suomen pikkuperhosten levinneisyyskartasto (Lepidoptera) – Distribution maps of Microlepidoptera in Finland (Lepidoptera). – *Baptria* 20 (2a)
- Krogerus, H. 1972: The invertebrate fauna of the Kilpisjärvi area, Finnish Lapland, 14. Lepidoptera. – *Acat Soc. Pro Fauna et Flora Fennica* 80: 189-222.
- Nupponen K. & Nupponen T. 1996: *Ypsolopha chazarrella* (Mann, 1866), Suomelle uusi kehrääjäkoiilaji (Lepidoptera, Yponomeutidae). – *Baptria* 21: 33-34.
- Varis, V. (ed.), Ahoia, M., Albrecht, A., Jalava, J., Kaila, L., Kerppola, S. & Kullberg, J. 1995: Checklist of Finnish Lepidoptera – Suomen perhosten luettelo. – *Sahlbergia* 2:1.

"Ollaan perhosiksi"

Osallistu uuteen luontokuvakilpailuun "Perhoskuva '97"

Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutti ja Suomen Perhostutkijain Seura avaavat uuden valtakunnallisen perhoskuva-kilpailun Perhoskuva '97. Vuosittain valittavan Perhoskuvan tarkoituksena on kiinnittää huomiota perhosiin ja niiden myötä elävään luontoon sekä edistää luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä.

Perhoset ovat paitsi tärkeä osa luontoa, myös ympäristömuutosten herkkiä ilmentäjiä. Pitämällä huolta perhosista osoitamme välittävämme muustakin ympäristöstä. Kilpailun tavoitteena on lisätä kiinnostusta perhosiin, syventää tietoutta ja monipuolistaa perhosharrastusta. Perhosten käyttäytymisen seuraaminen, vaikka kamera kädessä, on oiva tapa tehdä havaintoja luonnon toiminnasta. Erityisesti päiväperhonen omassa ympäristössään on kauneuselämys, joka syvenee tiedon myötä.

Ensimmäinen voitannut kuva Perhoskuva '97 (kuva 1) julkistettiin Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutin seitsemännessä symposiumissa "Perhostutkimus Suomessa".

Kuva valittiin kilpailua ideoineen Suomen päiväperhoset -kirjan tekijöiden Olli Marttilan, Tari Haahtelan, Hannu Aarnion ja Pekka Ojalaisen kuva-arkistoista. Voittaneen kuvan "Täpläpaperikko satumetsässä" on ottanut lappeenrantalainen röntgenlääkäri Pekka Ojalainen, joka on maamme perhoskuvaamisen pioneereja. Juhannuksena 1985 Lappeenrannassa filmille vangittu jokseenkin harvinainen täpläpaperikko (*Pararge aegeria*) on kuin koru keskellä keijujen taikametsää. Samalla kuva ilmentää puhuttelevasti vanhaa monimuotoista metsää, sen vaihtelevaa puustoa ja kasvillisuutta.

Nyt Instituutti ja Seura julistavat kilpailun kaikille avoimeksi. Lähetä Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituuttiin, osoite 55330 Tiuruniemi, enintään kolme kinokoon väridiaakuvaa varustettuna nimimerkillä. Liitä mukaan toinen kuori, jonka päälle merkityn

nimimerkkisi perusteella löydämme yhteystietosi, postimerkeillä varustetun palautuskuoresi ja kuvaustilanteeseen liittyvät tiedot. Vain vuonna 1997 Suomessa otetut kuvat voivat osallistua. Aikuisia perhosia tai perhosten munia, toukkia tai koteloita esittävien kuvien pitää olla aikaisemmin julkaisematonta. Kuvien viimeinen postituspäivä on 31.12.1997.

Palkittavien kuvien valinnassa kolmijäseninen tuomaristo kiinnittää huomiota paitsi kuvien kauneuteen, myös niiden sisältöön ja ajatuksiin, joita kuvat herättävät. Kilpailun tulos julkistetaan maaliskuussa 1998. Ensimmäisen palkinnon suuruus on 5.000 markkaa, muut palkinnot (2-5) ovat 1.000 markkaa. Ohessa on esitetty kilpailun säännöt kokonaisuudessaan. Lisätietoja saa soittamalla Instituutin numeroon 05-432 8626 tai kysymällä Seuran hallitukselta. Välitä perhoskuviillasi luontotietoa. Tervetuloa osallistumaan.

Perhoskuva '97

"Ollaan perhosiksi"

Valtakunnallisen perhoskuva-kilpailun säännöt

1. Kilpailun tarkoitus

Kilpailun tarkoituksena on lisätä suomalaisten perhostietoutta kiinnittämällä huomiota perhosiin suomalaisen luonnon ilmentäjinä sekä edistää perhosten avulla luonnon monimuotoisuuden suojelua ja hoitoa. Kaikki perhoset ovat herkkiä ympäristömuutosten ilmaisijoita. Erityisesti päiväperhoset ovat esteettinen elämys, mutta piilossa olevaa kauneutta löytyy myös vähemmän tunnetuista perhosryhmistä. Kilpailun avulla toivotaan valokuvaajien kiinnittävän huomiota perhosiin ja perhosharrastajien innostuvan valokuvaamisesta.

Kuva 1. Pekka Ojalaisen kuva "Täpläpapurikko Satumetsässä" on kuvakilpailun ensimmäinen voittaja. Perhoskuva '96 vie erinomaisella tavalla viestiä luonnon kauneudesta ja monimuotoisuudesta.

2. Kilpailun järjestäjät ja osallistumisoikeus

Kilpailun järjestävät Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutti ja Suomen Perhostutkijain Seura ry. Kilpailuun voivat osallistua kaikki ammatti- ja harrastajakuvaajat.

3. Kilpailukalenteri

Kilpailuun voi osallistua Suomessa vuonna 1997 otetuilla kuvilla. Kyseeseen tulevat kuvat aikuisista perhosista ja perhosten nuoremmissa kehitysvaiheista, munista, toukista ja koteloista. Kuvien viimeinen postituspäivä on 31.12.1997. Perhoskuva '97 julkaistaan seuraavan vuoden maaliskuussa Instituutin kotipaikalla Joutsenossa. Jatkossa julkistamistapahtuu vuorovuosina Joutsenossa ja Helsingissä. Kuvat palautetaan kahden kuukauden kuluessa julkistamistilaisuudesta luovutuksen. Järjestäjien oikeudesta palkittuihin kuvaihin mainitaan kohdassa 8.

4. Tuomaristo

Tuomaristossa on kolme Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutin ja Suomen Perhostutkijain Seuran valitsemaa henkilöä.

Tuomariston päätöksistä ei ole valitusoikeutta.

5. Palkittavien kuvien valinta

Kilpailussa valitaan perhoskuva '97, ja viisi muuta perhoskuva palkitaan. Tuomaristo kiinnittää huomiota paitsi kuvien kauneuteen myös niiden sisältöön ja ajatuksiin, joita kuvat herättävät. Kilpailuun osallistuvien kuvien pitää olla ennen julkaisemattomia.

6. Palkinnot

Ensimmäinen palkinto on 5.000 markkaa, muut palkinnot ovat 1.000 markkaa.

7. Kuvat

Kilpailuun voi osallistua yhteensä enintään kolmella kinokoon väridiakuvalla. Diojen on oltava tavallisissa lasikehyksissä. Diakehyyseen merkitään kuvan numero, kilpailijan nimimerkki, ja valkoiselle puolelle (kuvaa oikein päin katsottaessa) kehyksen vasempaan alakulmaan tehdään X-merkki. Kuvien mukaan on liitettävä kirje, jossa on mainittava kuvausaika, kuvauspaikka ja muita mahdollisia havaintoja sekä mahdolliset kuvausjärjestelyt (valolla tai syötillä houkuttelu, kasvatusta, keinotekoinen ympäristö, kuvan digitaalinen käsittely jne.).

8. Kuvien käyttö

Kilpailun järjestäjillä on oikeus esittää ja julkaista kilpailukuvia veloituksetta kilpailun tulosten julkistamiseksi tiedotusvälineissä ja itse julkistamistilaisuudessa. Kilpailun järjestäjillä on myös oikeus ilman erillistä korvausta käyttää palkittuja kuvia perhosten suojelua ja perhoskuvausta edistäviin tarkoituksiin muun muassa teettämällä niistä näyttelyjä, diasarjoja ja julisteita. Tämä oikeus kestää vuoden ajan tuloksen julkistamisesta. Kilpailun järjestäjät voivat käyttää kuvia kirjoissa, postikorttisarjoissa ja vastaavissa hankkeissa erikseen sovittavalla tavalla.

9. Kuvien lähettäminen

Kuvat lähetetään Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituuttiin, osoite 55330 Tiuruniemi. Kuvat on pakattava huolellisesti ja lähetykseen on liitettävä valmis palautuskuori varustettuna lähettäjän nimellä, osoitteella ja postimerkeillä. Kuvaajan nimi ja yhteystiedot on oltava nimimerkillä varustetussa kirjekuoressa. Kilpailun järjestäjät sitoutuvat käsittelemään kuvia huolellisesti, mutta järjestäjät eivät vastaa esimerkiksi postissa tai laboratorioissa kuville tapahtuneista vahingoista.

Häiveperhosen (*Apatura iris*) keräilyyn rajoituksia

Tieto häiveperhosen runsaasta esiintymästä tuli perhosharrastajien tietoon syksyllä 1995. Vaikka tarkka esiintymispaikka pyrittiin saamaan, tieto levisi lopulta melko laajalle harrastajajoukolla loppukesällä 1996.

Kun häiveperhosen vilkkain lento oli käynnissä elokuun 1996 alkupuolella, kerääntyi paikalle parikymmentä harrastajaa, vilkkaimpina päivinä noin kymmenen henkilöä kerrallaan.

Eettisen toimikunnan toimenpiteet

Suomen Perhostukijain Seuran eettinen toimikunta pyysi 25.8.1996 kirjallista vastausta kuuteen kysymykseen kaikilta niiltä seuran jäseniltä, joiden tiedettiin liikkuneen kyseisellä alueella. Näin haluttiin selvittää, oliko seuran antamia keräilyohjeita rikottu. Kaikki 20 seuran jäsentä, joille kysely lähetettiin, myös vastasivat - joko henkilökohtaisesti tai keräilijäryhmänä.

Toimikunta on tämän jälkeen arvioinut tapahtunutta saamiensa selvitysten ja tietojen sekä voimassa olevien keräilyohjeistojen valossa. Toimikunnan esityksen pohjalta seuran hallitus päätti 12.3.1997 joistakin rajoituksista häiveperhosen keräilyyn.

Häiveperhosen tila Suomessa

Häiveperhonen esiintyy koko Baltian alueella, missä perhonen on paikoittainen eikä missään kovin yleinen. Laji on viime aikoina levinnyt Ruotsiin ja runsastunut Tanskassa.

Suomessa häiveperhonen esiintyy elinalueensa pohjoisella äärirajalla. Kannanvaihtelut laajentumis- ja taantumavaiheineen näytävät olevan luonnollinen piirre sen esiintymisessä täällä. Lajilla oli ilmeisen vakituinen kanta Suomessa 1930-40 -luvulla, ja se on unsastunut uudelleen 1990-luvulla.

Yksi syy häiveperhosen esiintymistä koskevien tietojen niukkuuteen on sen "piileskelevä" elintapa. Se lentelee korkealla puun latvuksissa tai istuskelee latvaoksisissa laskeutuen harvoin maanpinnan tasolle edes

ravinnon hakuun. Perhonen ei käy kukilla. Vain voimakkaat hajuravintolähteet houkuttelevat häiveperhosen alas.

Lajia on opittu havainnoimaan ja sen käyttäytymistä tuntemaan Suomessa vasta kahtena viime kesänä. Tästä syystä on ilmeistä, että sen esiintymiä on tunnettua enemmän, ja laji on luultua yleisempi. Häiveperhosella on ainakin kolme erillistä esiintymää Uudellamaalla, ja on ilmeistä, että näillä alueilla esiintymispaikkoja on useita.

Kirkkonummen alueen häiveperhoskanta on vähintään useita satoja tai ehkä jopa tuhansia yksilöitä alueella, jonka laajuus on noin 10 neliökilometriä. Noin puolet Kirkkonummen esiintymisalueesta on erilaisia suojelualueita, joten lajin säilyminen on turvattu.

Keräilyrajoitukset

Häiveperhonen ei ole rauhoitettu laji eikä sitä pidetä uhanalaisena. Koska se on kuitenkin paikallinen ja harvinainen, mahdollisesti leviämässä oleva laji, on syytä pidetty voimakkaalta keräilyltä. Häiveperhosen levinneisyys ja yleisyys pitää selvittää nykyistä paremmin.

Alueesta tai paikasta riippumatta lajia tulee kerätä vuodessa korkeintaan 2-3 yksilöä, joista enintään yksi on naaras. Jos naaras talletetaan, suositamme yritystä sen munittamiseen ja lajin kasvattamiseen.

Lajia ei tule pyydystää kiinteillä pyydyksillä (syöttörysä tai vastaava). Jos syöttörysäillä pyydystetään muita lajeja häiveperhosen esiintymisalueella, ne pitää asettaa tai virittää niin, että häiveperhonen ei joudu pyydykseen. Toinen mahdollisuus on käyttää elävänä keräävää pyydystä.

Ensihavaitajat

Kirkkonummen esiintymään ensilöytäjän oikeudet kuuluvat kolmelle henkilölle/ryhmälle (vrt. perhosharrastuksen ohjeisto):

1) Kirkkonummen Urbysbergetin alueella olevan esiintymän ensihavaintajoina voidaan pitää Marko Ervingiä ja Janne Loposta, jotka havaitsivat lajin täällä 17.7.1995. Heidän luvallaan paikalla havainnoivat myöhemmin myös Heikki Attila ja Kari Ojala (kuva 1).

2) Urbysbergetin tuntumassa oleva kesämökkiläinen Tapio Päivärinta oli samoihin aikoihin havainnut häiveperhosen pihallaan, tosin lajia tuntematta. Hän kertoi havainnoistaan tutemilleen Roope ja Olli Elfvingille, jotka tunnistivat lajin kuvauksen perusteella. He kävivät 31.7.1995 havaintopaikalla, mutta eivät nähneet perhosta. He havaitsivat perhosen kesällä 1996. Elfvingien tieto häiveperhosen esiintymisestä ja havainnot ovat itsenäisiä ja kohdan 1) havainnoista riippumattomia. Heitä voidaan myös pitää ensihavaintajoina (kuva 1).

3) Arne Graeffe oli elokuussa 1996 kuulut Kurkin golfkentällä pelaamassa käyneeltä veljeltään kuvauksen suuresta perhosta, joka lenteli kentän tuntumassa. Kuvauksen perusteella Graeffe päätteli lajin olevan häiveperhonen, kävi tarkistamassa asian ja teki havaintoja lajista. Häntä voidaan siten pitää ensihavaintajana Kurkin esiintymispaikalla (kuva 1).

Edellämäin mainitut ovat ilmoittaneet havaintonsa lajista, mikä on edellytys ensilöytäjän oikeuksien myöntämiselle. Ensilöytäjän oikeuksia voidaan laajentaa koskemaan muita kuin edellä mainittuja seuran jäseniä, mikäli joku osoittaa hänellä olevan siihen perusteet.

Edellä mainituilla paikoilla muiden ei tule kerätä perhoseja ilman ensilöytäjän lupaa. Suositamme jäsenistölle lajin etsimistä uusilta esiintymispaikoilta etelärannikon tuntumasta.

Koska seuran uusi perhosharrastuksen ohjeisto suojaa ensihavaintajien oikeuksia, ei uusia löytöpaikkoja pidä salata, vaan ne on syytä julkistaa ja "rekisteröidä", ja siten asettaa löytöpaikkakohtaiset rajoitukset.

Ensihavaintajien oikeus luonnollisesti edellyttää suojelumääräysten aiheuttamien rajoitusten huomioimista.

Keräily ja havainnointi suojelualueella

Kirkkonummen pohjoisosan suojelualueet ovat keskimäärin pieniä, sirpaleisia ja osittain melko uusia. Niitä kaikkia ei ole merkitty vanhoihin karttoihin. Tämän takia joku voi talattomasti kerätä suojelualueella. Lisäksi alueiden merkintä maastoon on puutteellista.

Pihapiirien ulkopuolella yksityisillä alueilla tapahtuva liikkuminen, perhosten havainnointi ja haavikeräily perustuu jokamiehen oikeuksiin. Rauhoitusmääräyksillä voidaan rajoittaa liikkumista suojelualueilla, mutta Urbysbergetillä ei tällaisia rajoituksia ole. Keräily alueella on toki luvanvaraista.

Kirkkonummen alueella on syytä selvittää tarkasti suojelualueiden rajaukset (kuva 2) ja epäselvissä tapauksissa pidäytyä keräilystä kunnes rajauksesta maastossa on varmistuttu.

Suomen Perhostutkijain Seura vetoaa vakavasti jäsenistöön ja muihin perhosharrastajiin, jotta harrastus ohjautuisi sellaisiin muotoihin, jotka pelkän keräilyn sijasta lisäävät tietoja häiveperhostesta. Suuren yleisön saama mielikuva perhosharrastuksesta syntyy yksittäisten harrastajien käyttäytymisen pohjalta.

Suomen Perhostutkijain Seuran hallituksen ja eettisen toimikunnan puolesta

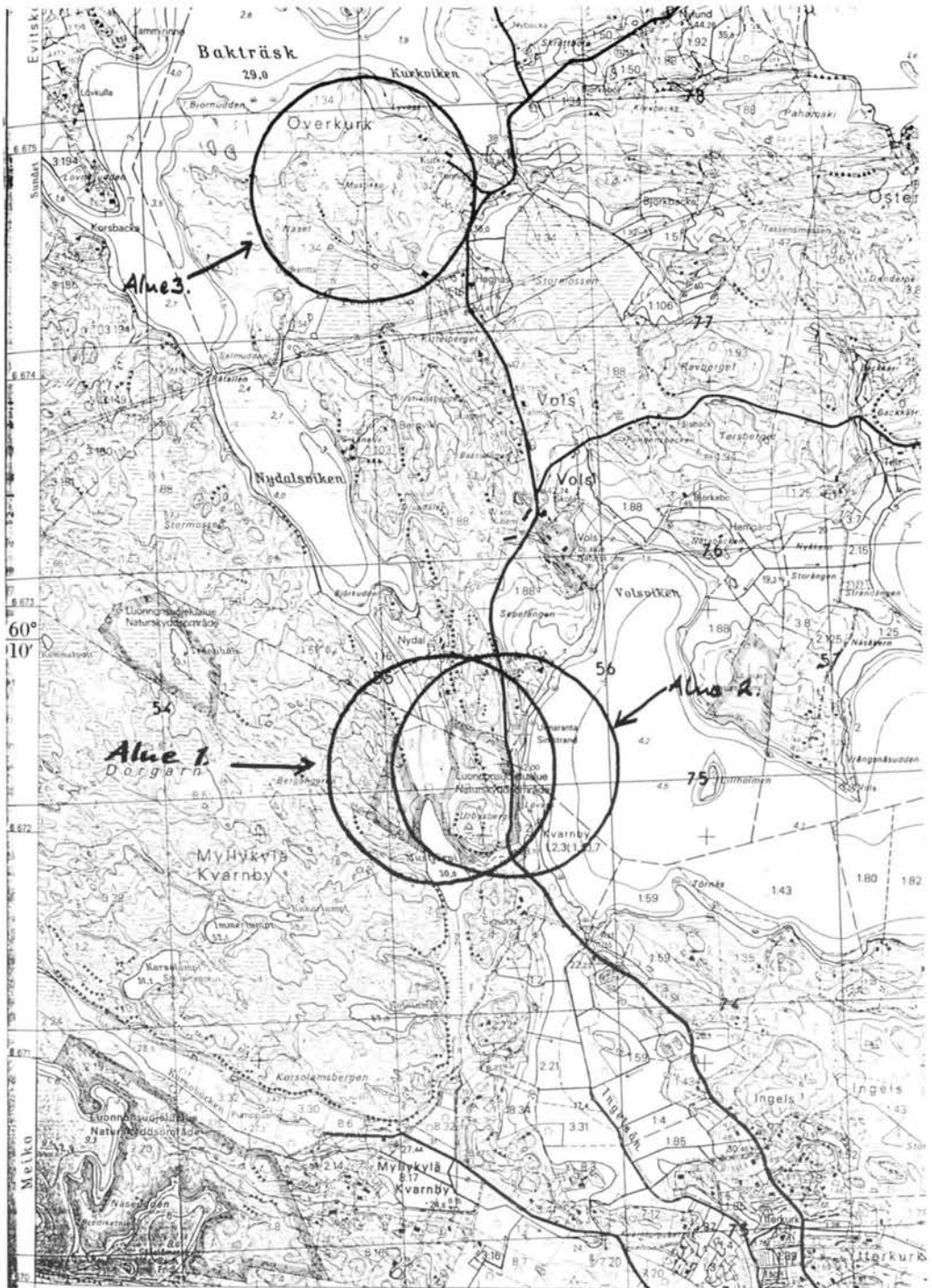
Pekka Robert Sundell Vesa Lepistö
Christer Hublin Tari Haahtela

Kirjallisuutta

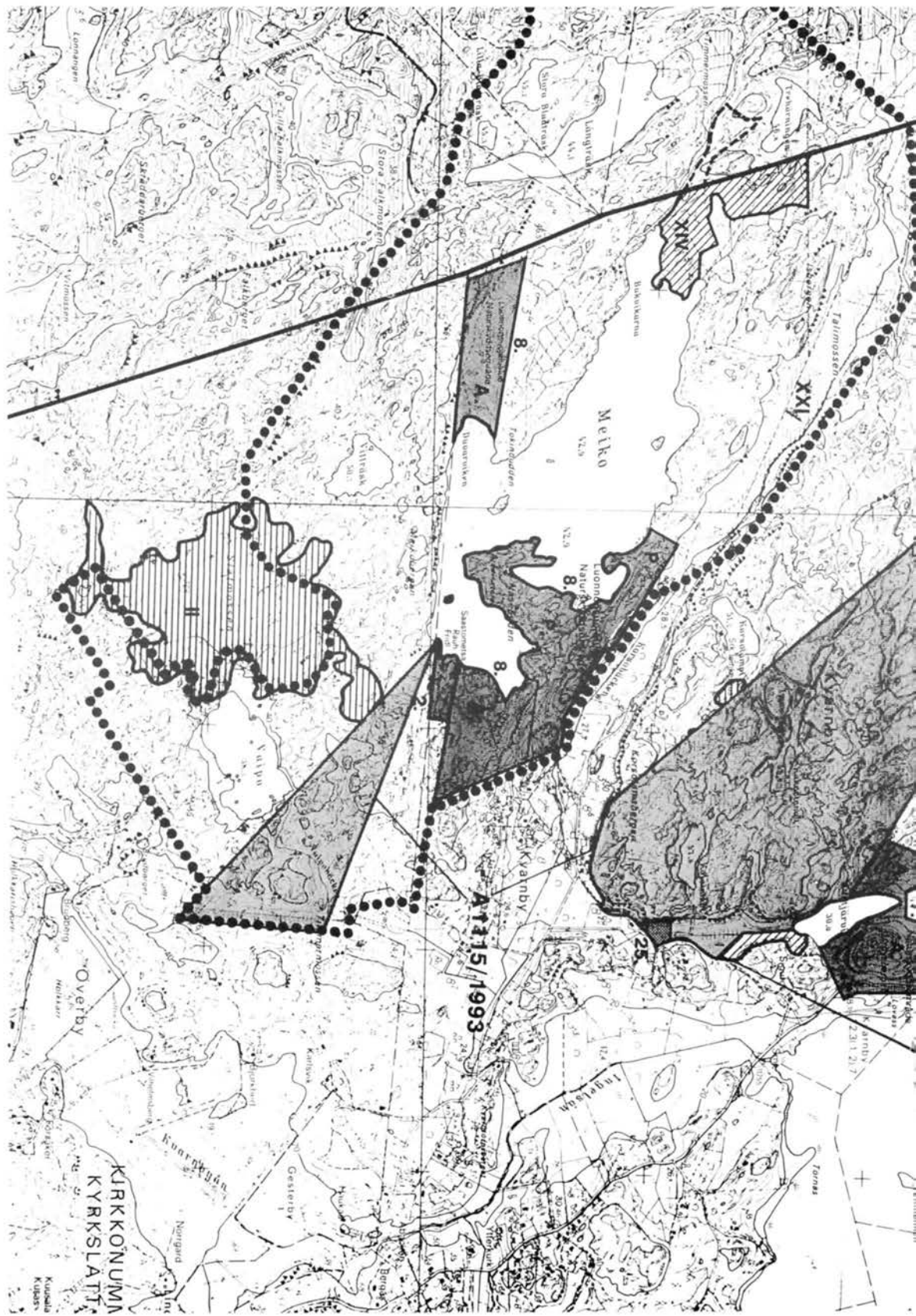
- Baptria 21 (2) 1996.
Entomologisk Tidskrift: 116 (4) 1995.
Henriksen, H.J. & Kreutzer, I. 1982: The Butterflies of Scandinavia in Nature. - Skandinavisk Bogforlag, Odense.
Ivinskis, P. 1993: Check-list of Lithuanian Lepidoptera. - Ekologijos Institutas, Vilnius
Kaisila, J. 1962: Immigration und Expansion der Lepidoteren in Finnland in den Jahren 1869-1960. - Suomen Hyönteistieteellinen Seura, Acta Entomologica Fennica 18. Sanoma Osakeyhtiö, Helsinki.
Luig, J. & Keskula, T. 1995: Catalogus Lepidopterorum Estoniae. - Tartu.
Marttila, O., Haahtela, T., Aarnio, H. & Ojalainen, P. 1990.: Suomen perhoset. Päiväperhoset. - Kirjayhtymä, Hämeenlinna.
Savenkov, N., Šulcs, I., Kerppola, S. & Hulden, L 1996.: Checklist of Latvian Lepidoptera - Latvijas Taurinu Katalogs. - Baptria 21 N:o 3a.

Karttojen julkaisu-oikeusmerkintä:

© Maanmittauslaitos, lupanumero 108/MAR/97

Kuva 1. Ensihavaintijoiden alueet: 1) Marko Erving ja Janne Loponen, 2) Olli ja Roope Eifving, 3) Arne Graeffe.

Perhoshavaintoja Virostä vuosilta 1995-1996

Kari Nupponen & Jari Junnilainen

Records of Lepidoptera from Estonia 1995-1996

The results of collecting trips to Estonia in 1995-96 are presented. A total of 12 new species to Estonian fauna were recorded (marked with * in the list), of which 3 are new to Baltic area (marked with **). A few older unpublished records are also included in the list. Records made by other collectors than authors are marked with initials.

Yponomeuta rhannella (Gershenson, 1974) was reared by Esko Saarela and Leo Sippola from larvae found in Kuusnõmme on *Rhamnus cathartica* L. *Y. rhannella* is very closely related to *Y. padella* (L.) and *Y. cagnagella* (Hb.). It differs from these species by smaller size and darker ground colour of forewings. *Y. rhannella* has been described from SE Ukraina, but it is not mentioned in the new European checklist (Agassiz & Friese 1996). It is still questionable whether *rhannella* is a good species or a junior synonym of one of the species in the *padella* complex.

About 50 specimens of *Ephestia mistralella* (Millière, 1874) were found 13.7.1996 in Piusa by net on *Arctostaphylos uva-ursi* (L.). The specimens were active at night, but did not willingly come to light. The biotope is very hot, dry, sandy meadow with scarce vegetation, a few Gramineae (*Festuca ovina* L.) and some lichens in addition to *Arctostaphylos*. The suggested foodplant of *mistralella*, *Empetrum nigrum* L., was absent in the finding place.

Kirjoittajien osoitteet - Authors' addresses:

Kari Nupponen, Rakuunantie 1 C 30, FIN-00330 Helsinki, Finland

Jari Junnilainen, Mahlapolku 3, FIN-01730 Vantaa, Finland

Viimeisten kahden vuoden aikana matkailu Suomen ja Viron välillä on edelleen helpottunut, ja myös suomalaisten entomologien kiinnostus Viron perhosfaunan tutkimiseen näyttäisi olevan ilahduttavasti kasvamassa. Moni on jo käynyt tai ainakin suunnitellut käyvänsä tutustumassa tämän mielenkiintoisen alueen lajistoon. Odotettavissa olevan viisumivapauden myötä yhä useampi harrastaja tulee suuntaamaan retkensä eteläiseen naapurimaahan.

1990-luvun alkuvuosien pioneerityön (Kerppola 1994, Nupponen & Junnilainen 1995) ja virolaisten kollegoiden oman mikrointemuksen parantumisen vuoksi uusia lajeja ei enää löydy joka haavinheilautuksella takavuosien tapaan. Seuraavassa on koottu tulokset suomalaisten entomologien vuosina 1995-96 Virootä tekemiltä perhosretkiltä. Pääosa havainnoista on Saarenmaalta tai Itä-Virootä, joitakin myös Tallinnan seudulta ja Pukasta Tartun lounaispuolelta. Uusi, lupaavan näköinen kosteikko- ja ketoalue löytyi syksyllä 1996 Peipsijärven pohjoispuolelta. Alueen perusteellinen inventointi rikastuttanee Viron faunaa lähivuosien aikana lukuisalla määrällä uusia lajeja.

Virootä uusia perhoslajeja löytyi 12 kappaletta (merkitty tähdellä *), ja niistä 3 oli myös Baltialle uusia (merkitty kahdella tähdellä **). Mukaan on otettu myös muutama merkittävä vuoden 1994 Saarenmaan mikrosymposiumin aikana tehty aikaisemmin julkaisematon havainto. Symposiumin tulokset on oleellisilta osiltaan jo julkaistu (Nupponen & Junnilainen 1995), eikä myöhemmin tietoon tullutta tietoa jo raportoitujen lajien osalta enää toisteta tässä artikkelissa. Lajien ravintokasvit on mainittu löytötietojen yhteydessä silloin, kun kasvin tietämisellä on oleellista merkitystä lajia etsittäessä. Nimistössä on seurattu julkaisua Huemer & Tarman 1993.

Enemmistö havainnoista on kirjoittajien omia. Muiden kuin kirjoittajien löydöt on merkitty kyseisen havainnontekijän nimilyhenteellä. Tietoja luovuttivat käyttööme seuraavat henkilöt (nimilyhenteet suluisissa): Antti Aalto (ATO), Jari-Pekka Kaitila (KAJ), Sakari Kerppola (KEP), Timo Nupponen (NUT), Esko Saarela (SAE), Kimmo Silvonon (SIK) ja Leo Sippola (SIP).

Kuva 1. Virolaisia perhosia vaakariveittäin vasemmalta oikealle. Fig. 1. Estonian Lepidoptera. Horizontal rows from left to right. 1. rivi (1. row): *Agonopterix hypericella*, *Agonopterix purpurea*, *Adela reaumurella*. 2. rivi (2. row): *Monochroa palustrella*, *Aristotelia coeruleopictella* ssp. *baltica*, *Yponomeuta rhamnella*. 3. rivi (3. row): *Dolicharthria punctalis*, *Nemophora dumerilella* ♂ ja ♀. (Photo: Reino Tyynelä)

Kuva 2. *Monochroa palustrella*, *Catocala nuptan*, *Catocala pactan*, *Phragmatiphila nexan* ja *Sedina buettneri* elinympäristö Vasknarvassa, Viron itärajan tuntumassa. Laajan *Glyceria maxima* -kasvuston seassa näkyy yksittäin *Rumex crispusta* ja kosteikon reunan hiekkavalleilla *Salix fragilista*. Fig. 2. The biotope of *M. palustrella*, *C. nupta*, *C. pacta*, *P. nexa* and *S. buettneri* in Vasknarva, eastern Estonia.

Nepticulidae

- ** *Stigmella crataegella* (Klimesch, 1936)
Kuressaare 646:22, ex. 1. 1996, 6 exx. (SAE & SIP)
- Stigmella plagicolella* (Stainton, 1854)
Viidu 647:21, koverteita eiokuussa 1996 kriikunalla (*Prunus domestica* ssp. *instita* L.) (SAE & SIP)
- Stigmella pretiosa* (Heinemann, 1862)
Odalätsi 648:21, 10.-15.6.1996, 1 ex. (*Geum rivale* L.) (SAE & SIP)
- * *Trifurcula headleyella* (Stainton, 1854)
Kuusnõmme 647:20, 4.7.1994, 1 ex. (KAJ)
Kogula 646:22, 4.-5.7.1994 2 exx. (KAJ), 4.-9.7.1994 1 ex. (SIK)
- Ectoedemia weaveri* (Stainton, 1855)
Viidu 647:21, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)

Adelidae

- * *Adela reaumurella* (Linnaeus, 1758)
Panga 650:22, 10.-15.6.1996, 1 ex. (SAE & SIP) (kuva 1)
- Nemophora dumerilella* (Duponchel, 1839)
Tallinn 658:36, 23.7.1995, n.30 exx.
Lajia (kuva 1) ei tavata muualla Baltiassa. Lähimmät löytöpaikat ovat Ruotsissa, missä *dumerilella* esiintyy vain Öölannissa ja Gotlannissa. Toukan ravintokasvi, *Sedum album*, on kallioisilla paikoilla kasvava kalkinsuosija.

Tineidae

- Lypusa maurella* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Panga 650:22, 10.-15.6.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
- Agnathosia mendicella* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Viidu 647:21, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
- Nemapogon wolffiella* (Karsholt & Nielsen, 1976)
Viidu 647:21, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
- Nemapogon fungivorella* (Benander, 1939)
Kuressaare 646:23, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)

Douglassiidae

- Tinagma anchusella* (Benander, 1936)
Tallinn 659:37, 20.7.1996, n.20 exx.

Gracillariidae

- Caloptilia cuculipennella* (Hübner, 1796)

- Kuressaare 646:22, 4.8.1995 1 ex., 7.10.1995 3 exx. (NUT). (*Fraxinus excelsior* L.)
- Povolnya leucapennella* (Stephens, 1835)
Viidumäe 647:21, 11.-16.5.1996, 3 exx. (KEP)
- Phyllonorycter lautella* (Zeller, 1846)
Kuressaare 646:23, ex. 1. 1996, useita (*Quercus robur* L.) (SAE & SIP)
- Phyllonorycter insignitella* (Zeller, 1846)
Kogula 647:22, 10.-15.6.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
- Phyllocnistis unipunctella* (Stephens, 1834)
Anseküla 645:21, 10.-15.6.1996, 1 ex. (SAE & SIP)

Yponomeutidae

- ** *Yponomeuta rhamnella* (Gershenscn, 1974)
Kuusnõmme 647:20, ex.1.1996, n.20 exx. (SAE & SIP)
- E. Saarela ja L. Sippola kasvattivat *rhamnella* orapaatsamalta (*Rhamnus cathartica* L.) löydetyistä toukista. Biotooppi on hoitamaton ja villiintynyt puistoalue. *Y. rhamnella* (kuva 1) on hyvin läheinen lajeille *Y. padella* (Linnaeus, 1758) ja *Y. cagnagella* (Hübner, 1813). Se on pienempi ja etusiivistä hieman tumma-kehäisempi. *Y. rhamnella* on kuvattu Kaakois-Ukrainasta, mutta se puuttuu uudesta Euroopan perhosten luettelosta (Agassiz & Friese 1996). Toistaiseksi on epäselvää, onko *rhamnella* hyvä laji vai jonkun *padella*-ryhmän lajin nuorempi synonymi.

Glyphipterigidae

- Orthotaelia sparganella* (Thunberg, 1788)
Tagamõisa 649:20, 30.7.1995, n.15 exx.
Haavimalla illalla järvikaisialta (*Schoenoplectus*).

Coleophoridae

- Coleophora lutipennella* (Zeller, 1838)
Viidumäe 647:21, 1.-4.8.1996, useita (*Quercus robur* L.) (SAE & SIP)
- * *Coleophora flavipennella* (Duponchel, 1843)
Viidumäe 647:21, 1.-4.8.1996, useita (*Quercus robur* L.) (SAE & SIP)
- Coleophora albidella* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Puka 643:45, 22.7.1996, 1 ex.
- Coleophora currucipennella* Zeller, 1839
Kuusnõmme 647:20, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
- Coleophora absinthii* Wocke, 1876
Sääre 643:20, 29.-30.8.1996, runsaasti toukia (*Artemisia absinthium* L.)

- Coleophora riffelensis* Rebel, 1913
Piusa 641:53, 15.7.1995, 1
- Coleophora millefolii* Zeller, 1849
Kogula 647:22, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
- Coleophora directella* Zeller, 1849
Kuusnõmme 647:20, 29.7.-5.8.1996, useita (SAE & SIP)
- Coleophora squalorella* Zeller, 1849
Tallinn 659:37, 20.7.1996, 1

Elachistidae

- Elachista regificella* Sircom, 1849
Kuussaare 646:22, 29.7.-5.8.1996, useita (SAE & SIP)
- Elachista gleichenella* (Fabricius, 1781)
Kuussaare 646:22, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
- Elachista subnigrella* Douglas, 1853
Tagamõisa 649:20, 27.7.-5.8.1996 2 exx. (SAE & SIP)
- Elachista monosemiella* (Rössler, 1881)
Uuemõisa 653:30, 28.8.1996, runsas
- Biselachista utonella* (Frey, 1856)
Kuussaare 646:23, 29.7.-5.8.1996 1 ex. (SAE & SIP)
- Cosmiotes consortella* (Stainton, 1851)
Sääre 643:20, 4.8.1995, useita
- * *Agonopterix hypericella* (Hübner, 1796)
Piusa 641:53, 25.5.1995, 1 ex. (*Hypericum* spp.) (kuva 1)
- Agonopterix quadripunctata* (Wocke, 1857)
Sääre 643:20, 29.7.1995, 10 exx.
Karala 647:19, 30.7.1995, 8 exx.
Puhtu 649:29, 3.8.1995, 1 ex.
- Agonopterix parilella* (Treitschke, 1835)
Sääre 643:20, 4.8.1995, 1 ex. (*Peucedanum oroselinum* L.)
Aiemmin Virosta tunnetaan ainoastaan Nolekenin havainto viime vuosisadalta.
- * *Agonopterix purpurea* (Haworth, 1811)
Viidumäe 647:21, 14.5.1996, 1 ex. (KEP).
Pienikokoinen, punertavanruskea, helposti tunnettava laji (kuva 1). Laajalle levinnyt, mutta usein yksittäin tavattava. Ruotsin Öölannissa kuitenkin melko yleinen. Toukka elää erilaisten putkikasvien lehdillä (*Daucus*, *Torilis* ym.). Imago talvehtii.
- Agonopterix capreolella* (Zeller, 1839)
Kogula 646:22, 29.8.1996, 1 ex.
- Levipalpus hepatariellus* (Lienig & Zeller, 1846)
Karala 647:19, 30.7.1995, 1 ex.
- Depressaria pulcherrimella* Stainton, 1849
Karala 647:19, 30.7.1995, 1 ex.
Kogula 646:22, 29.-30.8.1996, n.10 exx.

Momphidae

- Mompha epilobiella* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Uuemõisa 653:30, 28.8.1996, useita *Epilobium hirsutum* -kasvustosta
Sääre 643:20, 29.-30.8.1996, useita

Gelechiidae

- * *Aristotelia coeruleopictella* (Caradja, 1920) ssp. *baltica* A.Šulcs & I.Šulcs, 1983
Piusa 641:53, 15.7.1995, 1♂
Laji (kuva 1) on kuvattu Venäjän kaukoidästä. Euroopasta se tunnetaan Venäjän lisäksi ainoastaan Baltian maista (ssp. *baltica*). Toukka elää alkukesällä paatsaman (*Rhamnus frangula* L.) lehdillä.
Kuusnõmme 647:20, 31.7.1996, useita (SAE & SIP). Saarenmaalle uusi!
- * *Monochroa palustrella* (Douglas, 1850)
Vasknarva 653:54, 1.9.1996, 1♂ (*Rumex crispus* L.) (kuvat 1 ja 2)
- * *Caryocolum fisherella* (Treitschke, 1833)
Sääre 643:20, 29.8.1996, useita (*Saponaria officinalis* L.)
- Caryocolum pullatella* (Tengström, 1848)
Viidu 647:21, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
- Caryocolum blandelloides* Karsholt, 1981
Kogula 646:22, 29.8.1996, 2 exx.
- Syncopacma wormiella* (Wolff, 1958)
Kuusnõmme 647:20, 5.-8.7.1994, 1 ex. (SIP)
- Syncopacma taeniolella* (Zeller, 1839)
Kogula 646:22, 29.7.1995 1 ex., 29.8.1996 1 ex.
Sääre 643:20, 4.8.1995, 1 ex.
Pidula 648:21, 6.-8.7.1994, 1 ex. (SIP)
Kurevere 648:20, 29.7.-5.8.1996 n.20 exx. (SAE & SIP)
- Nothris verbascella* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Veere 649:21, ex. i. 1996, useita (*Verbascum* sp.) (SAE & SIP)
- Nothris lemniscella* (Zeller, 1839)
Sääre 643:20, 4.8.1995, n.20 exx.
Kogula 646:22, 29.8.1996, 3 exx.
- Dichomeris limosella* (Schläger, 1849)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 1 ex.
- Dichomeris latipennella* (Rebel, 1937)
Viidu 647:21, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)

Cossidae

- Zeuzera pyrina* (Linnaeus, 1761)
Sääre 643:20, 29.7.1995, 1♂

Sesiidae

- Synansphecchia triannuliformis* (Freyer, 1845)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 1♂, 5♀

Zygaenidae

- Zygaena minos* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 1 ex.
Tammese 648:20, 5.-9.7.1994, n. 10 exx.
(useat keräilijät)

Limacodidae

- Heterogenea asella* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Järvelja 645:51, 21.7.1996, 1♀

Choreutidae

- Choreutis pariana* (Clerck, 1759)
Viidu 647:21, ex. 1. 1996, useita (*Malus*)
(SAE & SIP)

Tortricidae

- Phalonidia curvistrigana* (Stainton, 1859)
Puka 643:45, 22.7.1996, 1♂
- Aethes francillana* (Fabricius, 1794)
Sääre 643:20, 29.7.1995, 1 ex.
- Acleris sparsana* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Kuusnömme 647:20, 8.10.1995, n. 5 exx.
(NUT)
- Archips crataegana* (Hübner, 1799)
Viidu 647:21, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
- Choristoneura diversana* (Hübner, 1817)
Puka 643:45, 22.7.1996, 1♂
- * *Eucosma messingiana* (Fisher von Röslerstamm, 1837)
Sääre 643:20, 30.8.1996, 1 ex. (*Artemisia campestris* L.)
- Dicrorampha cinerascens* (Danilevsky, 1948)
Tallinn 659:37, 20.7.1996, 2 exx.
Laeva 648:46, 21.7.1996, 7 exx.

Epermeniidae

- Epermenia profugella* (Stainton, 1856)
Kuussaare 646:23, 29.7.-5.8.1996, 1 ex.
(SAE & SIP)

Alucitidae

- Alucita grammodactyla* (Zeller, 1841)
Karala 647:19, 30.7.1995 1 ex., 5.8.1995 4 exx.

Pterophoridae

- Marasmarcha lunaedactyla* (Haworth, 1811)
Kaali 647:24, 4.8.1995, n.10 exx.
Kuussaare 646:22, 29.7.-5.8.1996, useita
(SAE & SIP)
- Oidaematophorus vafradactylus* (Svensson, 1966)
Karala 647:19, 30.7.1995 n.10 exx., 5.8.1995 n. 10 exx.
- Emmelina monodactyla* (Linnaeus, 1758)
Kuusnömme 647:20, 8.10.1995, 1 ex. (NUT)

Pyralidae

- Synphe punctalis* (Fabricius, 1775)
Viidu 647:21, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
- Sciota fumella* (Eversmann, 1844)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 1 ex.
- Acrobasis consociella* (Hübner, 1813)
Viidu 647:21, ex. 1. 1996, useita (*Quercus robur* L.) (SAE & SIP)
- Conobartha repandana* (Fabricius, 1798)
Viidu 647:21, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
- Myelois circumvoluta* (Geoffroy, 1785)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 1 ex.
Torgu 643:20, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
- Vitula biviella* (Zeller, 1848)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 2 exx.
- Ephestia mistralella* (Millière, 1874)
Piusa 641:53, 13.7.1996, n. 50 exx.
Biotooppi on kuiva ja kuuma hiekkapohjainen radanvarsi. Lajin on arveltu elävän variksenmarjalla (*Empetrum nigrum* L.), mutta Piusan löytöpaikalla kyseistä kasvia ei esiinny. Parhaiten *mistralellaa* saa haavimalla yöllä sianpuolukalta (*Arctostaphylos uva-ursi* L.). Sen lisäksi paikalla ei kasva juuri muuta kuin jäkäliä ja joitakin harvoja heiniä (Gramineae), lähinnä *Festuca ovinaa*. Pääosa maanpinnasta on pelkkää hiekkää. Laji lentää myöhään iltohämärissä ja yöllä, mutta tulee ilmeisen huonosti valolle.

Crambidae

- Euchromius ocella* (Haworth, 1811)
Uuemõisa 653:30, 28.8.1996, 1 ex.
Sääre 643:20, 30.8.1996, 1 ex.
Vasknarva 653:54, 1.9.1996, 1 ex.
- Catoptria permiaca* (W. Petersen, 1924)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 1 ex.
Järvelja 21.7.1996, 1 ex.
Puka 643:45, 22.7.1996, 3 exx.

- Catoptria lythargyrella* (Hübner, 1796)
Kogula 646:22, 29.7.-5.8.1995, runsas
- Pyrausta aerealis* (Hübner, 1793)
Piusa 641:53, 15.7.1995 n.10 exx., 13.7.1996 n.5 exx.
- Loxostege turbidalis* (Treitschke, 1829)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 1♂, 1♀
- Sitochroa palealis* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Kurevere 648:20, 5.-9.7.1994 3 exx. (SIP, KEP, ATO), 29.7.-5.8.1996 useita (SAE & SIP)
Kuusnemme 647:20, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
Pidula 648:21, 29.7.-5.8.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
Aikaisemmin Virosta tunnetaan vain kolme vanhaa löytöä.
- ** *Dolicharthria punctalis* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Kurevere 648:20, 7.7.1994 n.10 exx. (KAJ)
Odotettu löytö, sillä Ruotsissa laji (kuva 1) on levinnyt rannikolla Tukholman seudulle asti, ja Itämeren suurilla saarilla (Öölanti, Gotlanti, Bornholm) se on yleinen. Biotooppi on kuiva ja kuuma hiekkapohjainen tienvarsi, jossa kasvoi mm. *Senecio jacobaeae*. Toukka on polyfagi.

Lasiocampidae

- Gastropacha populifolia* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Sääre 643:20, 29.7.1995, 1♂

Sphingidae

- Macroglossum stellatarum* (Linnaeus, 1758)
Piusa 641:53, 16.7.1995, 1 ex.
Järve 645:22, 6.8.1995, 1 ex.
- Hemaris tityus* (Linnaeus, 1758)
Piusa 641:53, 16.7.1996, 1♂ (gen. II)

Nymphalidae

- Apatura iris* (Linnaeus, 1758)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 1♂
- Argynnis laodice* (Pallas, 1771)
Piusa 641:53, 16.7.1995, n. 10 exx.
Koluvere 653:33, 29.7.1995, 1♂
- Clossiana titania* (Esper, 1793)
Märjamaa, 23.7.1995, 1♀
- Clossiana dia* (Linnaeus, 1767)
Piusa 641:53, 15.-16.7.1995, 5 exx.
Satyridae
- Hyponephele lycaon* (Kühn, 1774)
Piusa 641:53, 16.7.1995, n. 10 exx.

Riodinidae

- Hamearis lucina* (Linnaeus, 1758)
Torgu 643:20, 10.-15.6.1996, 1 ex. (SAE & SIP)
Panga 650:22, 10.-15.6.1996, 2 exx. (SAE & SIP)
- Lycaenidae
- Lycaena dispar* (Haworth, 1809)
Piusa 641:53, 16.7.1995, 1 ex.
- Lycaena alciphron* (Rottemburg, 1775)
Piusa 641:53, 16.7.1995, 2 exx.
- Everes argiades* (Pallas, 1771)
Piusa 641:53, 16.7.1995, n. 30 exx.
- Maculinea arion* (Linnaeus, 1758)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 1 ex.

Geometridae

- Scopula caricaria* (Reutti, 1853)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 4 exx.
Viimeksi tavattu Virosta 1980-luvun alussa (U. Jürivete pers. comm.).
- Eupithecia millefoliata* Roessler, 1866
Piusa 641:53, 13.7.1996, 1 ex.
Toinen yksilö Virosta. Ensimmäisen löysi Tiit Marnot Ruhnun saarelta 1970-luvun alussa.
- Narraga fasciolaria* (Hufnagel, 1767)
Piusa 641:53, 25.5.1995, 1♀
- Selidosema brunnearium* (de Villers, 1789)
Kogula 646:22, 30.7.1995, runs. ♂♂, n. 10♀♀
Kuusnemme 647:20, 30.7.1995, runs. ♂♂, n. 10♀♀
Naaras istuskelee avoimilla nummilla kasvavien katajapensaiden sisällä ja lähtee häiritäessä lentoon.
Puhtu 649:29, 3.8.1996, 1♂
Ensimmäinen havainto Viron mantereen puolelta. Aiemmin tavattu vain Saarenmaalta.

Notodontidae

- Gynaephora selenitica* (Esper, 1789)
Piusa 641:53, 25.5.1995, 1♂
- Calliteara abietis* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Piusa 641:53, 13.7.1996, n. 5 exx.

Arctiidae

- Coscinia striata* (Linnaeus, 1758)
Piusa 641:53, 16.7.1995, n. 5♂♂, 1♀
- Rhyparia purpurata* (Linnaeus, 1758)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 1♂
- Callimorpha dominula* (Linnaeus, 1758)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 1 ex.

Noctuidae

- Catocala sponsa* (Linnaeus, 1767)
Kuressaare 646:22, 4.8.1995 n. 20 exx.,
29.8.1996 1♀
Laji lenteli tammimetsässä aktiivisesti kes-
kellä päivää auringonpaisteessa (!) ja lähti
myös runkoja kopistelemalla helposti lentoon.
- Catocala nupta* (Linnaeus, 1767)
Vasknarva 653:54, 31.8.-1.9.1996, n. 100
exx. syötillä.
Suomessa *nupta* on yleisesti pidetty haapaa
suosivana lehtometsien lajina. Itä-Virossa se
kuitenkin elää kosteikkojen laidoilla kasva-
villa pajuilla, etenkin salavalla (*Salix fragilis*
L.; kuva 2).
- Catocala pacta* (Linnaeus, 1758)
Uuemöisa 653:30, 28.8.1996, 1♂
Vasknarva 653:54, 31.8.1996, 1♂ (kuva 2)
- Nycteola asiatica* (Krulikovskiy, 1904)
Vasknarva 653:54, 31.8.1996, 1 ex.
- Diloba caeruleocephala* (Linnaeus, 1758)
Kuressaare 646:22, 7.10.1995, n. 5 exx.
(NUT)
- Pseudostrotia candidula* (Denis & Schiffer-
müller, 1775)
Piusa 641:53, 13.7.1996, n.5 exx.
- Eublemma minutata* (Fabricius, 1794)
Piusa 641:53, 15.-16.7.1995 n.30 exx.,
13.7.1996 1 ex.
- Autographa buraetica* (Staudinger, 1892)
Puka 643:45, 22.7.1996, 1 ex.
- Cucullia absinthii* (Linnaeus, 1761)
Sääre 643:20, 29.7.1995 2 exx., 29.-30.8.
1996 4 toukkaa *Artemisia absinthium*ilta
- Cucullia argentea* (Hufnagel, 1766)
Sääre 643:20, 29.7.1995, 1 ex.
Piusa 641:53, 16.7.1995, 1 ex.
Päivällä haavimalla *Artemisia campestris* -
kasvustosta.
- Protoschinia scutosa* (Denis & Schiffermül-
ler, 1775)
Karala 647:19, 30.7.1995, 1♂
Virosta ei tunneta muita löytöjä viime vuosi-
kymmeniltä.
- Elaphria venustula* (Hübner, 1790)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 2 exx.
- Spodoptera exigua* (Hübner, 1808)
Vasknarva 653:54, 31.8.1996, 1 ex.
Edellisen kerran tavattu Virosta v. 1964.
- Photedes captiuncula* (Treitschke, 1825)
Tallinn 659:37, 20.7.1996, n. 10 exx.
- Calamia tridens* (Hufnagel, 1766)
Kogula 646:22, 29.8.1996, 1 ex.
Vasknarva 653:54, 31.8.1996, 1 ex.
- Oligia versicolor* (Borkhausen, 1792)
Sääre 643:20, 4.-9.7.1994, 1♂ (gen. prep.)
(SIK)

- Phragmatiphila nexa* (Hübner, 1808)
Vasknarva 653:54, 31.8.-1.9.1996, n. 20
exx. (kuva 2)
- Archanaera geminipuncta* (Haworth, 1809)
Uuemöisa 653:30, 28.8.1996, n. 20 exx.
Kogula 646:22, 29.8.1996, 3 exx.
- Sedina buettneri* (Hering, 1858)
Vasknarva 653:54, 1.9.1996, 5 exx. (kuva 2)
- Arenostola semicana* (Esper, 1798) (= *phrag-
mitidis* Hübner, 1803)
Uuemöisa 653:30, 28.8.1996, 1 ex.
- Chortodes brevilinea* (Fenn, 1864)
Karala 647:19, 30.7.1995, 1♀
Saarenmaalle uusi!
- Hadena filograna* (Esper, 1788)
Sääre 643:20, 4.-9.7.1994, 1♂ (SIK)
- Paradiarsia punicea* (Hübner, 1803)
Piusa 641:53, 13.7.1996, n.10 exx.
- Eugnorisma glareosa* (Esper, 1788)
Kogula 646:22, 29.-30.8.1996, 10 exx.
Yleensä laji on Virossa paikoin tavattava ja yksi-
tellen tavattava (U. Jürivete pers. comm.).
- Eugraphe sigma* (Denis & Schiffermüller, 1775)
Piusa 641:53, 13.7.1996, 2 exx.

Kiitokset

Haluamme kiittää kaikkia havaintonsa
käyttöömme luovuttaneita, erityisesti Esko
Saarelaa ja Leo Sippola. Kiitokset myös
majoituksen järjestämisestä ja/tai miellyttä-
västä retkiseurasta seuraaville virolaisille
kollegoille: tri Tõnu Talvi, tri Jaan Vi-
dalepp, Urmas ja Ene Jürivete, Rein Lindt.

Kirjallisuus

- Agassiz, D. & Friese, G. 1996: Yponomeuti-
dae. Sivut 55-58 teoksessa O. Karsholt
& J. Razowski (toim.): The Lepidopte-
ra of Europe.
- Huemer, P. & Tarmann, G. 1993: Die
Schmetterlinge Österreichs (Lepi-
doptera). Systematisches Verzeichnis
mit Vorbereitungsangaben für die ein-
zelnen Bundesländer. - Selbstverlag des
Tiroler Landesmuseum Ferdinandeum,
Innsbruck.
- Kerppola, S. 1994: Saarenmaa - maantiede,
ilmasto, kasvillisuus ja perhoset. -
Baptria 19:123-139.
- Nupponen, K. & Junnilainen, J. 1995: Per-
hoshavaintoja Virosta vuonna 1994. -
Baptria 20:131-142.

Sää ja hyönteisten vaellukset 1996

Kauri Mikkola

The weather and insect migrations in Finland in 1996

In May and early June, the weather was moderately favourable, but thereafter followed a period of one and half months of mainly cool and rainy weather. The second half of the summer was exceptionally sunny and dry but, in spite of that, the effective temperature sums of the whole summer were about two weeks late.

Particularly *Vanessa cardui* and *Autographa gamma* made good migrations in early June; several other migrants were observed, but in low numbers. Fresh specimens of *V. cardui* appeared already in late July, seemingly representing local generation, and laid eggs; a partial second local generation seems to have flown in September (shown by a rearing).

The only good air current took place in the last days of August and the first ones of September. The main migrants were *Nycteola asiatica* 35 exx., *Spodoptera exigua* 17 exx., *Heliopsis peltigera* 3 exx., *H. nubigera* 1 ex. and *Helicoverpa armigera* 7 exx. *Lacanobia splendens* made its first appearance in Finland, *Xanthia gilvago* and *Archanara geminipuncta* were collected in some numbers, and *Luperina zollikoferi* (2 exx.) may have been connected with another air current a few days earlier.

Kirjoittajan osoite - Author's address:

Luonnontieteellinen keskusmuseo, Hyönteisosasto,
PL 17 (P.Rautatiekatu 13), FIN-00014 Helsingin yliopisto

Sää

Edellinen talvi oli pitkä, ankara ja luminen. Joulun-, helmi- ja maaliskuu olivat keskilämpötilaltaan 2-3° normaalia kylmempää, ja vain tammikuu oli normaali.

Kesä 1996 oli merkillinen: muutamaa lyhyttä jaksoa lukuunottamatta viileä ja sateinen alkupuolisko 22.7. asti, sitten loistelas loppukesä. Toukokuussa ja varsinkin kesäkuun alkupuoliskolla oli sen verran vaellussaitia, että vaellukset pääsivät alkamaan lupaavasti, varsinkin ohdakeperhosen ja gammayökkösen. Kokonaisuus jäi kuitenkin vain kohtalaiseksi, sillä sydänkesän viileys jarrutti kaikkea (kuva 1). Loppukesän kauneudesta huolimatta todella hyviä virtauksia oli vain yksi, aivan elokuun lopussa, jolloin saapui mm. *Heliopsis-lajeja* ja yllättäviäkin loikkareita.

Sään erityispiirteet kuukausittain

Sääet sät kuukausittain (sulut=e-i kovin hyviä virtauksia, M=matalapaine, K=korkeapaine):

IV. Ei vaellussaitia.

Suunnilleen normaalilämpöinen. Lumi sulii kuun puolivälissä. 20.4. paikkeilla oli keräily-saitia, mutta sitten saapui takatalvi loppukuksi.

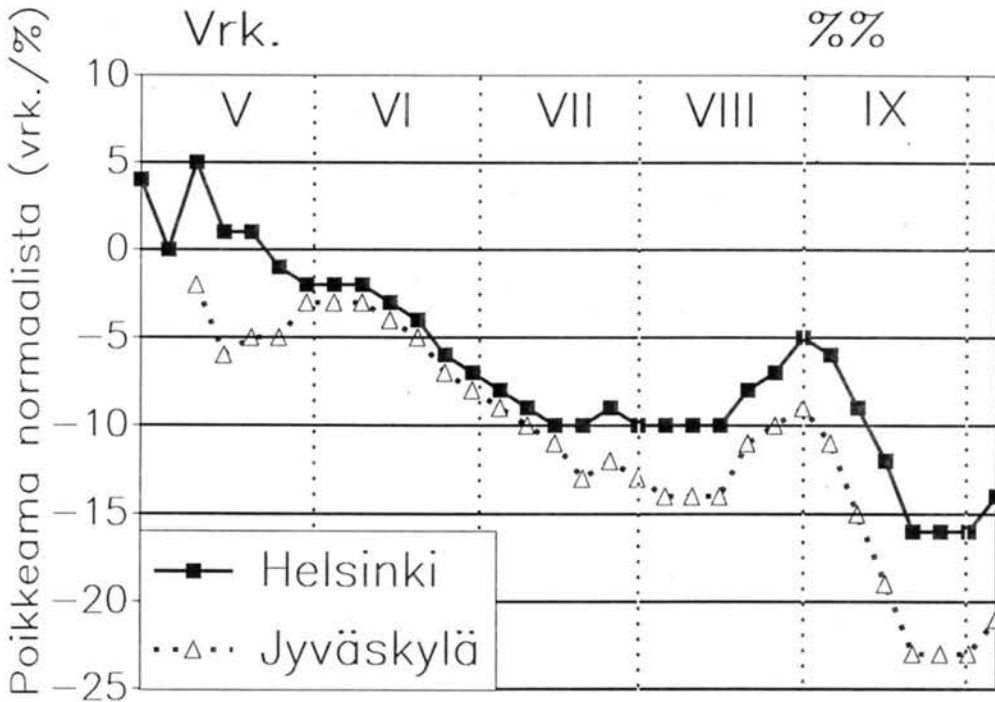
V. Vaellussaitat: (3.-5.5.), (10.-14.5.), (29.5.).

Kuu oli 1°:een normaalia kylmempi, jopa 3° Lapissa, missä oli vielä loppukuusta runsaasti lunta, Kilpisjärvellä 48 cm. Muutama lämpimähkö virtaus saapui kaakosta: 3.5. laaja sektori meille, 14.5. lämmin sektori lähelle Suomea, kuitenkin paikoin helleraja rikki, 29.5. jälleen M:n lämmin sektori meille.

VI. Vaellussaitat: (1.-2.6.), (8.6.).

Keskilämpö 2° alle normaalin. Alkukuusta oli kolmeen otteeseen K-tilanteita 12.6. asti, jolloin pariin kertaan pääsi virtaamaan heikosti lämmintä ilmaa etelästä (kuva 2), ja aurinkoiset säät suosivat vaeltajia. 13.6. Pohjois-Venäjän suuren M:n myötä saapui pohjoisvirtaus, ja 18.6. tuli uusi M. Vasta 26.6. tuli lounaasta K:n selänne, mutta 29.6. lähtien oli taas epävakaita.

VII. Vaellussaitat: (9.-10.7.).

Kuva 1. Tehoisan lämpötilasumman kertyminen päivinä, paitsi syys-lokakuussa prosentteina, Helsingissä ja Jyväskylässä (Utsjokea ei ole tällä kerralla piirretty, koska käyrä on samanlainen kuin Jyväskylän käyrä) verrattuna normaalikäyrään (0-viiva). Toukokuu alkoi lämpimänä, mutta sitten tuli kesäkuun alkua lukuunottamatta pitkä yhtämittainen kylmä jakso heinäkuun keskivaiheille asti. Heinäkuun loppu ja elokuun alku olivat lämpötiloiltaan normaaleja, eiokuun jälkipuolisko loistava, syyskuu taas hyvin kylmä.

Loppukolmannelta lukuunottamatta kolkko kuu; keskilämpö oli jopa 2° alle normaalin. Aluksi Suomessa vaikutti laaja M. Maaningalla satoi 6.7. 105 mm. 9.7. SE:stä ulottui lämmin sektori, sitten M jatkui, jolloin meillä kylmää ja märkää. 22.7. lähtien oli aurinkoista, 25.7. jopa hellettä

VIII. Vaellussäät: (12.-15.8.), (25.-26.8.), 27.-31.8.

Keskilämpö oli $2-3^\circ$ yli normaalin, hyvin kuivaa, Lapissa ennätysellisesti. Hellepäiviä oli elokuussa 6-8; Utsjoen Kevolla mitattiin $8.8. 27.7^\circ$ ja Utissa $21.8. 28.2^\circ$ (30° ei mennyt rikki koko kesänä). Aluksi oli epävakaista, Kaakkois-Suomeen saapui useaan kertaan SE:stä virtauksia, mutta hyvin vain loppukuusta, jolloin K-virtaus Lounais-Venäjäältä (kuva 3).

IX. Vaellussäät: (24.-25.9.), (29.9.).

Kuukausi oli hiukan normaalia viileämpi, rannikoilla normaali. Etelässäkin esiintyi haltaa jo 10.-11.9. Aluksi jatkui heikkona elokuun puolella alkanut virtaus, yli 10° :ista ilmaa virtasi meille 1500 m:ssä. Loppukuusta

tuli ensin heikko virtaus SE:stä, sitten Valko-Venäjäältä.

X. Vaellussäät: (12.-13.10.).

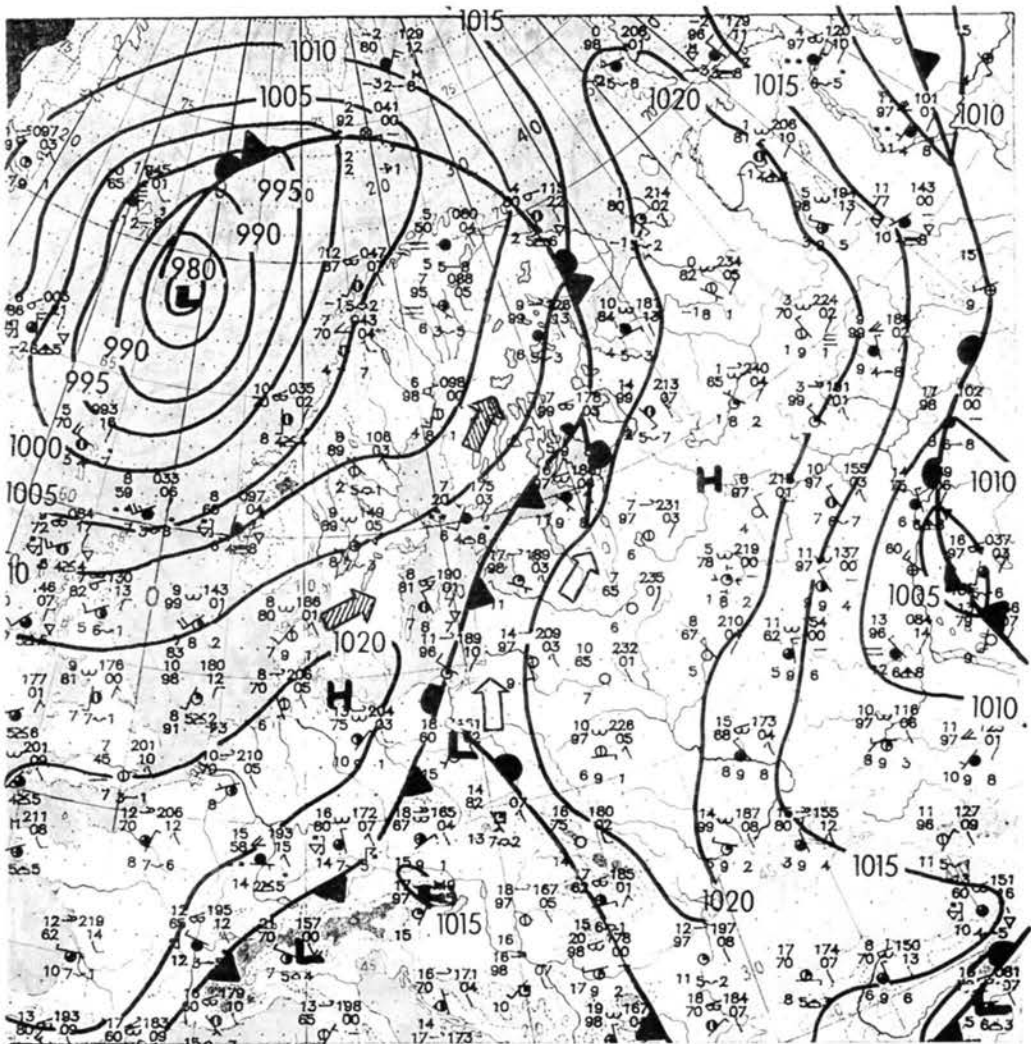
Leuto kuukausi. Aluksi esiintyi M-tilanteita, 12.-13.10. kova putki SW:stä, Ranskasta, sitten K-selänne.

Perhosten vaellukset

[] = Vaellus kyseenalainen.

Varsinaiset vaeltajat

Plutella xylostella. Tällä kertaa yksilömäärät olivat alhaisia. Vähät yksilöt havaittiin alkukaudesta vaellussäiden aikaan, mutta vaellus on kyseenalainen, sillä juuri muita lämpimiä säitä ei ollut. Ensin Imatra 4.5. 1 yks., sitten St:Köyliö 8.-10.5. 1 yks., Espoo 11.5. 2 yks., Pernaja 5.-20.5. 5 yks., kuunvaihteessa vain 3 yks., Mäntyharju 4.6. 22 yks., sitten monin paikoin yksitellen läpi kesän

Kuva 2. Säätila 2.6.1996, jolloin mm. ohdakeperhosen vaellus alkoi. Venäjän korkeapaineen (H) länsipuolite Suomeen virrannut lämmin ilma joutuu läntisen matalapaineen (L) painamaksi itään, mutta uusi korkeapaineen selänne leviää lounaasta Suomeen. Deutscher Wetterdienstin kartta.

Euchromius ocellus. Ainokainen maasta Pernaja 1.-9.9.

Loxostege sticticalis. Niinikään vain yksi Suomesta: Kirkkonummi 8.-10.7.

Nomophila noctuella. Kesäkuussa vain 1 yks.: Kirkkonummi 10.-16.6., myös Viron Saarenmaalta 11.6. 1 yks. Kirkkonummelta toinen 22.-26.7., sitten elo-syyskuussa etelärannikolta 12 yks., viimeinen Hanko 1.-3.9.; pohjoisessa Köyliöstä 1 ja Vaasasta 1 yks.

Pieris brassicae. Hyvin heikko vuosi, VI vain 15 yks., ensimmäiset Kirkkonummi 7.6. 2 yks., Vantaa ja Lappeenranta 8.6., pohjoisin Vaasa 20.6., VII 9 yks., VIII myös 9 yks.,

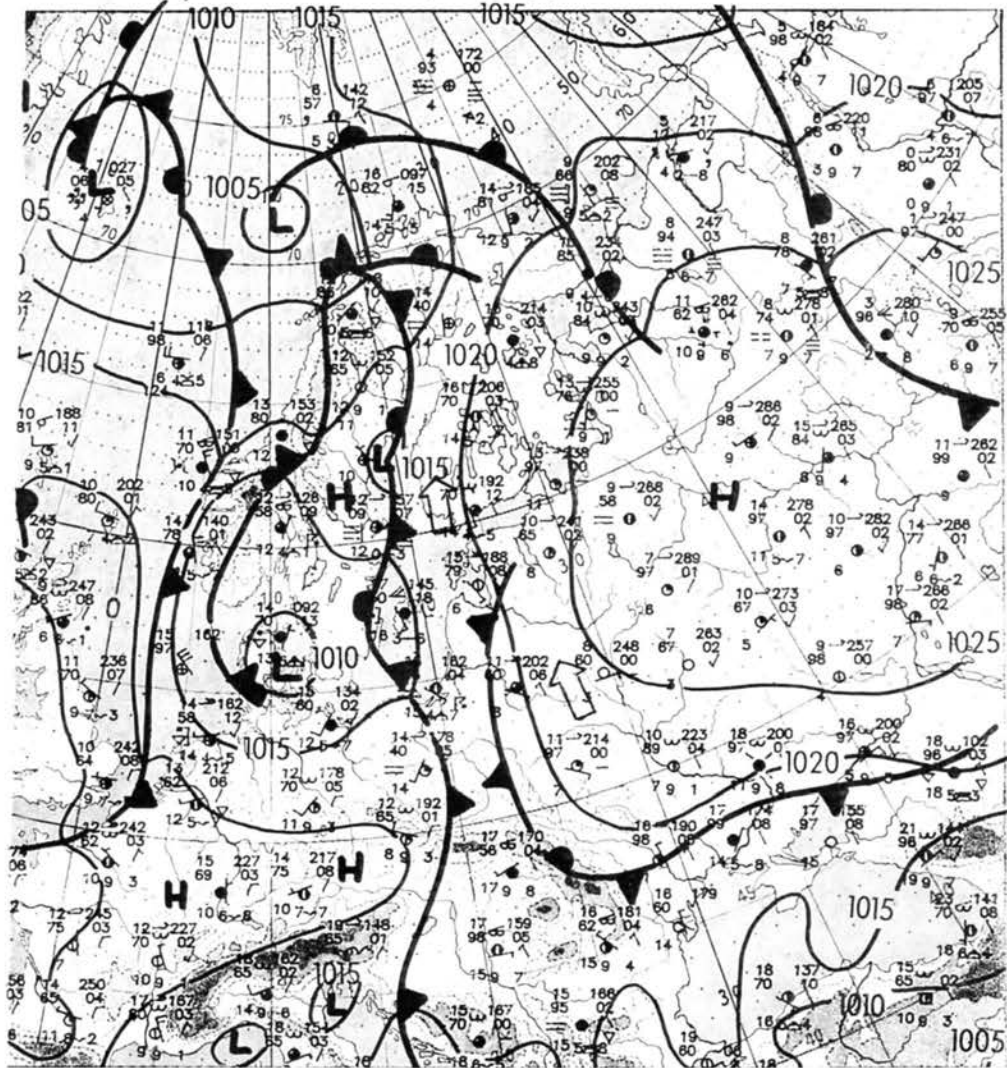
viimeinen Porvoo 1.9. Siis kaikkiaan Suomesta ilmoitettiin vain 34 yks.

Pieris rapae. Samoin heikko vuosi: VI vain 8 yks. 17.-30.6. Kirkkonummi, VII 35 yks., pohjoisina Kuopio ja PK:Kaavi, VIII 21 yks., pohjoisina KP:Reisjärvi, IX myös n. 20 yks., pohjoisin ja myöhäisin Joensuu 18.9. Yhteensä ilmoitettiin 84 yks.

Colias hyale. Ilmoitettiin 2 yks., Mikkeli 9.6. ja Imatra n. 20.6.

Everes argiades. Tammisaari, Gästans 22.6. 1 yks. Tullut aiemmin kesäkuussa?

Nymphalis vaualbum. Helsingin Töölönlahti 7.6. kulunut yks. (näköhavainto, K. Vepsäläinen), yhtaikaa monien vaellusten kanssa.

Kuva 3. Säätila 31.8.1996, jolloin Suomeen vaelsi mm. *Spodoptera exigua* ja *Heliothis*-lajeja sekä monia loikkareita. Venäjän korkeapaineen länsipuolitse lämmintä ilmaa virtaa Suomeen Lounais-Venäjältä. Deutscher Wetterdienstin kartta.

[*Nymphalis polychloros.*] Kotka 9.-12.8 1♀
 [*Inachis io.*] Vaellusta ei havaittu. Pohjoisimmat havainnot: PH:Korpilampi 6.9, 19.9., Joensuu 1.9. 5 yks., viimeinen 17.9.

Vanessa atalanta. Alkukauden esiintyminen vähäistä, VI ilmoitettu 25 yks., ensimmäiset Järvenpää 4.6., Sipoo 7.6., enimmät 10.-15.6., pohjoisimmat KP:Pyhäntä, PK:Liekka 29.6., VII n. 5 yks, VIII-X ilmoitettu 600 yks., eniten rannikko-kohteista, Kirkkonummen Mäki-luoto 123 yks., Hangon Tulliniemi 76 yks., pohjoisissa Oulu 31.8., viimeinen Helsinki 14.10. matkalla lounaaseen.

Vanessa cardui. Ohdakeperhosella oli huononakin kesänä suuri vaellus. Suotuisa virtaus

Baltian länsiosien yli itäisestä Keski-Euroopasta alkoi 1.6. ja jatkui seuraavana päivänä. Ensimmäiset tavattiin 1.6. Porvoossa ja Pernajassa, 2.6. laji havaittiin myös Lemlannin Lågskärillä, Turussa, V:Suomusjärvellä ja EH:Janakkalassa, Helsingin Pihlajasaareissa 4 yks., Vantaalla ja kahdessa paikassa Sipoossa ja Lågskärillä oli 9.6. 10 yks. 11.6. mennessä ohdakeperhonen havaittiin 40 kunnassa, pohjoisissa 10.6. Kuusamossa ja 11.6. Oulussa. 1.-3.7. laji tavattiin Muoniosta, Pallastunturilta ja Enontekiön itäosista; vaelluksen huippuna lenteli 1 yks. 12.-17.7. Kilpisjärvellä Saanan laella. Pahoin kuluneita varmastikin saman vaelluksen perhosia riitti viileissä oloissa

heinäkuun keskivaiheille saakka ja ylikin, kaikkiaan ilmoitettiin 15.7. mennessä 820 yks.

Säiden alkaessa parantua 20.7. paikkeilla alkoi Etelä-Suomessa yllättäen näkyä tuoreita ohdakeperhosia ilman minkäänlaisia vaellussäitä, varsinkin saaristossa melkoisin määrin: Helsingin Pääntäri (Puskuri) 20.7. 25 yks., Hangon Tulliniemi 22.7. ajuruohoilla pienellä alalla 46, Kökar 22.7. 30 ja 23.7. (eri paikka) 40, Porvoo 20.7. 16 yks.

Viimeksi mainitussa Porvoon havainnossa aivan tuoreiden hyväkuntoisten naaraiden nähtiin munivan ohdakkeille, joista löytyi 20.8. 20 toukkaa, niistä osa loisittuja. Kasvatuksessa niistä kahdeksan kehittyi syyskuun puoliväliin mennessä aikuisiksi, osa oli loisittuja (P. von Bagh). Sipoostakin löytyi 3.9. 10 isoa toukkaa (G. Nordenswan). Havainnot viittaavat siihen, että viime kesänä kehittyi osittainen toinen kotimainen polvi. Tällaista ei ole koskaan todennettu, vaikka hyväkuntoisia perhosia on nähty myöhään ennenkin.

20.7. jälkeen ilmoitettiin 730 yks., joten koko kesän summa on 1550 yks. Lajia nähtiin Oulussa asti 10.8.-18.9. niinkin paljon kuin 35 yks. ja Kokkolassa 26.8.-15.9. 28 yks. Myöhäinen kotimainen polvi lienee vaikuttanut siihen, että lajia tuli poikkeuksellisesti syöttörysiin (Hanko 2 yks. syys-lokakuun vaihteessa). St: Köyliöstä on kiintoisa ja tavallista myöhäisempi havainto: 8.10. (+10°, pilvistä) 3 yks. kaalinkerien tyvellä horroksessa, (J. Mäkinen).

Jälkinootti v:lta 1995: Sama vaellus, joka kuljetti Suomen kaikkien aikojen aikaisimman ohdakeperhosen Raumalle (24.4.95), osui Tanskaan 23.4.-1.5., 15 yks. (Kristensen; Lepidoptera 7: 56-61), Gotlantiin 23.4. ja Oölantiin 25.4. (Palmqvist; Ent. Tidskr. 117: 35-48). Vaelluksen laajuus ja yksilöiden äärimäinen kuluneisuus vahvistavat esitettyä hypoteesia, että yksilöt olivat peräisin eteläisen Turkin leveysiltä, missä havaittiin suuria läh- tövaelluksia (Ten Hagen; Atalanta 27: 101-106).

Agrius convolvuli. 2 yks.: Vantaa 29.8. kulkalta ja V:Houtskär 2.9.

Acherontia atropos. Muutaman vuoden tauon jälkeen 2 yks.: PK:Juuka, Pielisen saari 8.9., Tampere, Nekala, näköhavainto nurmikolta n. 15.8.

Macroglossum stellatarum. Mäntsälä 16.-17.6., Helsinki 2.10. (näköhavaintoja).

Nyctea asiatica. Rannikolta Hiittisistä Kotkaan 35 yks. yhtäikaa *S. exigua*- ja *Heliothis*-vaellusten kanssa (ks. nämä) elokuun lopulla ja syyskuun alussa, mm. Hanko 28.-

30.8., Tvärminne 30.-31.8. 2 yks., Helsinki 22.-30.8., Vantaa 3.9.

[*Trichoplusia ni*.] Porvoo 19.-26.7., mysteerilöytö, edellisestä vaellustilanteesta 9 vrk. Otus ehkä kulkeutunut (importti) tai kevätvaelluksen jälkeläinen (vrt. *V. cardui*)

Autographa gamma. Hyvä vaellusvuosi. Loppukesällä ei ollut mitään huippumääriä liikkeellä, esiintyminen oli hyvin samantapaista kuin ohdakeperhosella, 2 yks. havaittiin toukokuussa: Pyhtää 30.5. ja Vaasa 31.5. (luultavasti tulleet runsasta viikkoa aikaisemmin). Suuri vaellus alkoi heti kesäkuun alussa: 1.6. Vantaa, Pernaja 11 yks., Kitee ja Jyväskylän (jotkut voivat olla aikaisemmin tulleet). 2.-3.6. Suomusjärvi 5, Espoo 2, Helsinki 2, Porvoo 7, Kotka 12 päivällä, KP:Ullava 2, Imatra 1 yks. Gammayökkösiä tuli 2-3 aaltona, niin että 11.6. mennessä laji oli tavattu 34 kunnassa Joensuuta myöten. 8.6. niitä vaelsi iso joukko Lemlänin Lågskärissä tuulen mukana N Fasta-Ålandia kohti, ja lapintieurat saalistivat niitä (G. Andersson, T. Lehtiniemi ja K. Rainio). Kaikkiaan ensimmäistä polvea ilmoitettiin 8200 yks. Ylitorniota myöten.

Toista polvea tavattiin muutamia heinä-elokuun vaihteessa, mutta yleisesti vasta lähellä elokuun puoliväliä, kaikkiaan 2400 yks. Pohjoisimmat löydöt olivat Enontekiön Kivilompolo (7624:350) 4 yks. 31.8.-2.9. ja Hetasta 3.-8.9. 2 yks. Viimeiset Köyliöstä ja Imatralta 8.10.

[*Phlogophora meticulosa*.] Yhteensä yli 40 yks. V:Särkisalosta U:Pyhtäälle, enimmäkseen IX-X, mutta Pyhtää 23.-29.6., Hiittisten Örö 3.-16.8. Laji saattaa olla saaristoissamme kesänviipijä tai jopa tilapäisviipijä.

Spodoptera exigua. Komean yhtäikainen tulo, 17 yks. etelärannikolta 7 paikalta Hiittisistä Pyhtäälle sekä 4 yks. sisämaasta: St: Köyliö, EH:Janakkala ja Riihimäki sekä V: Lohja. Riihimäeltä ja Lohjalta on ainoat tarkat päivämäärät, molemmat 31.8. (ks. säät). Tämä päivä sisältyy kaikkien muiden paitsi Kirkkonummen Mäkiluodon jälkimmäisen yksilön pyyntiajankohtaan 4.-19.9.

Luperina zollikoferi. 2 yks., Lappeenranta n. 25.8., Tvärminne 12.-28.9.

[*Peridroma saucia*.] Esiintymisessään hyvin samantapainen kuin *P. meticulosa*, joskin harvalukuisempi. 13 yks. lokakuussa Hiittisistä Pyhtäälle.

Agrotis ipsilon. Vähäinen esiintyminen. Hiukan yllättäen Helsingin Santahaminasta 14.-25.5. 2 ja 26.-31.5. 10 yks., kesäkuulta vain 3 yks., Tvärminnestä, Pernajasta ja

ES:Luumäeltä. Syksyllä 90 yks. A:Lemlannista LK:Parikkalaan.

Heliothis viripilaca. Tvärminne 27.6., Kirkkonummi 11.-16.7. sekä V:Iniö 23.7. ja Tammissaari 8.8.. Löydöt hajoavat melkoisesti; edellisen vuoden suuren esiintymän jäljiltä laji on voinut talvehtia.

Heliothis peltigera. 3 yks.: Kirkkonummi ja Kotka 28.-31.8., Espoo 2.9., siis samaan aikaan kuin *S. exigua*, mutta aikaisemmin kuin *H. armigera*.

Heliothis nubigera. Suomen toinen yksilö: Porvoo, Emäsalo 2.-9.9

Helicoverpa armigera.

7 yks. rannikolta Hangosta Kotkaan hiukan myöhemmin kuin *S. exigua* (vrt. tämä ja *H. peltigera*): Hangon ja Helsingin Mellunmäen päivät tarkkoja, molemmat 3.9., Helsinki, Santahamina 3.-4.9., Kotka 1.-7.9. Ei liene sattuma, ettei lajia saatu aikaisemmin, sillä 3.9. vaellusvirtaus oli jo ohi (2.9. heikko korkeapainevirtaus, 3.9. virtaus jo läntinen). Herää kuitenkin kysymys, onko lajilla taipumusta jonkinlaiseen lepäilyyn heti vaelluksen jälkeen (vrt. katsaus 1995).

**Havaintoja loikkareista
ja muista vaeltavista perhosista**

[*Sitochroa palealis*]. Vain 1 yks. maasta.

[*Colias palaeno*]. Lemland, Lågskär 14.7. 2♂♂, 15.7. 1♂ ja 18.-21.7. 1♀. Tammissaari, Gullö puutarhasta 30.6. 1♂ (samana päivänä *Aporia crataegi* paikalle uutena!).

[*Argyrogonome laodice*]. Hanko, Täktom 2.8. 1 yks.

[*Issoria lathonia*]. Lounais ja Kaakkois-Suomen lisäksi Helsinki elokuussa.

Epirrita christyi. Tammissaari, Gullö 4.-6.9. 1 yks., uusi U:lle. Oudosta päivämäärästä päätellen peräisin mantereiselta alueelta, kenties Länsi-Venäjäältä - Valkovenäjältä; lienee saapunut jo elokuun puolella.

Agriopis aurantiaria. Tavattiin laajalti Keski-Suomessa, pohjoisimmat löydöt, kuten Jyväskylä 7.-14.10. sekä Joensuu 22.10. lienevät olleet loikkareita.

Erannis defoliaria. Kuten edellinen, mutta vaelsi (?) aikaisemmin: Jyväskylä 2.10. 5.10., Joensuu 1.10., PK:Pyhäseki 2.10., mutta Vaasa 14.-21.10.

[*Euproctis similis*]. Kouvola 2.-8.8., ei sovi vaellusvirtauksiin, joskin säät olivat komeat, sekä Joutseno 11.-18. 1 yks.

Pelosisa muscerda. V: Houtskärille uusi 19.8., ehkä samaa liikehdintää kuin *Lithosia quadra* ja *Eilema depressum*. Ahvenanmaalta

Joutsenoon kaikkiaan 33 yks. elokuun keskivaiheilla.

Lithosia quadra. Imatralle uusi 14.8. ja Dragsfjärd 16.8., lisäksi Hanko ja Tammissaari.

Eilema depressum. Mm. Imatra 11.-17.8. 3 yks. (rannikolla paikallinen, melko tavallinen).

Herminia tarsicrinalis. Helsinki, Santahamina 8.-13.7. 1 yks., 18.7. 1 yks., sekä Sipoo 1 yks. ja Porvoo 1 yks., lienevät tulleet 9.-10.7. sattuneessa virtauksessa.

Catocala sponsa. Varsinkin elokuun jälkipuoliskolla suotuisissa virtaustilanteissa saaristoista A:n ja V:n ulkopuolelta enimmäkseen tammattomista paikoista etelärannikolta 88 yks., lisäksi Pori 18.-23.8.

Catocala fraxini. PK: Liperi 8.-10.9., selvästi vakinaisen alueen ulkopuolelta.

Catocala nupta. Paljon vähemmän kuin *C. sponsa*.

Catocala promissa. Hangosta Kotkaan (2 yks.) yht. 9 yks. (vrt. *C. sponsa*)

Nycteola revayana. Kesäkuun alkupuoliskolla-keskivaiheilla 5 yks. Hangosta Porvooseen.

Archanara geminipuncta. Porkkalan Mäkiluoto 26.8.-3.9. 3 yks. (vrt. *L. splendens*) ja Tvärminne samaan aikaan 2 yks.

Xanthia gilvago. Hiittisistä Porvoon Söderskärille 15 yks., kaikkien päivämääriin sisältyy väli 31.8.-4.9. (vrt. mm. *S. exigua* ja *Heliothis*-lajit).

Lacanobia splendens. Porkkalan Mäkiluoto 26.8.-3.9., maalle uusi, selvä tuulenkantamoinen.

Muita huomioita

Apocheima pilosariae tavattiin Pälkäneen-Loviisan linjalla huhtikuun viimeisellä kolmanneksella ja vapun tienoilla. Myös *Biston stratariusta* havaittiin laajalti epätavallisilla paikoilla, ja *Orthosia munda* lienee ollut liikkeellä vapun jälkeen. *Hypomecis punctinallista* todettiin kolme, joista varmaan ainakin Pälkäne 3.-4.5. on ollut loikkari. *Lymantria monacha* on saattanut olla liikkeellä, mm. Sipoo 24.8., Pyhtää 12.-17.8. 3 yks. ja LK: Rautjärvi 16.-24.8. Elokuun jälkipuoliskolla ja syyskuun alussa tavattiin monia loikkariyökkösiä (vrt. edellä *A. geminipuncta* ja *L. splendens*); mm. *Xanthia citrago* Porvoon ulkoluodot, *Cosmia affinis* Tammissaari. *Horisme vitalbata* ekysi heinä-elokuun vaihteessa Helsinkiin ja Virolahdelle. *E. griseolumia* (vrt. *E. similis*) Hangosta Helsinkiin 4.-11.8. 3 yks.

Satakunnasta saatiin yllättäen pohjoisia otuksia, *Syngrapha diasema* Porista ja *Apamea maillardii* Parkanosta. Ainakin edellinen lienee tuulenheitto.

Suomesta ei liene havaittu v. 1996 seuraavia lajeja: *Ostrinia nubilalis*, *Pontia daplidice*, *Orthonama obstipatum*, *Schinia scutosa*.

Muiden hyönteisten vaellukset

V. 1996 saatiin ihmeen vähän tietoja muiden hyönteisten vaelluksista, vain:

Vespula sp. Punkaharju, Naaranlahti 11.6. klo 17.45-18.00 tasaista vaellusta järvenselällä SW (vastatuuleen), 4 jaksoa laskettu: 10, 24, 22, 25 (K-i Mikkola); erittäin myöhäinen ajankohta kuningattarille vaeltaa.

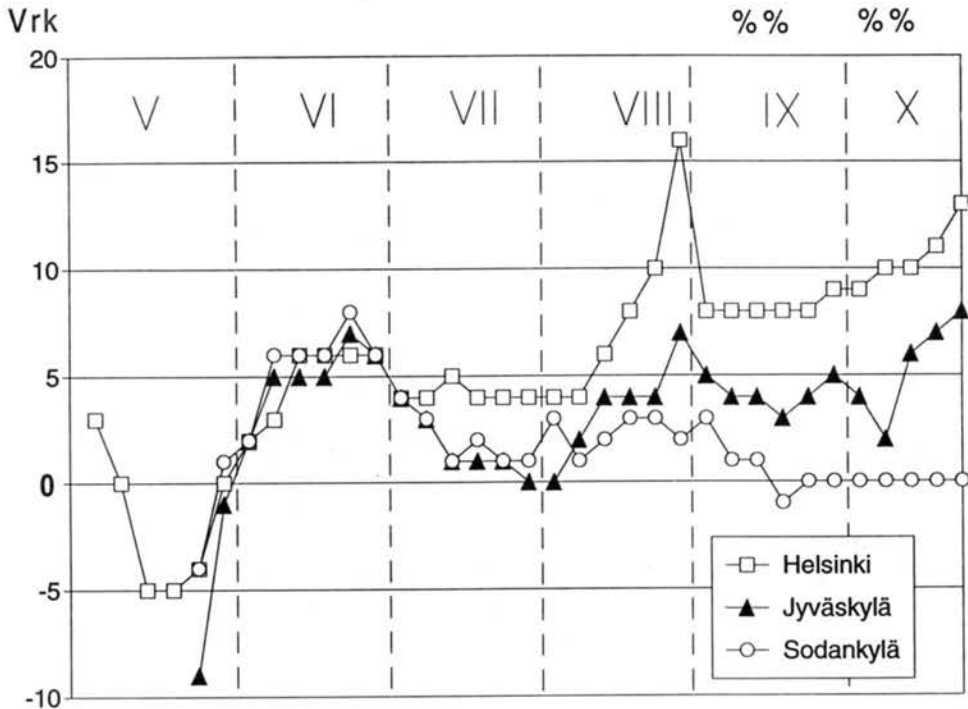
Kiitokset.

Meteorologisesta yhteistyöstä kiitetään Matti Leskistä (HY, Meteorologian laitos); sääkarttoja tutkittiin Ilmatieteen laitoksella, ja kuukausitiedot ovat saman laitoksen painetuista katsauksista.

80 henkilöä ansioitui luovuttamalla havaintonsa!, kaikille suuret kiitokset: J. Aalto, O. Alestalo, H. Alen, G. Andersson, K. Annala, P. v.Bagh, O. Biström, P. Bogomoloff, H. Bruun, O. Elo, P. Grön, J. Hakala, P. Heittola, M. Hellqvist, O. Helminen, J. Jalava, I. Juutilainen, K. Kaakinen, M. Karttunen, J. Kauranen, J. Kelo, J. Kettunen, K. Keynäs, H. Kirjavainen, A. Koivunen, H. Kolunen, S. Kontiokari, I. Kontuniemi, H. Koski, K. Kulmala, B.-G. Kumlamder, R. Kytölä, J. Kärkäs, A. Laitinen, J. Laitinen, M. Landtman, T. Lehtiniemi, J. Lehto, J. Lemström, M. Leskinen, M. Liljeblad, M. Lindberg, H. Linja-aho, R. Martikainen, K-o ja K-i Mikkola, T. Mutanen, J. Mäkinen, K. Nissinen, P. Nupponen, G. Nordenswan, P. Pakkanen, O. Peltonen, K. Rainio, V. Rauste, K. Rossi, T. Salin, J. Seppänen, I. Seuranen, R. Siloaho, K. Silvonen, K. & M. Sipponen, U. Sjöman, P. Sundell, T. Suomela, K. Tahvanainen, J. Tittonen, A. Toikka, J. Tyllinen, P. Vakkari, E. Vanhala, M. Varesvuo, V. Varis, K. Vepsäläinen, T. Viitanen, H. Virtanen, O. Ödner.

Vielä säästä ja hyönteisten vaelluksista 1995

Baptrian numerossa 4/1996 julkaistuun Kauri Mikkolan artikkeliin Sää ja hyönteisten vaellukset 1995 sisältynyt kuva tehoisan lämpösumman kertymisestä jäi pienen kokonsa vuoksi epäselväksi. Kuva julkaistaan siten tässä uudelleen kookkaampana.

Sinilehtimittari (*Scopula decorata*) löytyi jälleen Suomesta

Jaakko Kullberg

Scopula decorata rediscovered in Finland

After 25 years of absence the endangered Geometrid *Scopula decorata* (D. & S.) was rediscovered from Finland. One male specimen was captured in light trap in an old occurring place of the species in island Örö in SW archipelago of Finland. The origin of the specimen is discussed as the species was considered extinct in the Finnish red data book in 1991. The species is protected by law in Finland.

Kirjoittajan osoite - Author's address

Jaakko Kullberg, Luonnontieteellinen keskusmuseo, Hyönteisosasto, PL 17, FIN-00014 Helsingin yliopisto

Kangasajuruoholla elävä sinilehtimittari (*Scopula decorata*) on kauneimpia Suomesta tavattuja mittariperhosia. Sen silkinvalkoiset siivet ovat siniviolettien ja mustien kuvioiden kirjomat (kuva 1). Laji esiintyi aikanaan Hiittisten saaristossa (nyk. Dragsfjärdin kunta) ja Hankoniemellä kuumilla ja hiekkaisilla ajuruohoa kasvavilla paikoilla, mutta hävisi kenties ilmastollisista syistä 1970-luvun alkupuolen jälkeen. Viimeiset yksilöt havaittiin 1971 Dragsfjärdin Örössä. Elokuun 12. päivänä 1996 löytyi saaren keskiosissa sijainneesta valorysästä hyväkuntoinen sinilehtimittarikoiras, joka oli mennyt pyydykseen elokuun 2.-11.1996 välisenä aikana. Tämä on ensimmäinen havainto Suomesta 25 vuoteen tästä Uhanalaisten eläinten ja kasvien seurantatoimikunnan (Rassi ym. 1991) mukaan hävinneeksi luokitellusta ja rauhoitetusta lajista.

Elintavat ja levinneisyys

Sinilehtimittari esiintyy Euroopasta Venäjän, Vähän- ja Keski-Aasian kautta aina Mongoliaan asti. Laji esiintyy kaikissa Pohjois-Euroopan maissa Islantia ja Norjaa lukuunottamatta, mutta on harvinainen ja paikallinen (Skou 1984). Se elää kuivilla ja kuumilla hiekk- tai kalkkialueilla, joilla kasvaa lajin ravintokasveja timjameita eli ajuruohoja (*Thymus*) (Mikkola ym. 1985). Pohjois-Euroopassa ravintokasvi on kangas-

ajuruoho (*Thymus serpyllum*). Laji on paikoin runsas Oölannin, Gotlannin (Skou 1984) ja Saarenmaan alvarialueilla (Jari Kaitila, suull. tieto). Lisäksi laji esiintyy harvinaisena ja vähälukuisena Bornholmin saarella Tanskassa, Skånessa, Blekingessä ja Smälannissa Ruotsissa sekä Baltian maissa (Skou 1984) ja Pietarin alueella. Luovutetulta alueelta se tunnetaan ainakin Kk:Jaakkimasta, LK: Käkisalmeista ja Sortavalasta (HY:n eläinmuseon kokoelmat). Laji saatiin Suomelle Käkisalmeista 18.7.1866, J. Sahlberg leg. (Tengström 1869). Nyky-Suomesta laji tunnetaan ainoastaan nykyisten Dragsfjärdin ja Hangon alueelta (Rassi ym. 1985). Ensimmäiset havainnot Dragsfjärdistä ovat vuodelta 1945 (Järventausta ym. 1988) ja Hangosta ilmeisesti 1920 luvun alusta. HY:n eläinmuseon kokoelmissa on kaksi yksilöä 1920-luvulta: Tvärminne, eläint. as. 5.7.1926 Nordman leg. ja Hanko 7.7.1927 N. Kanerva leg. Suurin osa Pohjois-Euroopan esiintymistä on rannikoiden lähellä, mikä johtunee lähinnä sopivien elinympäristöjen keskittymisestä niiden läheisyyteen.

Laji aloittaa lentonsa heinäkuun alkupuolella ja myöhäisinä vuosina se päättyy vasta elokuun puolivälissä (Mikkola ym. 1985). Etelämpänä lento alkaa jo kesäkuussa, ja lajilla voi olla osittainen toinen polvi (Koch 1961). Toukka talvehtii ja syö kangasajuruohon kukkia ja pieniä lehtiä syyskuusta kesäkuuhun, kunnes koteloituu piiloon ohueen

seittiin (Skou 1984). Laji lentää iltahämärissä ja tulee valolle, mutta on pelotettavissa lentoon myös päivisin. Erityisesti laji on kerätty haavimalla sitä ravintokasvia kasvavilta paikoilta. Viime kesänä keräsin laji Siperiassa valolla, mutta yksilöt jäivät yleensä istumaan valopiiriin eivätkä itsestään menneet rysään.

Örön saari ja sen luonto

Dragsfjärdin ulkosaaristossa (ent. Hiittinen) sijaitseva Örö on n. 2,5 km² hiekka- ja kalliosaari, joka kuuluu toiseen Salpausselkään sen eteläisimpänä osana. Örö sijaitsee keskellä saaristomeren kansallispuistoa yhtenäisyyskoordinaattiruudussa 664:23. Saari on kokonaisuudessaan puolustusvoimien hallinnassa, mutta kuuluu kansallispuiston yhteistoiminta-alueeseen. Saareen ei pääse ilman erikoislupaa.

Örö on Saaristomeren arvokkaimpia luontokohteita. Armeijan läsnäolon ansiosta saarelle luonteenomaiset laajat hiekkarannat ovat säilyneet rakentamattomina ja suurin osa saaren laajoista kanervanummista ja kuivista kedoista ovat edelleen avoimina. Länsirannan yli 2,5 km pitkällä hiekka- ja sorarannalla kasvaa monia harvinaisia kasvilajeja, kuten hietikkosara, merivehna, merikaura ja rantakaali. Saaren sisäosissa on avoimia kuivia ajuruohoa, hirvenjäkälää ja natoja kasvavia ketoja ja armeijan toiminnan tuloksena syntyneitä joutomaita. Lahdenpohjukoissa on myös kosteita rantaniittyjä ja ruovikoita. Puista ja pensaista saarella kasvavat yleisenä koivu, mänty, pihlaja, raita, tervaleppä ja monet pajut sekä harvinaisempina ja paikoitaisena myös haapa, kuusi, pähkinäpensas ja tuomi. Hyönteislajisto on monipuolinen huomioon ottaen Örön sijainnin ulkosaaristossa. Esimerkiksi suurperhosia on saaresta havaittu yli 600 lajia, ja uhanalaisia tai silmälläpidettäviä lajeja on saaresta löydetty yhteensä 24, esim. hopeajuvakoisia (*Catoptria fulgidella*), isoapollon (*Parnassius apollo*) ja malikaapuyökkönen (*Cucullia absinthii*).

Löytöpaikka

Sinilehtimittari löytyi valopyydyksestä saaren keskiosassa sijaitsevan ns. helikopterikentän etelälaidassa olevasta metsiköstä. Kenttä on noin neljän hehtaarin kokoinen kuiva ketoalue, missä kasvaa runsaasti lajin ravintokasvia ajuruohoa. Muita runsaita kas-

Kuva 1. Sinilehtimittari (*Scopula decorata*), V: Dragsfjärd Örö 664:23, 2.-11.8.1996. Valokuva: Reino Tyynelä.

veja ovat heinät, hopeahanhikki, kanerva ja kataja sekä jäkälistä hirvenjäkälä. Paikka on mikroilmastoltaan hyvin lämmin, sillä tiheä metsä suojaa aluetta merituulilta ja paljas moreenimaa lämpenee nopeasti. Niinpä siellä elää runsaana useita harvinaisena pidettyjä perhoslajeja, jotka osaltaan kuvaavat sen erikoisuutta: *Coleophora lixella*, *Hesperia comma*, *Pyrgus alveus*, *Eilema pygmaeolum*, *Thalpophila matura*, *Leucania comma*. Kenttä on myös sinilehtimittarin vanha esiintymispaikka (Antti Aalto, Arno Kullberg, suull. tieto) eikä se ole juuri muuttunut vuosikymmenten aikana. Sinne juurtuneet männyt ovat monena vuonna menettäneet lähes kaikki vuosikasvaimensa männynversokääriäisen (*Rhyacionia buoliana*) tuhoissa. Lisäksi armeijan toiminta on estänyt alueen umpeenkasvua: paikalla on pidetty sulkeisia, pelattu jalkapalloa jne. Armeijan toiminta nykyisellään ei uhkaa aluetta, ja Turun rannikkorykmentti on suhtautunut hyvin myönteisesti Örön kotojen hoitosuunnitelmiin. TRR:n esikuntaan on tiedotettu sinilehtimittarin löytymisestä paikalta.

Mikä on yksilön alkuperä?

Olen vuodesta 1990 tutkinut Örön perhoslajistoa ja yksi eniten etsimistäni lajeista on ollut sinilehtimittari. Kyseisellä kentällä on ollut vuosittain 3-6 valopyydystä, ja se on ollut sään salliessa aina haavipyynnin kohteena. Vuosien puurtamisen jälkeen olin vakuuttunut, että laji oli hävinnyt saaresta. Eivätkä muutkaan paikalta lajeja etsineet ole löytäneet sitä v. 1971 jälkeen. Sinilehtimittari ei ollut aiemmin Örössä mikään harvinaisuus, vaan säännöllinen, joskin vähälukuinen laji. Kaikki muut saaren kuivilla paikoilla

elävät lajit esiintyivät runsaina nimenomaan 1990-1992, mutta sen jälkeen lähes täysin sateettomat kesät ovat vuosittain kuivattaneet kedot jo alkukesällä, mikä on vähentänyt kuivilla paikoilla elävien lajien yksilömääriä. Jos sinilehtimittari olisi esiintynyt Örössä koko ajan, sen olisi mielestäni pitänyt löytyä jo tuolloin. Luulen, että nyt havaittu yksilö on viime vuosien lämpiminä kesinä saareen muualta lentäneiden yksilöiden jälkeläinen. Yksilön myöhäinen pyyntiaika 2.-11.8.1996 viittaa kotimaiseen kantaan. Etelämpänä ja idempänä kesä ei ollut yhtä myöhäinen kuin Suomessa. Lajilta ei tunneta erityistä vaeluskäyttäytymistä, mutta lähisukuinen *Scopula ornata* on rannikkoalueelle silloin tällöin etelämpää lentävä laji.

Mitä tulevaisuudessa?

Ensi kesänä tarkoitukseni on selvittää sinilehtimittarin esiintymistä löytöpaikalla. Selvitystyö tehdään haavimalla ja tarkkailemalla mahdollisesti löytyviä yksilöitä. Viime kesänä helikopterikentän eteläreunan metsiköissä oli kolme valopyydystä 350 metrin matkalla, ja tarkoitukseni on edelleen pitää ne vanhoilla paikoillaan. Pyydysmäärää paikalla ei tule lisätä, ja mikäli nyt paikalla olevat houkuttavat lajia runsaammin, siirrän pyydykset. Tulevaisuudessa on tarkoitus sopia Örön kетоjen hoidosta yhdessä Turun rannikkorykmentin ja Saaristomeren kansallispuiston henkilökunnan kanssa.

Kiitokset

Turun rannikkorykmentille tutkimuslupasta Örön linnakkeelle sekä saaren henkilökunnalle avusta ja ystävällisyydestä vuosien varrella sekä Reino Tyynelälle valokuvasta.

Kirjallisuus

- Järventausta, K., Finneman, J., Avanto, A. & Haarto, A. 1988: Varsinais-Suomen suurperhosfauna 1870-1987. - Turku.
- Koch, M. 1961: Wir bestimmen Schmetterlinge IV, Spanner. - Neumann Verlag, Leipzig, Radebeul.
- Mikkola, K., Jalas, I. & Peltonen O. 1985: Suomen perhoset. Mittarit 1. - Suomen Perhostutkijain Seura, Tampere.
- Rassi, P., Alanen, A., Kemppainen, E., Vickholm, M. & Väisänen, R. 1986: Uhanalaisten eläinten ja kasvien suojelutoimikunnan mietintö. II Suomen uhanalaiset eläimet. - Komiteamietintö 1985:43. Ympäristöministeriö. Helsinki.
- Rassi, P., Kaipainen, H., Mannerkoski, I. & Ståhls, G. 1991: Uhanalaisten eläinten ja kasvien suojelutoimikunnan mietintö. - Komiteamietintö 1991:30. Ympäristöministeriö. Helsinki.
- Skou, P. 1984: Danmarks dyreliv 2. Nordens Målere. - København & Svendborg.
- Tengström, J. M. J. af 1869: Catalogus Lepidopterorum Faunae Fennicae praecursorius. - Actis Societatis pro Fauna et Flora Fennica. X. Helsingfors.

Punakeltaverkkoperhosen (*Euphydryas aurinia*) ekologia ja populaatorakenne Suomessa

Teemu Klemetti & Niklas Wahlberg

The ecology and population structure of the marsh fritillary (*Euphydryas aurinia*) in Finland

In Finland the marsh fritillary *Euphydryas aurinia* (Rottemburg, 1775) is an endangered species, that presently occurs only in the southeastern part of the country. It is found on moist meadows and clearcuts with the larval host plant *Succisa pratensis* Moench. The flight period of adults peaks usually around the middle of June. Males search for females using a mixture of perching and patrolling tactics, with some hilltopping in evidence. Females lay their eggs in large clusters with an average of 270 eggs per cluster. The gregarious larvae spin a web around the host plant in which they feed. Larvae diapause in the fourth instar. In spring, the larvae begin feeding as soon as the snow melts. Larvae remain gregarious until they shed their skin for the first time in spring. The fifth and sixth (ultimate) instars feed individually. The larvae are attacked by one specialist parasitoid species, *Cotesia bignellii* (Marshall) (Braconidae).

In our study area in southeastern Finland, the local populations of the marsh fritillary form a metapopulation, in which the local populations are connected to each other by occasional migration. The presence of the species in habitat patches was studied in spring as well as in autumn by searching for the conspicuous larval groups. A total of 118 suitable habitat patches was found, of which 46 were occupied in spring 1996. By autumn extinction had occurred in 12 patches and 6 patches had been colonized. In a mark-recapture study in a network of 12 patches, 333 individuals were marked, of which 159 were recaptured at least once. Most individuals were recaptured in their natal patch and those that were recaptured after migration, were usually caught in a neighbouring patch. The longest migration distance observed was 1300 m.

Kirjoittajien osoitteet - Authors' addresses:

Teemu Klemetti, Itäinen Pitkätie 39 B 57, 20700 Turku

Niklas Wahlberg, Ekologian ja systematiikan laitos, Populaatiobiologian osasto, PL 17
(Arkadiankatu 7), 00014 Helsingin Yliopisto

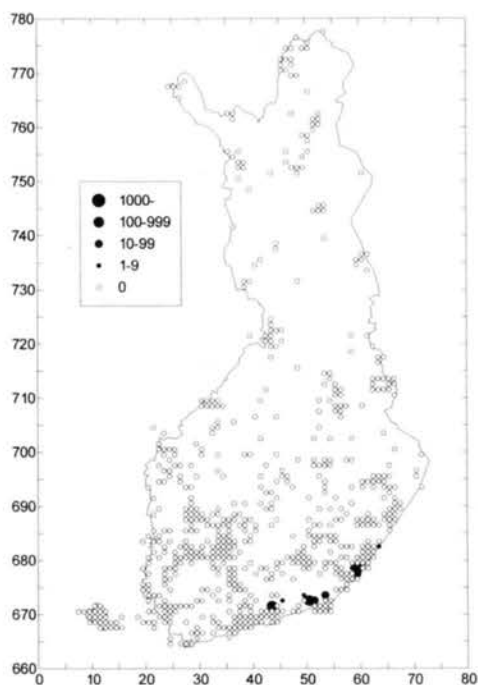
Johdanto

Verkkoperhosia on viime vuosina tutkittu paljon Suomessa prof. Ilkka Hanskin tutkimusryhmässä (Hanski ym. 1994, 1995a, 1995b, Kuussaari ym. 1995, 1996, Wahlberg 1995, 1996, Wahlberg ym. 1996). Tutkimuksien tarkoitus on selvittää miten elinympäristön pirstoutuminen vaikuttaa lajien säilymiseen. Tutkimukset ovat lähinnä keskittyneet täpläverkkoperhoseen (*Melitaea cinxia* (L.)), mutta niitä laajennettiin käsittelemään kaikkia Suomen verkkoperhosia vuonna 1995. Tämän tutkimusryhmän puitteissa tutkimme punakeltaverkkoperhosta (*Euphydryas aurinia* (Rottemburg)) kesällä 1996 Joutsenon seudulla. Tarkoituksena oli

selvittää punakeltaverkkoperhosen elinkierro, elinympäristövaatimukset ja populaatorakenne lajin suojelutoimia varten.

Punakeltaverkkoperhonen on viime vuosikymmeninä taantunut ja se on luokiteltu Suomessa vaarantuneeksi lajiksi (Kaila 1994). Laji rauhoitettiin vuonna 1994 (Mikkola & Kaila 1997). Sitä esiintyy Suomessa nykyään ainoastaan Joutsenon, Anjalankosken, Kotkan, Haminan ja Pernajan seuduilla (kuva 1, Marttila & Saarinen 1996). Punakeltaverkkoperhonen on myös muualla Euroopassa vähentynyt huomattavasti (Heath 1981). Punakeltaverkkoperhosta ei ole aiemmin julkaistuja tutkimuksia Suomessa.

Punakeltaverkkoperhosta on tutkittu paljon Englannissa, missä se luokitellaan silmällä-

Kuva 1. Havainnot punakeltaverkkoperhosesta valtakunnallisessa päiväperhosseurannassa vuosina 1991-1995 Marttilan & Saarisen (1996) mukaan.

pidettäväksi (Ford & Ford 1930, Porter 1981, 1982, Warren 1994). Porter (1981) tutki lajin elinkiertoa hyvin tarkasti väitöskirjatyössään. Hän havaitsi, että naaras munii munansa yleensä hyvin suuriin ryhmiin (keskimäärin 312 munaa/munaryhmä) purtojuuren (*Succisa pratensis* Moench) lehtien alapinnalle. Toukat ruokailevat ainoastaan purtojuurella ja pysyvät ryhminä 4. toukka-asteen loppuun asti. Toukat talvehtivat 4-asteisina yhteisessä seittipesässä.

Toukkia loisii Englannissa kaksi lajia loispistiäisiä, sekä yksi loiskärpänen (Porter 1982). Loispistiäislajit ovat *Cotesia bignellii* (Marshall) ja *C. melitaearum* (Wilkinson) (Braconidae). Nämä kaksi eivät kuitenkaan esiinny yhdessä, vaan *C. bignellii* löytyy Englannissa etelästä ja *C. melitaearum* pohjoisesta. *Cotesia melitaearum* on Suomessa todettu olevan tärkeä kuolleisuuden aiheuttaja täpläverkkoperhosen toukilla (Kuussaari ym. 1995, Lei & Hanski 1997).

Punakeltaverkkoperhosen elinympäristö on vähentynyt Suomessa huomattavasti viimeisten vuosikymmenten aikana. Englannissa lajin on havaittu muodostavan metapopu-

laatioita (Warren 1994). Metapopulaatiolla tarkoitetaan samalla alueella sijaitsevien lajille sopivien elinympäristölaikkujen verkostossa elävien paikalliskantojen muodostamaa kokonaisuutta. Tietyllä hetkellä osa laikuista on lajin asuttamia ja osa on yleensä tyhjiä. Yksilöitä liikkuu jonkin verran laikkujen välillä, mutta suurin osa yksilöistä pysyy koko elämänsä ajan yhdellä elinympäristölaikulla (Hanski 1991). Kaikki tietyltä laikulta poistuneet yksilöt eivät löydä muille sopiville laikuille, mutta mitä tiheämmässä laikkua on, sitä todennäköisemmin synnyinlaikkunsa jättäneet yksilöt löytävät sopivan elinympäristön. Siirtyneet yksilöt joko asuttavat uudelleen tyhjän laikon tai vahvistavat sillä jo elävää populaatiota (ns. rescue effect, Hanski ym. 1995b).

Näiden tietojen pohjalta lähdimme tutkimaan punakeltaverkkoperhosen elinkiertoa ja populaatorakennetta Suomessa. Tutkimuksen tuloksia on tarkoitus soveltaa lajin suojeluun, kuten on tehty tummaverkkoperhosella (*Melitaea diamina* (Lang)) (Wahlberg ym. 1996).

Tutkimusalue

Tutkimusalueemme sijaitsi Joutsenon ja Imatran seuduilla, koska sieltä tunnettiin entuudestaan punakeltaverkkoperhosen populaatioita. Kartoitimme 15 x 15 km alueelta kaikki lajille sopivat elinympäristölaikut ja etsimme lajin toukkia kaikilta laikulta 5.5. - 19.5.1996. Samalla teimme havaintoja toukkien käyttäytymisestä, sekä maastossa että kasvatuksissa. Kasvatukset olivat luvanvaraisia ja niiden avulla pyrimme tutkimaan punakeltaverkkoperhosen toukkien kehitykseen liittyviä tekijöitä. Suoritimme merkintäjälleenpyyntiä 10.6. - 15.7.1996 pienemmällä, noin 4 km²:n alueella, jossa sijaitsi 12 punakeltaverkkoperhosen asuttamaa laikkua. Merkinnän ohella teimme havaintoja aikuisten perhosten käyttäytymisestä. Seurasimme nuorten toukkien käyttäytymistä lähinnä kasvatuksissa, mutta myös maastossa 20.8. ja 10.10.1996. Etsimme kaikilta keväällä löydettyiltä sopivilta paikoilta toukkapeseytiä alkusyksyllä 18.8. - 30.8.1996.

Punakeltaverkkoperhosen elinkierto

Aikuisten ekologia

Punakeltaverkkoperhoselle tyypillinen elinympäristö Kaakkois-Suomessa on kostea

Kuva 2. Punakeltaverkkoperhoselle sopiva avohakkuu Joutsenossa. Vuonna 1996 avohakkuulla lensi noin 90 punakeltaverkkoperhosta.

niitty tai avohakkuualue, jossa kasvaa toukkien ainoaa ravintokasvia, purtojuurta (kuva 2). Kasvillisuus sopivilla paikoilla on yleensä kohtalaisen matalaa. Aikuiset (kuva 3) lentävät yleensä kesäkuun alusta heinäkuun alkuun asti (Marttila ym. 1990). Vuonna 1996 lento alkoi 10.6. ja loppui kylmien säiden takia vasta 15.7. Havaitsimme myös 20.8. yhden koiraan, joka oli hyvässä kunnossa. Tämän yksilön kehitys lienee myöhästynyt syystä tai toisesta, koska toisesta sukupolvesta ei voi olla kyse (ks. Toukkien ekologia).

Punakeltaverkkoperhoskoiraat etsivät naaraita lähinnä tähystelytaktiikkaa käyttäen, kuten sukulaislajin täpläverkkoperhosen koiraat (Wahlberg 1995). Punakeltaverkkoperhoskoiraiden käyttäytyminen oli muutenkin hyvin samankaltaista kuin täpläverkkoperhoskoiraiden. Tähystelevät koiraat tutkivat kaikki ohi lentävät hyönteiset. Jos ohi lentävä oli toinen saman lajin koiras, syntyi takaa-ajo, jonka seurauksena perhoset lensivät toistensa ympäri jopa viiden metrin korkeudelle.

Varsinaista parittelun alkua emme havainneet, mutta Porterin (1981) havaintojen perusteella voimme olettaa sen olevan samantapainen kuin täplä- ja tummaverkkoperhosilla (Wahlberg 1995, 1996). Parittelu tapahtuu ilman kosintaritualeja; löydettyään naaraan koiras laskeutuu sen viereen ja aloittaa parittelun välittömästi. Naaraat parittelevat heti kuoriuduttuaan ja yleensä vain kerran elämässään. Koiraat estävät toisten koiraiden parittelun saman naaraan kanssa valamalla naaraan bursa copulatrixin aukon kiinni kovalla aineella (Porter 1981).

Naaraat munivat ainoastaan purtojuuren lehtien alapinnoille. Munat munitaan ryhmiin, jotka voivat olla hyvinkin suuria (keskimäärin 273 munaa, vaihteluväli = 240 - 312, $n = 6$). Munat munitaan kahdessa siistissä kerroksessa, ja ne ovat aluksi kirkkaan keltaisia (kuva 4). Muutaman päivän kuluttua munien väri muuttuu ruskeaksi ja myöhemmin tumman purppuraksi.

Kuva 3. Vastakuoriutunut punakeltaverkkoperhosen naaras paistattelee auringossa.

Aikuisten liikkeet

Punakeltaverkkoperhosen lentokauden aikana merkitsimme 333 yksilöä. Jokainen perhonen merkittiin yksilöllisellä numerolla, jolloin pystyimme seuraamaan yksilöiden liikkeitä niittyjen välillä. Merkityistä perhosista 259 (77%) oli koiraita ja 74 (23%) naaraita. Koiraiden suurempi osuus johtuu niiden aktiivisemmasta käyttäytymisestä, sillä kasvatuskokeissa kumpaakin sukupuolta kuoriutui yhtä paljon. Jälleenpöyntejä kertyi yhteensä 258 kappaletta 159:stä eri yksilöstä. Havaitimme yhteensä 26:n yksilön (16% jälleenpöydytyistä yksilöistä), 24:n koiraan ja 2:n naaraan siirtyneen toiselle niitylle. Perhoset olivat siirtyneet yleensä viereiselle niitylle alle 300:n metrin matkan. Pisin havaittu siirtymä oli 1300 metriä. Perhosten siirtymisessä niityltä toiselle ei ollut eroa lentokauden eri aikoina. Monia vastakuoriutuneena merkittyjä yksilöitä ei havaittu uudelleen. Syynä tähän voi tietysti olla yksilön kuolema, mutta todennäköisempi syy on yksilön poistuminen niityltä (Kuussaari ym. 1996).

Perhosten liikkuminen niittyjen sisällä vaihteli hyvin paljon. Toisilla niityillä perhoset olivat selvästi keskittyneet tiettyyn niityn reunaan, kun taas toisilla yksilöitä tapasi koko niityn alueella. Purtojuuren esiintymisen niityllä näytti vaikuttavan yksilöiden esiintymiseen hyvin voimakkaasti. Niityllä, jolla purtojuuret olivat keskittyneet tiettyyn niityn osaan, liikkuvat perhosetkin samalla suppealla alueella. Naaraat pysyttelivät koiraita tiiviimmin purtojuurikasvustojen läheisyydessä. Jos niitty oli kumpuileva, havaitimme koiraiden kerääntyvän kumpujen lalle kisaillemaan tähytyspaikoista.

Toukkien ekologia

Punakeltaverkkoperhosen munavaihe kestää luonnossa lämpötilasta riippuen 2 - 4 viikkoa. Munat ovat liimautuneet purtojuuren lehteen ja toisiinsa erittäin kovalla aineella, joka suojaa niitä muurahaisilta. Kuoriututtuaan heinäkuun puolivälin vaiheilla toukat kehäävät ympärilleen seitin purtojuuren lehden alle. Toukat ruokailevat seitin alla. Ne syövät purtojuurta niin, että lehtiin jää yhden solukerroksen paksuinen kalvo. Tätä kalvoa käytetään osana seittipesää, ja toukkaryhmän ollessa iso seittipesä voi kattaa koko kasviyksilön. Punakeltaverkkoperhosen kolme ensimmäistä toukka-astetta ruokailevat tällä tavalla. Toukat pysyttelevät tiiviisti ryhmänä koko loppukesän. Vaihdetuun nahkansa kolmannen kerran, toukat lakkaavat ruokailemasta ja kutovat talvipesän kasvillisuuteen purtojuuren läheisyyteen. Toukat talvehtivat ryhmässä, kuten täpläverkkoperhosen toukat (Kuussaari ym. 1995).

Oli ilmeistä, että naaraat munivat mielellään purtojuurille, jotka kasvoivat avoimilla paikoilla. Havaitimme vain muutaman toukkaryhmän purtojuurilla, jotka olivat korkeassa kasvillisuudessa. Tämä johtuu todennäköisesti toukkien lämmön tarpeesta keväällä.

Toukat lähtevät liikkeelle keväällä heti lumen sulettua. Ne paistattelevat ryhmissä auringossa (kuva 5), jolloin niiden lämpötila nousee huomattavasti ympäristön lämpötilaa korkeammaksi (Porter 1982). Neljännen asteen toukat ruokailevat purtojuuren ylivuotisilla ja tuoreilla lehdistä yksittäin, mutta palaavat aina ryhmään paistattelemaan. Näin ne pystyvät hyödyntämään auringon lämpöä ruuansulatuksessa ja nopeuttamaan kasvuun.

Viidennen ja kuudennen asteen toukat eivät enää viihdy ryhmissä, vaan ruokailevat ja paistattelevat yksin. Kevään edetessä saattavat purtojuuret tulla syödyksi kokonaan laajalta alueelta, jolloin toukkien on lähdettävä etsimään lisää ravintoa kauempaa. Toukkien kuoleminen nälkään voi olla tärkeä kuolleisuutta aiheuttava tekijä.

Toinen tärkeä kuolevuuden tekijä toukilla on vainopistiäiset (Braconidae). Punakeltaverkkoperhosen toukkia loisii *Cotesia bignellii* Joutsenon alueella (Komonen 1997). *Cotesia bignellii* on havaittu loisivan punakeltaverkkoperhosen toukkia myös Englannissa (Porter 1982). *Cotesia bignelli* on

Kuva 4. Punakeltaverkkoperhosen munaryhmä purtojuurilehden alapinnalla. Munat ovat kahdessa siistissä kerroksessa.

Suomessa kaksi sukupolvea vuodessa. Ensimmäinen sukupolvi kehittyy loppukesällä nuorissa toukissa. Ne talvehtivat toukkina verkkoperhostoukkien sisällä ja aikuiset kuoriutuvat toukokuun loppupuolella, punakeltaverkkoperhosen toukkien ollessa kuudennessa asteessa. Toinen sukupolvi kehittyy kuudennen asteen toukissa pitkälle kesäkuuhun (loiset estävät toukan kotoitumisen). Aikuiset *C. bignelli* kuoriutuvat vasta heinäkuun puolivälissä, jolloin uusi verkkoperhostoukkasukupolvi on kuoriutunut. Porterin (1982) mukaan punakeltaverkkoperhosen toukkien keväinen paistattelukäyttäytyminen voi auttaa toukkia "karkaamaan" vainopistiäisiltä. Viileinä mutta aurinkoisina keväinä lajin mustat toukat kehittyvät ryhmäpaistattelun ansiosta nopeasti, ja ehtivät kotoitua ennenkuin *C. bignelli* kuoriutuu.

Punakeltaverkkoperhosen täysikasvuiset toukat kotoituvat toukokuun loppupuolella kasvillisuuteen lähelle maanpintaa. Kotoitua on erittäin vaikeita löytää, vaikka ne sijaitsevat syötyjen purtojuurien lähellä. Kotoitua uhkaavat perhostokotoihin erikoistuneet pistiäisiin kuuluvat kiilukaiset (*Chalcidoidea*) ja pikkunisäkkäät (Komonen 1997).

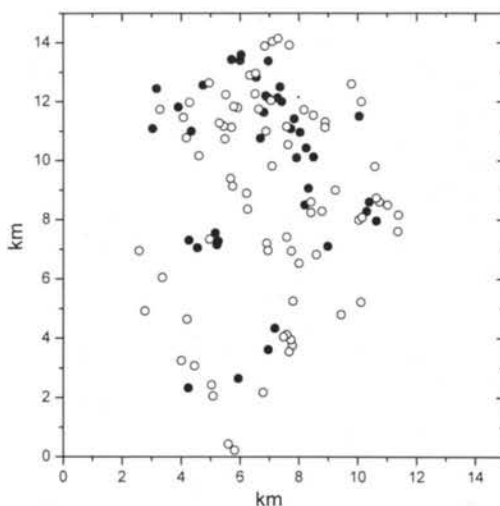
Punakeltaverkkoperhosen populaatorakenne

Kevään 1996 kartoituksessa löysimme 225 km² tutkimusalueelta 118 punakeltaverkkoperhoselle sopivaa elinympäristölaikkua (kuva 6). Laikuista 73 (62 %) sijaitsi avohakuilla, 30 (25 %) niityillä ja 15 (13 %) sähkö- tai maakaasulinjoilla. Keväällä asuttuja

Kuva 5. Punakeltaverkkoperhosen toukkaryhmä keväällä. Neljännen asteen toukat paistattelevat auringossa ja käyvät välillä syömässä purtojuuren lehtiä.

laikkuja oli 46 ja syksyyn mennessä niiden määrä oli vähentynyt 40:een. Kesän aikana oli tapahtunut 12 paikallista sukupuuttoja ja 6 tyhjän laikon kolonisaatiota. Sukupuuttoja tapahtui eniten pienillä laikuilla, joilla purtojuuren määrä oli vähäinen. Tästä voidaan päätellä, että hävinneet populaatiot ovat olleet hyvin pieniä. Kolonisoitujen laikkujen läheisyydessä sijaitsi yleensä runsaasti asuttuja laikkuja.

Kuva 6. Punakeltaverkkoperhoselle sopivien niittyjen sijainnit toisiinsa nähden Joutsenon seudulla. Tummat ympyrät kuvaavat punakeltaverkkoperhosen asuttamia niittyjä keväällä 1996. Avoimet ympyrät kuvaavat niittyjä, joissa ei tavattu punakeltaverkkoperhosta keväällä 1996.

Näillä näkymin punakeltaverkkoperhonen voi Joutsenon ja Imatran seuduilla kohtalaisen hyvin. Tutkimme punakeltaverkkoperhosen metapopulaatiosta keräämäämme aineistoa Ilkka Hanskin kehittämällä insidenssifunktioimallilla (Hanski 1994). Mallilla voidaan simuloida halutun mittaisella ajanjaksoilla tapahtuvia kolonisaatioita ja sukupuuttoja, jotka malli arvioi laikkujen eristyneisyyden ja pinta-alan mukaan. Tulosten mukaan sopivia laikkuja on alueella riittävän tiheässä, jotta punakeltaverkkoperhonen kykenee kolonisoimaan tyhjiä laikkuja yhtä nopeasti kuin sukupuuttoja tapahtuu. Tämä edellyttää kuitenkin nykyisen kaltaisen tilanteen säilymistä. Jo kahdentoista tärkeimmän laikun tuhoutuminen hävittäisi koko metapopulaation muutamassa vuosikymmenessä.

Punakeltaverkkoperhosen metapopulaatio Etelä-Karjalassa on kuitenkin jatkuvasti nopean muutoksen alla, sillä avohakkuiden niityt ovat hyvin lyhytikäisiä elinympäristöjä nopean kasvillisuuskehityksen takia. Punakeltaverkkoperhosen kannalta elinympäristö on parhaimmillaan noin 2-6 vuotta hakkuun jälkeen ja noin 12 vuotialta hakkuilta laji oli jo hävinnyt umpeenkasvun takia. Maamme metsäteollisuuden ansiosta, syntyy jatkuvasti uusia avohakkuita metsittyvien hakkuiden lähistölle. Tutkimusalueen hakkuusuunnitelman perusteella voidaan odottaa, että punakeltaverkkoperhoselle sopivien avohakkuiden määrä tulee lähitulevaisuudessa säilymään nykyisellä tasolla. Tältä osin voidaan olettaa, että punakeltaverkkoperhonen tulee jatkossakin voimaan hyvin.

Laidunnuksen ja niiton seurauksena syntyneet niityt ovat vähentyneet nopeasti karjan metsälaidunnuksen loputtua (Raatikainen 1986). Monia punakeltaverkkoperhosen asuttamia niittyjä uhkaakin umpeenkasvu. Tekemiemme simulaatioiden mukaan tämä ei olisi kuitenkaan lajin kannalta kohtalokasta, sillä simulaatioissa alueen metapopulaatio säilyi vaikka mallista poistettiin kaikki laidunnuksen ja niiton tuloksena syntyneet niityt.

Vuoden 1996 havaintoaineiston perusteella paikallispopulaation esiintymistodennäköisyyteen vaikuttivat elinympäristölaikun pinta-ala, purtojuuren määrä ja eristyneisyys. Mitä enemmän niityllä oli purtojuurta ja mitä suurempi laikku oli, sitä varmemmin se oli asuttu. Eristyneisyyden lisääntyessä kolonisaatiotodennäköisyys pieneni. Kasvillisuuden korkeudella, laikkua ympäröivän avoi-

men maaston osuudella ja niittymäisen kasvillisuuden syntyvällä (laidunnuksen/niitto, metsän hakkuu, jokin muu) ei ollut vaikutusta paikallispopulaation esiintymistodennäköisyyteen.

Merkintä-jälleenpyynnin perusteella lasimme lentokauden populaatiokoot siinä mukana olleille 12 paikalliskannalle. Populaatioiden arvioitu koko vaihteli välillä 8-256 yksilöä keskiarvon ollessa 76 yksilöä. Ainakin pienimmällä populaatiolla on suuri todennäköisyys hävitä esimerkiksi huonojen sääolojen tai loisinnan vaikutuksesta. Vaikka paikallispopulaatiot eivät yksinään säily pitkää aikaa, voi laji säilyä metapopulaationa sukupuuttojen ja kolonisaatioiden tasapainossa hyvinkin pitkän aikaa.

Yhteenveto

Punakeltaverkkoperhosen tulevaisuus Suomessa näyttää valoisalta ainakin Joutsenon seudulla. Harrastajien havainnot lajin populaatioiden yhtäkkisestä ilmestymisestä tietylle paikalle, populaatioiden nopeasta kasvusta ja yhtä nopeasta katoamisesta liittyy epäilemättä suuremmalla alueella tapahtuvaan metapopulaatiodynamiikkaan. Punakeltaverkkoperhosen elinehto onkin, että samalla alueella on monia lajille sopivia elinympäristölaikkuja. On tärkeää, että punakeltaverkkoperhosen suojelua suunniteltaessa huomioidaan kaikki sopivat laikut (niityt ja avohakkuut), eikä vain asutut laikut. Moni päiväperhoslaji elää nykyään pirstoutuneessa ympäristössä (Hanski & Kuussaari 1995), joten tätä periaatetta voidaan soveltaa muihinkin lajeihin.

Havaintomme osoittavat, että punakeltaverkkoperhosen elinkierro Suomessa ei eroa olennaisesti Englannin punakeltaverkkoperhosen elinkierrosta. Porterin väitöskirjaan (1981) esittämiä yksityiskohtaisia tietoja perhosen biologiasta voidaan hyödyntää lajin suojelussa Suomessa. Punakeltaverkkoperhosen esiintyminen hakkuuaukeilla Suomessa on kuitenkin ainutlaatuisia. Kirjallisuudesta ei löydy viitteitä, että lajin olemassaolo missään muualla Euroopassa riippuisi avohakkuiden määrästä ja synnyinnopeudesta. Punakeltaverkkoperhosen tulevaisuus onkin riippuvainen ympäristökeskuksien ja metsänhoitoyhdistyksien yhteistyöstä. Uusia pienialaisia avohakkuita voidaan suunnitella alueille, missä vanhat hakkuut alkavat olla umpeenkasvaneita.

Kiitokset

Kiitoksia Vesa Seloselle ja Atte Komoselle, jotka avustivat meitä maastossa. Olli Marttila, Jukka Tiittanen ja Juha Kärkäs antoivat auliisti meidän käyttöömmä omat tietonsa punakeltaverkkoperhosesta Joutsenon seudulla. Kiitokset myös Juha Pöyrylle ja Mikko Kuussaarelle käsikirjoituksen kommentoimisesta. Työn rahoitti Suomen WWF ja VR-yhtymät. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus myönsi ystävällisesti luvan punakeltaverkkoperhosen (nro 0496L0063-253) tutkimiseen.

Kirjallisuus

- Ford, H.D. & Ford, E.B. 1930: Fluctuations in numbers and its influence on variation in *Melitaea aurinia* Rott. (Lepidoptera). - Trans. Ent. Soc. Lond. 78:345-351.
- Hanski, I. 1991: Single-species metapopulation dynamics: concepts, models and observations. - Sivut 17-38 teoksessa: Gilpin, M. & Hanski, I. (toim.): Metapopulation Dynamics: Empirical and Theoretical Investigations. Academic Press, Lontoo.
- Hanski, I. 1994: A practical model of metapopulation dynamics. - J. Anim. Ecol. 63:151-162.
- Hanski, I. & Kuussaari, M. 1995: Butterfly metapopulation dynamics. - Sivut 149-171 teoksessa: Price, P. & Cappuccino, N. (toim.): Population dynamics: new approaches and synthesis. Academic Press, Lontoo.
- Hanski, I., Kuussaari, M. & Nieminen, M. 1994: Metapopulation structure and migration in the butterfly *Melitaea cinxia*. - Ecology 75:747-762.
- Hanski, I., Pakkala, T., Kuussaari, M. & Lei, G. 1995a: Metapopulation persistence of an endangered butterfly in a fragmented landscape. - Oikos 72:21-28.
- Hanski, I., Pöyry, J., Pakkala, T. & Kuussaari, M. 1995b: Multiple equilibria in metapopulation dynamics. - Nature 377:618-621.
- Heath, J. 1981: Threatened Rhopalocera (butterflies) in Europe. - Council of Europe, Environmental Series 23:1-157.
- Kaila, L. 1994: Vuosien 1992-93 yhteenveto uhanalaisten perhosten seurannasta. - Baptria 19:109-114.
- Komonen, A. 1997: Verkkoperhosten loiskillan rakenne. - Pro Gradu työ, Helsingin yliopisto.
- Kuussaari, M., Nieminen, M., Pöyry, J. & Hanski, I. 1995: Täpläverkkoperhosen (*Melitaea cinxia*) elinkierto ja esiintyminen Suomessa. - Baptria 20:167-180.
- Kuussaari, M., Nieminen, M. & Hanski, I. 1996: An experimental study of migration in the Glanville fritillary butterfly *Melitaea cinxia*. - J. Anim. Ecol. 65:791-801.
- Lei, G.C. & Hanski, I. 1997: Metapopulation structure of *Cotesia melitaeorum*, a specialist parasitoid of the butterfly *Melitaea cinxia*. - Oikos 78:91-100.
- Marttila, O., Haahtela, T., Aarnio, H. & Ojalainen, P. 1990: Suomen päiväperhoset. - Kirjayhtymä, Helsinki.
- Marttila, O. & Saarinen, K. 1996: Valtakunnallinen päiväperhosseuranta. Ensimmäisen viisivuotisjakson (1991-1995) tulokset. - Sivut 22-42 teoksessa: Marttila, O. (toim.): Perhostutkimus Suomessa. Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutti, Joutseno.
- Mikkola, K. & Kaila, L. 1997: Rauhoitetut selkärangattomamme. - Baptria 22:20
- Porter, K. 1981: The population dynamics of small colonies of the butterfly *Euphydryas aurinia*. - Väitöskirja, University of Oxford.
- Porter, K. 1982: Basking behaviour in larvae of the butterfly *Euphydryas aurinia*. - Oikos 38:308-312.
- Raatikainen, M. 1986: Muutokset Suomen peltoekosysteemeissä. - Mem. Soc. Fauna Flora Fenn. 62:89-101.
- Wahlberg, N. 1995: Täpläverkkoperhosen (*Melitaea cinxia*) lisääntymisbiologia. - Baptria 20:181-187.
- Wahlberg, N. 1996: Tummaverkkoperhosen (*Melitaea diamina*) elinkierto Suomessa. - Baptria 21:113-118.
- Wahlberg, N., Moilanen, A. & Hanski, I. 1996: Predicting the occurrence of endangered species in fragmented landscapes. - Science 273:1536-1538.
- Warren, M.S. 1994: The UK status and suspected metapopulation structure of a threatened European butterfly, the marsh fritillary *Eurodryas aurinia*. - Biol. Conserv. 67:239-249.

100 vuotta Eero Lankialan syntymästä - Perhostutkimuksen juhluvuosi

Seitsemäntenätoista syyskuuta kuluvana vuonna tulee kuluneeksi sata vuotta Eero Gunnar Löfqvistin syntymästä. Hän tuli ylioppilaaksi 1915 Helsingin normaalilyseosta ja alkoi opiskella lääketiedettä valmistuen lääketieteen lisensiaatiksi vuonna 1925. Hän erikoistui gynekologiaan ja väitteli lääketieteen ja kirurgian tohtoriksi vuonna 1931. Varsinaisen elämäntyönsä hän teki yksityislääkärinä toimien muun muassa Mehiläisen sairaalassa.

Jo koulupoikana hän alkoi harrastaa perhosia ja julkaisi tiedonannon löytämistään *Pieris daplidicesta* Kirkkonummelta vuonna 1914. Perhosharrastus täyttikin laajasti hänen vapaa-aikansa koko loppuelämän ajan. Hän solmi avioliiton sairaanhoitaja Elssi Hanna-Liisa Suominen kanssa, ja hänen puolisonsa osallistui aktiivisesti perhosharrastukseen.

Varsinaisen kesäasumuksensa ympäristö Tuusulassa tuli hyvin tunnetuksi monista hienoista perhoslajeista. Yhdessä nimensä sittemmin Lankialaksi muuttaneet Löfqvistit kävivät retkeilemässä laajalti maamme eri osissa ja olivat tavallaan ensimmäisiä aktiivisesti liikkuvia perhosharrastajia maassamme. Yhdessä mm. V. J. Karvosen ja herrasväki Lindebergin kanssa he vaelsivat Lapin tuntureita, kävivät Ahvenanmaalla, Karjalan kannaksella, Etelä-Suomen lehtoalueilla ja muuallakin.

Hän oli maamme ensimmäisiä pikkuperhosista kiinnostuneita perhosharrastajia ja julkaisi mm. yhdessä V. J. Karvosen kanssa maamme pyralidifaunan 1927. Hän julkaisi lajiselitykset *Aegeria montelli* (1922) ja *Schöyenia glacialis* (1937) ja selvitti maamme *Baptria tibiale* -alalajit vuonna 1937. Lisäksi julkaisi hän useita maalle uusia lajeja laajan keräilyn tuloksina. Eero Lankiala vaikutti aktiivisesti Suomen Perhostutkijain Seuran syntymiseen: hän oli 10.3.1955 päivätyn Suomen Lepidopterologien Kerhon perustamiseen johtaneen kutsun ensimmäinen allekirjoittaja ja lausui kerhon perustavassa kokouksessa syntysanat. Hän osallistui elinaikanaan kaikkiin kerhon kokouksiin ja oli mukana kerhon johtokunnassa aina kuo-

lemaansa saakka 27.4.1958. Lankialat olivat aktiivisesti mukana perhostutkimuksen leviämässä maassamme toimien innostavina ja avuliaisina sekä harrastajien että ammatti-biologioiden parissa. Elssi Lankiala toimi vielä miehensä kuoleman jälkeen preparaattorin toimessa Eläinmuseolla ja toimitti monasti erilaisia lahjoituksia kerhon kokouksiin. Jälkisaadöksissään Lankialat ohjasivat huomattavan osan omaisuudestaan Suomen Perhostutkijain Seuralle käytettäväksi Eero ja Elssi Lankialan rahastona seuran toimintaa tukien. Rahaston säännöt on vahvistettu helmikuun kokouksessa ja julkaistaan toisaalla. Seuran hallitus haluaa muistuttaa tällä juhluvuodella Eero Lankialan huomattavasta elämäntyöstä niin terveydenhuollon kuin perhostutkimuksenkin alalla.

Eero Lankialan perhosjulkaisuja

1922

Eine neue Aegeriidae (Lepid.) aus Finnland - Notulae entomol. 2:82-84

1924

Acronycta strigosa Fabr. new to Finland. - Notulae entomol. 4:57

1927

Löfqvist, E. & Karvonen, V.: Die Pyralidenfauna Finlands - Notulae entomol. 7:33-42

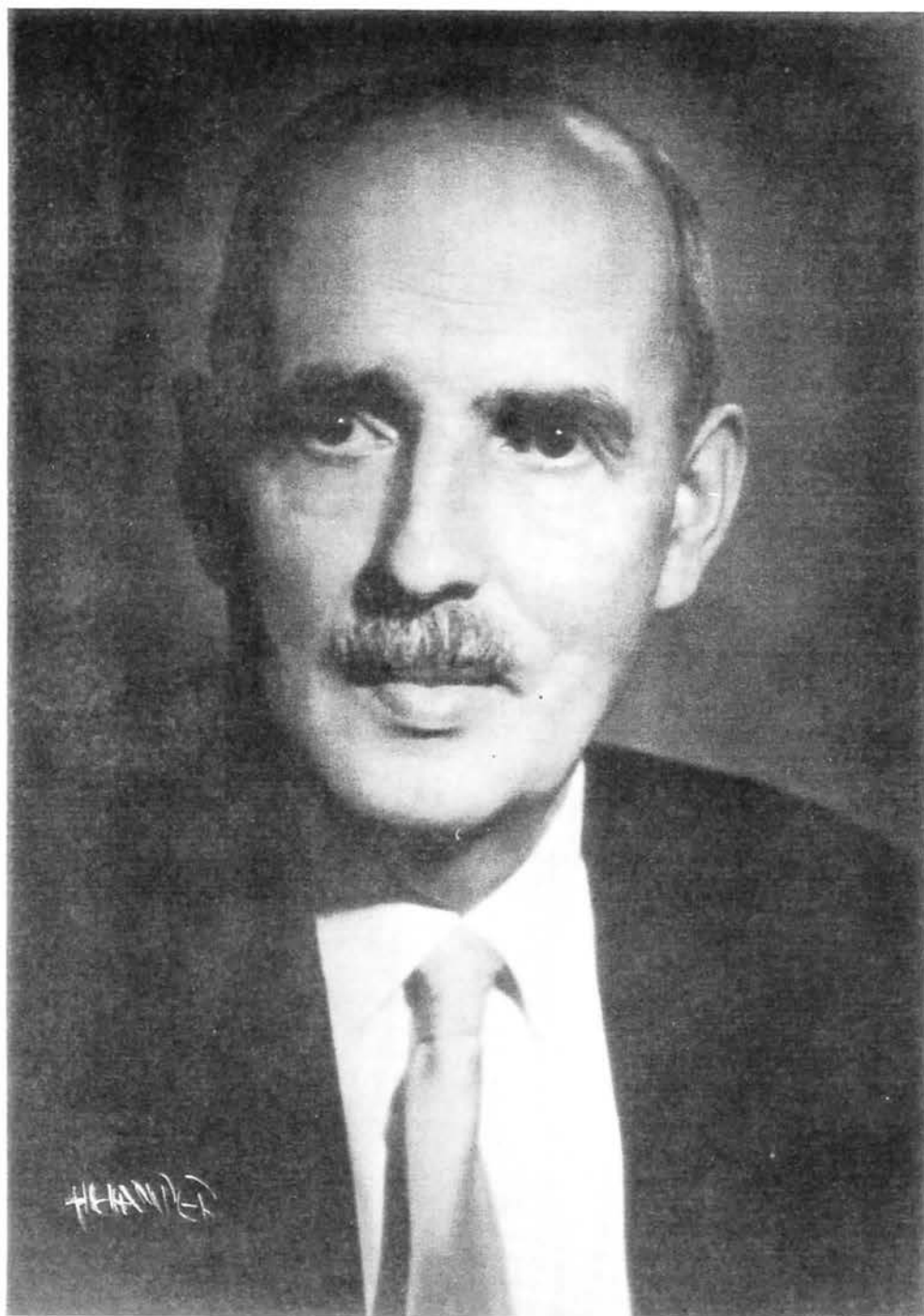
1937

Eine neue *Schöyenia*-Art (Lep. Noctuidae) aus finnische Lappland - Ann. Ent. Fenn. 3:13-17

Die *Baptria tibiale*-Rassen (Lepidoptera, Geometridae) Finnlands - Ann. Ent. Fenn. 3:121-131

Ein wenig bekanntes Büchlein über schwedische Schmetterlinge: Joh. Rudolph: Skandinaviska fjärilar H. 1. Hudiksvall, 1887. - Ann. Ent. Fenn. 3:223-224

Lankiala, E. & Karvonen, V. J.: *Crambus jucundellus* H. S. new to Finland - Ann. Ent. Fenn. 3:231-233

1938

Coleophora aereipennis Wck. (Lep. Coleophoridae) in Finnisch-Lappland gefunden. - Ann. Ent. Fenn. 4: 59-62, 4:122

Pyrausta ciliaris Hbn. new to Finland - Ann. Ent. Fenn. 4:264-267

1940

Argyroploce oblongana Hw. - Notulae entomol. 20:83

Adaina microdactyla Hbn. and *Phlyctae-noides palealis* Schiff. new to Finland - Ann. Ent. Fenn. 6:163,166

1941

Agrotis norvegica Stgr. - Notulae entomol. 21:142

Plutella porrectella L. - Notulae entomol. 21:141

1943

Laspeyresia cornocopia Tgstr. from East Carelia - Notulae entomol. 23:164

1944

On the distribution of some races of Macrolepidoptera in our country - Notulae entomol. 24:40

Homeosoma sinuellum Fabr. and *Tinea semifulvella* Hw. new to Finland - Notulae entomol. 24:41-42

1945

Parnassius apollo L. f. Grönblomi n.f., *Pyrausta nubilalis* Hbn. new to Finland, *Rhyacia rubi* View. f. *florida* Schranck and *Eumichtis adusta* Esp. f. *baltica* Hw. - Notulae entomol. 25:92

Gelechia petasitae Pfaffensteller new to Finland - Notulae entomol. 25:175

1947

Pyrausta sticticalis Guen. new to Finland - Notulae entomol. 27:122

1948

Salebria adelphella Fabr. new to Eastern Fennoscandia, *Borkgausenia obscurella* Brandt, *Crambus nemorellus* Hb., *Oecophora sulphurella* Fabr. and *Talaeporia politella* O. after Gunther all found in Aunus - Notulae entomol. 28:122

1952

Aplecta tincta Brehm, *A. nebulosa* Hfn. and *Triphaena pronuba* L. In 1951 - Notulae entomol. 32:161

Hylophilina bicolorana Fuessl and *Euzophera pinguis* Hw. new for Finland - Notulae entomol. 32:169

The geographical variability in *Crambus desertellus* - Notulae entomol. 32:169

1953

Synaphe angustalis Schiff. new to Finland - Notulae entomol. 33:24-25

1954

Peronea roscidana Hb. new for Finland - Notulae entomol. 34:90

1955

Pyrameis atalanta L. (Lep. Nymphalidae) Enontekiön Lapissa - Ann. Ent. Fenn. 21:196

Tiedotuksia jäsenistölle

Kokouksia

Suomen Perhostutkijain Seuran kuukausikokoukset pidetään Helsingin yliopiston Ekologian ja systematiikan laitoksen suuressa luentosalissa (Pohj. Rautatiekatu 13). Kokoukset alkavat klo 18.30. Tuleva kokousohjelma on seuraava:

Toukokuu 14.5.

Yöperhosseurannan tulokset 1996. Antti Aalto: Keräilystä ulkomailla. Jäsenkyselyn tulokset ja palkinnon arvonta.

Syyskuu 17.9.

Reijo Siloaho: Alavuden luonto ja perhoslajisto.

Lokakuu 8.10.

Henry Holmberg: Lapin havainnot 1997. Lisäksi stipendiaattien lyhyitä raportteja.

Jäsenistö

Tammikuun kokouksessa 15.1.97 hyväksyttiin uusiksi jäseniksi joulukuussa ehdotetut Lauri Friman, Erkki Heinänen ja Christian Lundén.

Helmikuun kokouksessa 12.2.97 hyväksyttiin uusiksi jäseniksi tammikuussa ehdotetut Jukka Räsänen ja Juha Vastapuu.

Maaliskuun kokouksessa 12.3.97 hyväksyttiin uusiksi jäseniksi helmikuussa ehdotetut Jari Aaltio, Paavo Hamunen, Seppo Kauppinen ja Seppo Löfgren.

Stipendit 1997

Tomi Mutanen 2.500 mk Perä-Pohjolan lajiston tutkimiseen ja *Lampronia standfus-siellan*, *Capricornia boisduvalianan* ja *Titanio schrankianan* ekologian selvitykseen.

Atte Komonen 3.500 mk matkakuluihin Etelä-Ranskaan keräämään verkkoperhosten loisia.

Matti Ahola, Jari Junnilainen, Jari Kaitila & Kari Nupponen 24.000 mk Etelä-Uralin tutkimusretkeen heinäkuussa 1997.

Jukka Jalava & Jaakko Kullberg 7.000 mk Verhojanskin vuoristoon Itä-Jakutiaan tehtävän tutkimusretken matkakuluihin.

Baptrian ilmestymisaikataulu

Nu- mero	Ilmestymisaika	Artikkelien viimeinen jättöaika	Tiedotusten viimeinen jättöaika
3/97	syyskuun alku	1.7.	24.7.
4/97	joulukuun alku	26.9.	17.10
1/98	maaliskuun alku	1.1.	15.1.
2/98	toukokuu	6.3.	28.3.

Havaintolomakkeiden palauttaminen

1. Makrotiedonannot - Seppo Revolle (joulukuun puoliväliin mennessä palautetut lomakkeet ehtivät Baptrian yhteenvetoon).

2. Mikrotiedonannot - Lauri Kailalle.

3. Uhanalaishavainnot - Marko Mutaselle

4. Vaeltajahavainnot - Kauri Mikkolalle.

5. Macrolep- ja Microlep-kartoitukset - Larry Huldennille.

6. Päiväperhosseuranta - Olli Marttilalle (marraskuun loppuun mennessä palautetut lomakkeet ehtivät Baptrian yhteenvetoon).

7. Lapin havainnot - Henry Holmbergille.

Valtakunnallisen yöperhosseurannan 3. vuosiraportti (3 Nocturna Annual Newsletter 1995) ilmestynyt

Raportin voi ostaa tai tilata Suomen ympäristökeskuksesta, Kesäkatu 6, puh. 09-4030 0100, fax 09-4030 0190. Kirjalliset tilaukset osoitteeseen: Suomen ympäristökeskus, PL 140, 00251 Helsinki. Raportin hinta on 68 mk (sis. alv:n).

Huomio Saaristomerellä liikkuneet!

Saaristomeren kansallispuistossa on aloitettu alueen perhoslajistoa käsittelevän raportin tekeminen EU:n rahoituksen turvin. Raportin pohjatiedoiksi tarvitaan mahdollisimman kattavat tiedot perhoslajien esiintymisestä kansallispuiston yhteistoiminta-alueella. Kansallispuiston toimistossa olevien havaintojen lisäksi varmasti monilla on tietoja alueen perhoslajistosta. Jos sinulla on

miltä tahansa alueen saarelta tietoja mistä tahansa perhostesta, kuulut tämän tietopyynnön kohderyhmään. Mikäli kuulut kohderyhmään ja haluat edistää tätä hanketta, niin toivon mahdollisimman pikaista vastausta, sillä mitä nopeammin tiedot ovat koossa, sitä nopeammin voidaan raporttia alkaa kirjoittaa. Tämän raportin onnistuminen takaa osaltaan lisärahoituksen saannin EU:lta, josta osa kootuu perhostenkin hyväksi!

Marko Nieminen
Punamäenpolku 1 F 95, 00300 Helsinki
puh. 09-4361619, fax. 09-1917492
sähköposti: maniemini@helsinki.fi

PS. Yhteistoiminta-alueen rajat ovat seuraavat. Etelässä avomeri, lännessä Ahvenanmaan raja (Jungfruskärille asti pohjoisessa), pohjoisessa Korppoon ja Nauvon pääsaarien eteläpuoli sekä idässä Dragsfjärdin ja Hangon länsipuoli (Hiittinen ja Rosala eivät kuulu alueeseen).

Hoitotalkoot Haminassa

Tervetuloa nyhtämään vadelmanvarsia hyvässä seurassa lauantaina 6.9. Järjestämme ilmaisen majoituksen, mikäli jääät paikalle vielä sunnuntaiksi. Talkoot järjestetään yhdessä Maailman Luonnonsäätiön WWF perhostyöryhmän ja paikallisten luonnonsuojeluyhdistysten kanssa. Paikka on mm. seuraavien harvinaisten perhosten elinympäristöä: *Bucculatrix ratisbonensis*, *Metzneria santolinella*, *Cochylidia richteriana*, *Udea elutalis*, *Eupithecia pernotata* ja *Cucullia argentea*. Ilmoittaudu Jari Kaitilalle puh. 09-876 9406, Olavi Blomsterille puh. 03-784 4246 tai Pekka Robert Sundellille puh. 09-2415 450 elokuun loppuun mennessä.

Suuri tarve ja tuska!

Unkarilaisilta Nepalín kävijöiltä on saatu museollemme suurenmoinen aineisto yökkösiä, joukossa kymmenittäin paratyyppejä. Vaikka kyseessä ei ole suoranainen vaihto, heimoveljemme olisivat iloisia pohjoisista lajeista, mm. *Sympistis*-lajeista. Yksilöiden kunnon pitää olla hyvä, mutta ne voivat olla levittämättömiä. Vaihtoyhdistyksessä ei ole, kuka auttaa?

Kauri Mikkola
puh. 09-1917431
fax 09-1917443

Hierakkalehtimittarin (*Scopula corivalaria*) tallennuslupaa haetaan

Suomen Perhostutkijain Seuran suojelutoimikunta on päättänyt hakea seuran jäsenille ympäristöministeriöltä lupaa rauhoitetun hierakkalehtimittarin (*Scopula corivalaria*) tallentamiseen. Lajin ensimmäinen suomalainen havainto on Hankoniemeltä vuodelta 1951, vaikka laji ilmoitettiin Suomelle uuteen vasta vuonna 1970 toisen, Lohjan Vaanilasta 1964 tallennetun yksilön perusteella. 1970-luvulla lajista tehtiin muutamia yksittäislöytöjä Virolahdelta ja Tvärminnestä. 1982 Hankoniemeltä Harparskogin alueelta todettiin ensimmäisen kerran paikallinen populaatio, jonka todettiin myöhemmin esiintyvän vain noin hehtaarin kokoisella alueella. Laji on arvioitu Suomessa vaarantuneeksi Uhanalaiskomitean mietinnössä. Vuodesta 1988 laji on ollut Suomessa rauhoitettu.

1996 "Suomen Uhanalaiset Perhoset" -kirjaa varten tehdyssä uudessa arvioinnissa WWF:n perhostyöryhmä laski lajin uhanalaisluokitusta ja arvioi lajin nyt silmällä pidettäväksi, harvinaiseksi lajiksi. Keskeisenä syynä uhanalaisluokituksen laskemiseen olivat Suomen lähialueilla tehdyt uudet havainnot lajin elinympäristöistä, biologiasta ja lentokäyttäytymisestä. Uuden tietämyksen valossa nyt myös yksittäisten havaintojen arvioitiin merkitsevän populaatiota lähellä pyydystyspaikkaa. Vuonna 1996 lajista tehtiin jälleen yksi havainto Virolahdelta. Yksi koirasyksilö todettiin valorysämatyypistä, joka oli kerätty lajille soveltuvan kosteikkohabitaaatin reunasta. Lisäksi jo 1960-luvulla tallennettuja yksilöitä löytyi sekä Täcktömistä että Pyhtään Munapirtistä (yhteensä 5 yksilöä).

1980-luvulla Väisänen teki laajan selvityksen lajin elintavoista Hangon Harparskogissa. Väisänen kertoo aikuisen lentävän ilta-hämärissä noin metrin korkeudella (kuten lajia muistuttava luhtalehtimittari (*S. immutata*)), mutta uusien havaintojen mukaan perhoset lentävät selvästi matalammalla, korkeamman ruohovartisen kasvillisuuden seassa. Lajin lentotapa on suoraviivaisempi ja nopeampi kuin *S. immutatan*. Uudet havainnot myös tarkentavat kuvaa hierakkalehtimittarin elinympäristöstä. Myös ne on tehty kosteikoissa tai kosteilla niityillä, joiden kasvillisuus muistuttaa elinympäristökuvasta Harparskogista. Biotooppien kasvillisuudessa on kuitenkin havaittavissa myös selviä eroavaisuuksia. Sen sijaan elinympäristöjen

mikroilmasto näyttää olevan aina hyvin samankaltainen. Parhaat alueet ovat aina pienimuotoisia, suojaisia kosteikkolaikkuja. Näin myös silloin, kun lähistöllä on suorialaisempia, kasvillisuuden puolesta aivan samankaltaisia elinympäristöjä. Aikuisten on havaittu lentävän vain auringon laskun aikaan. Havaintojen perusteella voi olettaa, että lajin houkuttelu valolla on Suomen valoisina kessäinä varsin tuloksetonta. Munista kasvatetut toukat ovat osoittautuneet polyfageiksi syöden monien kasvien kuituvia lehtiä.

Suomessa esiintyy joukko *Scopula corvivalaria* muistuttavia lajeja, joista yleinen ja melko muunteleva *S. immutata* on erityisen samankaltainen. Virhemäärityksiä olkikulmumittariksi (*Idaea sylvestraria*) on myös tapahtunut. Levitetyn, hyväkuntoisen yksilön määrittäminen vertaamalla kokoelmayksilöihin on kokencelle perhosharrastajalle usein melko helppoa, mutta levittämätömistä tai huonokuntoisista yksilöistä määrittäminen onnistuu aina edes kaikkein parhailta asiantuntijoilta. Monet harvoista Suomesta tavatuista yksilöistä on määritetty vasta tallentamisvuoden jälkeen. Erityisen vaikeaa määrittäminen on elävästä yksilöstä, joka havaitaan usein jatkuvassa liikkeessä ja heikossa valaistuksessa. Koska valtaosa harrastajista tuskin pystyy luonnossa lajia tunnistamaan, ilman mahdollisuutta tallentaa näyteyksilöitä lajin todellista levinneisyyttä ja uhanalaisuutta ei voida tehokkaasti selvittää. Tallennuslupaa on anottu kolmeksi vuodeksi kuluva vuodesta alkaen. Hangon Harparskogin esiintymän laajuus ja sijainti tunnetaan hyvin, joten alueen populaatio päätettiin jättää lupa-annoksen ulkopuolelle.

Lausunto malinkaapuyökkösestä (*Cucullia absinthii*)

Seuramme suojelutoimikunta on antanut Uudenmaan Ympäristökeskukselle lausunnon malinkaapuyökkösen (*Cucullia absinthii*) esiintymisestä Hankoniemellä ja lajin suojelun tarpeesta.

Malinkaapuyökkönen on kuivien ja lämpimien paikkojen laji, joka suosii vanhoja kulttuuripaikkoja ja joutomaita. Hankoniemellä lajin pääasiallisia esiintymipaikkoja ovat ratavarsien lämpimät vallit ja muut nk. joutomaat. Näiden alueiden voimakas ja äkillinen muuttaminen kaventavat perhosen selviytymismahdollisuuksia Hankoniemellä. Suomessa malinkaapuyökkönen elää Hangon ja Ahvenanmaan välisellä alueella lou-

naisella rannikkoalueella, ja sen esiintymisrunsaus vaihtelee eri vuosien välillä. 1990-luvulta perhonen tunnetaan ainakin kuudesta paikasta: Hangosta, Nauvosta, Rosalasta, Taalintehtaalta, Utöstä ja Öröstä. Laji tavataan useimmiten toukkana, joka elää malilla (*Artemisia absinthium*) ja pujolla (*A. vulgaris*).

Lausunnossa kehoitetaan ottamaan lajin elinympäristöt huomioon maarakentamisen yhteydessä. Näin voidaan tehdä sijoittamalla siirrettävä maa-aines niin, ettei sillä peitetä lajille sopivia elinpaikkoja ja jättämällä syntyvät uudet hiekka- tai soramaat saveamatta ja istuttamalla niille kasveja, jolloin syntyisi korvaavia elinpaikkoja.

Keräilysuositukset 1997

Seuraavia lajeja ei tulisi kerätä lainkaan vaihtoon ja muutenkin tallettaa vain muutamia yksilöitä kerrallaan:

Isoprichtis anthemidella toukkana & kotelona

Metzneria santolinella toukkana & kotelona

Caryocolum tischeriellum toukkana

Lamellocossus terebran -elinpuita ei tule kaataa

Oidaematophorus rogenhoferi toukkana

Zygaena filipendulae mantereelta

Zygaena lonicera mantereelta

Pyrgus andromedae

Hesperia comma

Colias nastes

Colias hecla

Lycena helle

Cupido minimus täysrauhitus 1997

-näyteyksilön voi tallettaa uusilta löytöpaikoilta, mikäli on epävarma lajin määrittämisestä

Apatura iris

-ei syöttirysä tms. pyyntiä lajin tunnetussa esiintymässä Pohjois-Kirkkonummella

Melitaea cinxia mantereelta

-täysrauhitus myös Ahvenanmaalla 1997

-havainnot Ahvenanmaan ulkopuolelta muu-
seolle

Maniola jurtina mantereelta

Pseudopanthera macularia

Hyphoraia aulica

Cucullia absinthii toukkana

Cucullia argentea toukkana

Suojelutoimikunta & Suomen Perhostutkijain Seuran hallitus

Toimintakertomus Suomen Perhostutkijain Seuran 42. toimintavuodelta 1996

Seuran toimintamuodot ovat säilyneet pääosin ennallaan, ja toiminta on jatkunut vilkkaana. Eero ja Elssi Lankialan perintönä saatu omaisuus on kohottanut Seuran taloudellisia toimintaedellytyksiä merkittävästi.

Jäsenistö

Seuraan kuului vuoden alussa 879 jäsentä ja 42 alle 15-vuotiaasta jäsenehdokasta. Vuoden lopussa jäsenmäärä oli 867. Jäsenistö jakautui seuraavasti: kunniajäseniä 8, ainaisjäseniä 25, varsinaisia jäseniä 774, perhejäseniä 11, kirjeenvaihtajajäseniä 26 ja vapaakappaleen saajia 23. Lisäksi alle 15-vuotiaita jäsenehdokkaista oli 40. Seuran hallituksen tietoon ovat tulleet seuraavat kuolemantapaukset: Leif Ekholm, Elssi Lankiala, Mikko Raatikainen, Juhani Sunela ja Esko Thuren.

Jäsenmaksut ovat olleet: varsinainen jäsen 100 mk, perhejäsen ja alle 15-vuotias jäsen ehdokas 50 mk sekä ainaisjäsen 15 kertaa varsinaisen jäsenen jäsenmaksu. Liittymismaksu oli 30 mk.

Hallitus ja toimihenkilöt

Hallituksen kokoonpano oli seuraava: puheenjohtaja Antti Aalto, varapuheenjohtaja Rauno Väisänen, sihteeri Juha Pöyry, rahastonhoitaja Risto Martikainen sekä jäsenenä Christer Hublin, Lauri Kaila ja Magnus Landtman.

Hallitus kokoontui kolmetoista kertaa vuoden 1996 aikana. Seuran toimintaan liittyvien rutiiniasioiden lisäksi on käsitelty mm. Lankialoiden testamenttia, Seuran toiminnan kehittämistä uudessa taloudellisessa tilanteessa, Seuran sääntöjen uudistamista, suojeleusasioita, perhosharrastuksen etiikkaan liittyviä kysymyksiä ja uutta harrastusohjeistoa, perhosatlasprojektiä, Entomologica Fennican tilannetta sekä Baptriaa ja sen supplementtiosia.

Hallituksen apuna toimi neljä toimikuntaa. Näiden kokoonpano vuonna 1996 oli seuraava:

Taloustoimikunta (3 kokousta): Kauko Helomaa, Risto Martikainen, Mikael Sinervirta ja Jorma Wettenhovi.

Julkaisu-toimikunta: Lauri Kaila, Mikko Kuussaari ja Päivö Somerma.

Eettinen toimikunta (9 kokousta): Tari Haahtela, Christer Hublin, Markku Saarikoski ja Pekka Robert Sundell.

Tieteellisen perhostutkimuksen edistämisrahaston hoitokunta: Matti Ahola, Kauko Helomaa, Arno Kullberg ja Magnus Landtman.

Kirjastonhoitajana on toiminut Jorma Wettenhovi ja toisena kirjastonhoitajana Ari Uusimäki, Baptrian päätoimittajana Päivö Somerma, toimitussihteerinä Mikko Kuussaari ja erikoisnumeroiden toimittajana Marko Nieminen, keräilytarvikkeiden välittäjänä Mikael Sinervirta, makrotiedonantossihteerinä Seppo Repo, mikrotiedonantossihteerinä ja uhanalaisvastaavana Lauri Kaila (marraskuusta alkaen Marko Mutanen) sekä toisena sihteerinä Henry Holmberg. Jäsenrekisteriä ylläpiti Viestipaino Oy. Tilintarkastajina ovat toimineet Erkki Franssila ja Bo-Göran Kumlander, varalla Aaro Kaila ja Vesa Lepistö.

Seuran toiminnan suunnittelukokous, johon osallistui Seuran nykyisiä ja aiempia virkailijoita pidettiin Silja Festivalilla 24-25.8.1996.

Kunnianosoitukset

Suomalaisen perhostutkimuksen 16. vuosipalkinto myönnettiin Juha Pöyrylle artikkelista Ilkka Hanski, Juha Pöyry, Timo Pakkala & Mikko Kuussaari 1995: Multiple equilibria in metapopulation dynamics (*Nature* 377: 618-621).

Perhostutkijain Seuran kultainen ansiolevy myönnettiin Walter Hackmanille ja Seuran hopeinen ansiolevy Seppo Kontiokarille.

Julkaisut ja tietojen keruu

Jäsenlehti Baptria ilmestyi neljänä B 5 - kokoisena numerona. Vuosikerran laajuus oli 154 sivua. Lisäksi julkaistiin yksi supplementtiosa, laajuudeltaan 71 sivua. Lehden julkaisemiseen ei saatu tukea Suomen Akatemialta.

Yhteistyönä muiden hyönteistieteellisten yhdistysten kanssa toimitettu Entomologica Fennica ilmestyi neljänä numerona. Vuosikerran laajuus oli 206 sivua. Seuraa edusti Entomologica Fennica ry:ssä Kauri Mikkola varamiehenään Mikko Kuussaari.

Aikaisempien vuosien tapaan on kerätty tietoja mm. päiväperhosista, uhanalaisista lajeista, perhosvaelluksista, harvinaisuuksista, Lapin havainnoista ja toisen sukupolven havainnoista. Lisäksi Kauri Mikkola keräsi tietoja Suomen suurperhoslajien levinneisyydessä vuoden 1961 jälkeen tapahtuneista muutoksista. Yhteenvetoja tietojenkeruuhankkeiden tuloksista on julkaistu Baptriasa.

Maallemme uusina ilmoitettiin 11 perhoslajia: *Phyllonorycter pyrifoliellus*, *Coleophora limosipennella*, *Ypsolopha hazariella*, *Y. sarmaticella*, *Ancyliis achatana*, *Everes al-cetas*, *Hadena luteago*, *Hoplodrina ambigua*, *Lacanobia splendens*, *Cucullia fraterna* ja *Shargacucullia* sp. (vielä kuvaamaton *S. lychnitista* muistuttava laji).

Kokoukset

Seuran kuukausikokoukset pidettiin Helsingin yliopiston Ekologian ja systematiikan laitoksen isossa luentosalissa. Esitelmien aiheet olivat:

- 17.1. Osmo Peltonen: Mäntyharjun seudun perhosfauna kesällä 1995. Paneelikeskustelu perhoskeräilyn etiikasta ja negatiivisista ilmiöistä (puheenjohtajana Rauno Väisänen).
- 14.2. Sakari Kerppola & Lauri Kaila: Mikrotiedonannot 1995.
- 13.3. Jukka Jalava & Jaakko Kullberg: Keräilyä Tannu-Tuvan aroilla 1995.
- 10.4. Niklas Wahlberg: Tummaverkko-perhosen (*Melitaea diamina*) tulevaisuus Tampereen seudulla. Pekka Vakkari & Kauri Mikkola: Melanismikatsaus 1995.
- 8.5. Jari-Pekka Kaitila: Perhosretki Puolaan 1995. Reima Leinonen: Yöperhosseuran tuloksia 1995.

- 18.9. Eero ja Elssi Lankialan muistokokous.
- 9.10. Marko Mutanen: Pohjois-Pohjanmaan mikroista. Henry Holmberg: Lapin havainnot 1996.
- 13.11. Kauri Mikkola: Sääkatsaus ja vael-tajahavainnot vuonna 1996. Jaakko Kullberg: Makrotiedonannot 1996.
- 11.12. Markus Lindbrg: Arizonan perhosista.

Yhdeksän kuukausikokouksen keskimääräinen osanottajamäärä oli 82 (lisäystä edellisvuoteen 4 henkilöä). Sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 13.3.1996 ja syyskokous 11.12.1996.

Yhteistyö

Uhanalaisten perhosten seuranta ja yöperhosseuranta on jatkettu yhteistyössä Suomen Ympäristökeskuksen kanssa. Yhteistyössä Luonnontieteellisen keskusmuseon Eläinmuseon kanssa on aloitettu suurperhosatlaskirjan valmistelu. Päiväperhosseuranta on jatkunut yhteistyönä Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutin kanssa.

Heinolassa järjestettiin pikkusiniisiin (*Cupido minimus*) esiintymispaikkojen hoitotalkoot 25.-26.5. ja 7.9.1996 yhteistyössä Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistyksen, WWF:n ja maanomistajien kanssa.

Seuran edustajat osallistuivat Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutissa 9.10.1996 järjestettyyn Perhostutkimus Suomessa -symposiumiin.

Stipendit ja muu rahallinen tuki

Stipendejä ja muuta rahallista tukea myönnettiin seuraavasti:

Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutille 5.000 mk päiväperhosseurannan kuluihin.

Entomologica Fennica ry:lle 10.000 mk julkaisuvaihdon turvaamiseksi vuonna 1996 sekä tilaustuki Seuran jäsenille vuodelle 1997.

Eläinmuseolle 66.000 mk suurperhosatlak-sen valmisteluun vuonna 1997.

Anomogyna-alasuvun revision värikuvatauluihin ja tilaamiseen jäsenistölle 26.000 mk.

Heinolan pikkusiniisipitalkoisiin 3.000 mk

Muu toiminta

Kirjaston toiminnasta on erillinen kertomus. Keräilytarvikkeiden välitystä jäsenille on jatkettu entiseen tapaan. Täpläverkkoperhosen (*Melitaea cinxia*) ja pikkusiniivien (*Cupido minimus*) tilapäiset rauhoitusosuutukset olivat voimassa vuonna 1996. Lounais-Suomen ympäristökeskuksen pyynnöstä suositeltiin jäsenistölle keräilyä pidättäytymistä Ruissalossa 15.7.1996 asti.

**SPS:n tuloslaskelma ja tase
1.1.-31.12.1996****Tuloslaskelma**

VARSINAINEN TOIMINTA

Tuotot:

Muut varsinaisen toiminnan tuotot:

- Tarvikevälitys	115.041
- Kirjamyynti	117.095
- Baptrian tuotot	16.125
- Muut tuotot	7.790

Kulut:

- Tarvikehankinnat	198.069
- Toimistokulut	37.963
- Näyttelyt ja kokoukset	29.385
- Baptrian kulut	91.216
- Muut vars. toim.menot	13.219
KULUJÄÄMÄ	- 113.801

VARAINHANKINTA

- Korko- ja sijoitustuotot	15.635
- Jäsenmaksut	78.045
TUOTTOJÄÄMÄ	- 20.121
POISTOT KALUSTOSTA	- 1.929
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	- 22.050

Tase

VASTAAVAA

Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	
- Kalusto	4.502
- Osakkeet ja osuudet	8.538
Vaihto- ja rahoitusomaisuus	
- Aineet ja tarvikkeet	153.641
- Saamiset	48.105
- Rahat ja pankkisaamiset	277.660
VASTAAVAA YHTEENSÄ	492.448

VASTATTAVAA

Oma pääoma	500.669
- Tilikauden alijäämä	- 22.050
Oma pääoma yhteensä	478.618
Vieras pääoma	
- Siirtovelat	13.830
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	492.448

Eero ja Elssi Lankialan rahasto

Seuran hallussa oli 31.12.1996 Eero ja Elssi Lankialan rahaston varoja 5.161.307 mk.

Lähetä lomake (tai sen kopio) osoitteella: Mikael Sinervirta, Kolehmaisenk. 3-5 A 1, 11100 Riihimäki, tai tuo se SPS:n kokoukseen.

Tiedustelut puh. 019-719595 arki-iltaisin klo 18 - 21.30.

Hinnat ovat sitoumuksetta ja muuttuvat hankintahintojen muuttuessa.

Postiennakolla toimitettaessa lisätään kulut 50 mk/lähetys, myös jälkitoimituksiin

Sukunimi
Etunimi
Lähiosoite
Postitoimipaikka
Puh. koti
Puh. työ

noudetaan kokouksessa / 199

lähetetään postiennakolla (ei lamppuja, lasikantisia laatikoita eikä myrkkyyä)

puuttuvat tavarat

saa jälkitoimittaa

saa jäädä toimittamatta

Artikkeli

Hyönteisneula (tshekk.) No 000

No 00

No 0

No 1

No 2

No 3

No 4

No 5

Mikroneula (itäv.) 0,10 mm

Mikroneula (tshekk.) 0,15 mm

0,20 mm

Etikettineula

Mikroskooppilasi 76 x 26 mm

Peitelasi 18 x 18 mm

Kiinnityspahvi kovakuor. 4 x 11 mm

7 x 17 mm

12 x 20 mm

pakk määrä mk/pakk mk yht

100		15	
1000		130	
100		15	
1000		130	
100		15	
1000		130	
100		15	
1000		130	
100		15	
1000		130	
100		15	
1000		130	
500		65	
500		65	
500		65	
500		25	
50		15	
100		15	
100		5	
100		5	
100		5	
yht mk			

Artikkeli		määrä	mk/kpl	mk/yht
Putkilamppujärjestelmä	2x40W UVA putkilla		990	
Varaputki	40W UVA 60 cm		52	
Elohopealamppu, kirkas	80 W		60	
	125 W		60	
Sekavalolamppu	160 W		50	
	500 W E40		220	
Aurinkolamppu	300W E27 UV		200	
Kuristin	80/125 W		120	
	250 W		210	
Kellokytkin	Theben		100	
Hämäräkytkin ilman johtoja	Strömfors		210	
Suurennuslasitaskulamppu			40	
Atulat, suora kärki, eritt. terävä			120	
- suora kärki, terävähkö			35	
- kulmakärki, terävähkö			35	
Levityslautaa, palsaa	mikro: 1,5mm x 30cm		30	
	No 1: 2 mm x 30 cm		30	
	No 2: 4 mm x 30 cm		30	
	No 3: 6 mm x 30 cm		30	
	No 4: 8 mm x 30 cm		30	
	No 5: 11mm x 30 cm		35	
	No 6: 14mm x 30 cm		35	
Haavi, taitettava, ei vartta	valk. ø 40 cm		100	
	valk. ø 50 cm		110	
	musta ø 40 cm		80	
	musta ø 50 cm		100	
Haavin varsi, teleskooppi	43 - 80 cm		70	
(sopii mustiin haaveihin)	43 - 150 cm		120	
	110 - 550 cm		290	
Varastolaatikko (musta)	24 x 30 cm		60	
	(musta) 15 x 18 cm		40	
	lasikansi 30 x 40 cm		90	
Mikroskooppilasien säilytysltk 50 lasille			70	
Dichlorvos-kokoelmamyrkky		50 ml	15	
Neulakuppi edellistä varten		10 kpl	75	
Vaihtopisteluetelo 1996			45	
			yht mk	
			edell. sivu mk	
			toim.kulut mk	
			loppusumma	

Ohjeita kirjoittajille

Yleisiä ohjeita

Vaikka Baptria sisältää ensisijaisesti perhosia käsitteleviä artikkeleita, voidaan myös muita hyönteisryhmiä koskevia kirjoituksia tarpeen mukaan julkaista. Artikkeleiden sisältöä ei rajata, pääpaino on kuitenkin faunistisilla ja ekologisilla töillä. Lehdessä julkaistaan myös Suomen Perhostutkijain Seuran kokouksesitelmiä ja seuran tiedotuksia.

Teksti, jonka tulee olla hyvää yleiskielä, voidaan kirjoittaa joko suomeksi tai ruotsiksi. Tekstin alkuun on mahdollisuuksien mukaan laadittava englanninkielinen lyhennelmä ja ruotsinkielisten tekstien yhteyteen myös suomenkielinen lyhennelmä. Enintään 150-sanaisen lyhennelmän tulee sisältää tekstin oleelliset kohdat.

Kirjoittamisen teknisiä ohjeita

Käsitteilyohjelmaa erillisine kuvineen, kuvateksteineen ja taulukoineen jätetään päätoimittajalle tämän ohjeiston mukaisesti valmisteltuna kolmena puhtaaksikirjoitettuna kappaleena. Käsitteilyohjelmassa on käytettävä kaksoisriviväliä, jotta tekstin sekaan mahtuu korjauksia ja kommentteja. Toimitukselle jätettävissä teksteissä on vältettävä käsin tehtyjä korjauksia. Mikäli käsitteilyohjelmaa on tehty tekstinkäsittelylaitteella (tähän tulisi pyrkiä), tulee levykkeen lisäksi toimittaa paperitulos. Matriisikirjoittimella tulostetun tekstin tulee olla ns. laatu jälkeä (NLQ).

Tekstinkäsittelyohjelmaa käytettäessä kappaleet erotetaan ylimääräisellä rivinvälillä. Tekstiä ei sisennetä kappaleiden aluissa välilyönneillä, eikä välilyöntinäppäintä muutoinkaan saa käyttää kuin sarakojen välissä yhden kerran. Taulukot laaditaan sarakemallilla tai ohjelman muotoilukomennoilla.

Kun teksti toimitetaan levykkeellä, tulee levykkeeseen merkitä kirjoittajan ja työn nimi. Lisäksi merkitään tietokonetyyppi (PC/MAC), käytetty ohjelma ja sen versio.

Huomaa erityisesti seuraavat seikat

Koiras- ja naarasmerkkien paikalla teksteissä tulee käyttää sellaisia erikoismerkkejä, joita ei tekstissä muuten esiinny. Tällaisia ovat usein esim. #, @, £ ja \$. Tekstin mukana on oltava selvitys siitä, millä merkillä koiras- ja naarasmerkki on korvattu. Yksi naaras tai koiras merkitään yhdellä merkillä, kaksi tai useampia kahdella merkillä (esim. 1£, 3££, 1\$ ja 7\$\$). Yksilö lyhennetään ex. ja monta yksilöä exx. Auktoireita ei pääsääntöisesti käytetä. Ne ovat kuitenkin välttämättömiä teksteissä, jotka ovat luonteeltaan systemaattisia. Lajistollisten sekaannusten välttämiseksi tekstissä tulee mainita, minkä nimistön mukaisista lajinimistä on kysymys. Alalajinimi, lajinimi ja suku kursivoidaan (alleviivataan) tekstissä. Ylemmän tasoisia taksonia tai aberraatioita ja forma ei kursivoida. Kursivointi voidaan korvata tekstinkäsittelyohjelman alleviivauksella. Jos käsitteilyohjelman alleviivaus teh-

dään kynällä, tulee toimitukseen jättää yksi alleviivamaton (kursivoimaton) käsitteilyohjelman kopio. Kursivointi tehdään oheisten esimerkkien osoittamalla tavalla. Taivutusmuotoja, joissa nimen sanavartalo muuttuu tulee kuitenkin välttää. *Acrotographa gamma* - *Autographa gamma* *Acherontia atropos* *Acherontia atropoksen*. Suomenkielen sääntöjä välilyönneistä välimerkkien yhteydessä tulee noudattaa.

Kuvat ja taulukot

Taulukoiden, jotka numeroidaan, tulee olla joko palstan(65 mm) tai sivun(135 mm) levyisiä, rakenteeltaan yksinkertaisia ja ymmärrettävissä olevia varsinaiseen tekstiin tutustumatta. Kaikkiin taulukoihin on viitattava myös tekstissä.

Kaikki kuvat (kartat, piirrookset, diagrammit jne.) nimetään kuviksi, numeroidaan arabialaisin numeroin ja varustetaan kuvatekstillä. Kuvien eri osat erotetaan toisistaan isoin kirjaimin. Kirjoituksissa ei saa olla kuvia, joihin ei tekstissä viitata. Kuvat tulee suunnitella siten, että ne voi muuttaa joko palstan (65 mm) tai sivun (135 mm) levyisiksi ja kuvateksteineen enintään 205 mm:n korkuisiksi. Puhtaaksipiirrettyjen kuvien tulee kestää pienennys lopulliseen kokoon. Käytännössä kuvaoriginaali saa olla enintään kolme kertaa suurempi kuin lopullisessa painetussa muodossaan. Kuvaoriginaalin suurin koko on A4. Valokuvat voi jättää joko mustavalkoisina paperikuvinä tai diapositiiveina. Kuvamateriaali palautetaan vain eri sopimuksesta.

Kirjallisuusluettelo

Kirjallisuusluetteloon merkitään vain ne lähteet, joihin tekstissä viitataan. Luettelo laaditaan seuraavien esimerkkien mukaisesti. Kursivoitetta ei alleviivauksia ei käytetä.

Aikakauslehden artikkeli:

Suomalainen, E. 1985: *Microstega hyalinis* (Hb.) (Lepidoptera, Pyraloidea), a moth species probably extinct in Finland. - *Notulae Entomol.* 65:123-125.

Kirja:

Muirhead-Thomson, R. C. 1991: *Trap Responses of Flying Insects*. - Academic Press, Lontoo.

Luku yhden tai useamman henkilön toimittamasta kirjasta:

Gerlach, S. A. 1978: *Nematomorpha*. - Teoksessa: Illies, J. (toim.), *Limnofauna Europaea*. 2. Painos: 50-53.

Laitoksen tai järjestön julkaisema raportti tms. ilman nimettyä tekijää. Viitataan otsikkoon tai julkaisijaan mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti:

Ilmatieteen Laitos 1985: *Kuukausikatsaus Suomen ilmastoon, heinäkuu 1985*. - Valtion Painatuskeskus, Helsinki.

Eripainokset

Artikkelin kirjoittajille toimitetaan 25 eripainosta maksutta.

SISÄLLYSLUETTELO	SIVU
Repo, Seppo & Kullberg Jaakko: Suurperhostiedonannot 1996	33
Sundell, Pekka Robert: <i>Lacanobia splendens</i> - Suomelle uusi yökköslaji	46
Kerppola, Sakari: Pikkuperhostiedonannot 1995	48
"Ollaan perhosiksi", Osallistu uuteen luontokuvakilpailuun "Perhoskuva '97"	62
Häiveperhosen (<i>Apatura iris</i>) keräilyyn rajoituksia	65
Nupponen, Kari & Junnilainen, Jari: Perhoshavaintoja Virosta vuosilta 1995-1996.....	70
Mikkola, Kauri: Sää ja hyönteisten vaellukset 1996	77
Kullberg, Jaakko: Sinilehtimittari (<i>Scopula decorata</i>) löytyi jälleen Suomesta	84
Klemetti, Teemu & Wahlberg, Niklas: Punakeltaverkkoperhosen (<i>Euphydryas aurinia</i>) ekologia ja populaatiorakenne Suomessa	87
100 vuotta Eero Lankialan syntymästä - Perhostutkimuksen juhlavuosi	94
Tiedotuksia jäsenistölle	97
Toimintakertomus Suomen Perhostutkijain Seuran 42. Toimintavuodelta 1996.....	100
Tarvikehinnasto.....	103

